ޖއ/20/2026/ރ-30

ރައްޔިތުންގެ މަޖިލިސް

އިޖްތިމާޢީ ކޮމިޓީ

ދިވެހިރާއްޖޭގެ ޖުމްހޫރިއްޔާގެ ޤާނޫނުއަސާސީގެ 91 ވަނަ މާއްދާގެ (ށ) ގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ ގޮތުގެމަތިން، ރައްޔިތުންގެ މަޖިލީހުން އަލުން ވިސްނުމަށް ރައީސުލްޖުމްހޫރިއްޔާ ފޮނުއްވާފައިވާ އިންސާނުންގެ ގުނަވަން ޓްރާންސްޕްލާންޓުކުރުމުގެ ބިލު ކޮމިޓީން ދިރާސާކޮށް ނިންމިގޮތުގެ ރިޕޯޓު

ރިޕޯޓު ނަންބަރު: M20/R/IJ/2026/02

01 ޖުލައި 2026

އިޖްތިމާޢީ ކޯމިޓީ

މި ކޯމިޓީގެ މަސްއޫލިއްޔަތަކީ އިޖްތިމާޢީ ކަންކަން ދިރާސާކުރުމާއި، އިޖްތިމާޢީ ސިޔާސަތުތަކަށް ގެންނަންޖެހޭ ބަދަލުތައް އޮތްނަމަ، އެކަމުގައި ފާހަގަކޮށް ޢަމަލުކުރުމުގެ މަޝްވަރާ ހުށަހެޅުމާއި، ކޯމިޓީގެ ދާއިރާގެ ތެރޭގައި ހިމެނޭ ދައުލަތުގެ ވުޒާރާތަކާ ގުޅުންހުރި ކަންކަން ކުރުމެވެ.

މީގެ އިތުރުން، އެ އިދާރާތަކުން ހުށަހަޅާ ބިލުތައް ދިރާސާކޮށް، ފުރިހަމަކުރުން، ރައްޔިތުންގެ މަޞްލަޙަތު ރިޢާޔަތްކޮށްދިނުމަށް އެދި ކޯމިޓީގެ ރިޕޯޓު ރައްޔިތުންގެ މަޖިލީހަށް ހުށަހެޅުމާއި، އެ އިދާރާތަކުގެ ހަރަދު ރިޕޯޓުތައް ދިރާސާކޮށް، އިޞްލާޙުކުރަންޖެހޭ ކަންކަން ފާހަގަކޮށް އެ ކަންކަން އަންގައިދިނުމާއި، އެ އިދާރާތަކުން ހިނގަމުންދާ މަޝްރޫޢުތައް ދިރާސާކޮށް، އެ ކަންކަމުގައި ކުރިއަށް ދެވިފައިވާގޮތުގެ ތަފާސީލާއި، އެ އިދާރާތަކާ ބައްދަލުކޮށް، އެ އިދާރާތަކުން ހިންގާ ކަންކަމާ ބެހޭގޮތުން މަޢުލޫމާތު ހޯދުމާއި، ސުވާލުކުރުން، އެ އިދާރާތަކުން ކުރަންޖެހޭ ކަންކަން އެ އިދާރާތަކުން ކުރަމުންދާގޮތް ބަލައި، އިޞްލާޙުކުރަންޖެހޭ ކަންކަން ބާރުއަޅައިދިނުމެވެ.

އިޖްތިމާޢީ ކޯމިޓީ

އިޖްތިމާޢީ ކޮމިޓީގައި ހިމެނޭ މެންބަރުން:

ކޮމިޓީގެ މުޤައްރިރު

ޢަސްލަމާ ރަޝީދު
މާފަންނު ދެކުނު ދާއިރާ

ކޮމިޓީގެ މުޤައްރިރުގެ ނައިބު

މުޙައްމަދު މުސްތަފާ އިބްރާހީމް
މާފަންނު ހުޅަނގު ދާއިރާ

ކޮމިޓީގެ މެންބަރުން

މުޙައްމަދު އިބްރާހީމް
ގަލޮޅު އުތުރު ދާއިރާ

މުސްތަފާ ހުސައިން
މައްޗަންގޮޅީ ދެކުނު ދާއިރާ

މުޙައްމަދު އިބްރާހީމް
ކޮމަންޑޫ ދާއިރާ

މުންތަޒިމް އިބްރާހީމް
ކާށިދޫ ދާއިރާ

ޙުސައިން އަބްދުﷲ
ނައިފަރު ދާއިރާ

ފާޠިމަތު ސަޢުދާ
ނިލަންދޫ ދާއިރާ

މުޙައްމަދު ފަޒީލް
ދާންދޫ ދާއިރާ

މުޙައްމަދު އަލްޙަސަން އަޙްމަދު
ތިނަދޫ ދެކުނު ދާއިރާ

އަބްދުއްރަޙްމާން
އައްޑޫމީދޫ ދާއިރާ

އިޖްތިމާޢީ ކޮމިޓީ

ފިހުރިސްތު

ޞަފްޙާ ނަންބަރު

1. ތައާރަފު 5

2. ކޮމިޓީން ބިލު ދިރާސާކުރުމުގެ މަސައްކަތް ކުރިއަށްގެންދިޔަގޮތް 5

3. ކޮމިޓީން ބިލަށް ހުށަހަޅާފައިވާ މައިގަނޑު އިސްލާހުތައް 5

4. ކޮމިޓީގެ ނިންމުން 8

ޖަދުވަލު 1: އިޖުތިމާޢީ ކޮމިޓީން ފާސްކޮށްފައިވާ، "އިންސާނުންގެ ގުނަވަން ޓްރާންސްޕްލާންޓްކުރުމުގެ ބިލު" 10

ޖަދުވަލު 2: " އިންސާނުންގެ ގުނަވަން ޓްރާންސްޕްލާންޓްކުރުމުގެ ބިލު" ދިރާސާކުރުމަށް ބޭއްވި އިޖުތިމާޢީ ކޮމިޓީގެ ބައްދަލުވުމުގައި މެންބަރުން ޙާޟިރުވިގޮތުގެ ތަފްސީލު 11

އިޖުތިމާޢީ ކޮމިޓީ

1. ތައާރުފު

މި ރިޕޯޓަކީ، 17 ޖޫން 2026 ގައި ބޭއްވި، 2026 ވަނަ އަހަރުގެ ދެވަނަ ދައުރުގެ 3 ވަނަ ޖަލްސާގައި، ދިވެހިރާއްޖޭގެ ޤާނޫނުއަސާސީގެ 91 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ) ގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ ގޮތުގެމަތިން، ރައްޔިތުންގެ މަޖިލީހުން އަލުން ވިސްނުމަށް ރައީސުލްޖުމްހޫރިއްޔާ ފޮނުއްވާފައިވާ "އިންސާނުންގެ ގުނަވަން ޓްރާންސްޕްލާންޓްކުރުމުގެ ބިލު" އިޞްލާޙު ފުރިހަމަކުރުމަށް ކަމާގުޅޭ ކޮމިޓީއަށް ފޮނުވުމަށް، ބާރަށް ދާއިރާގެ މެންބަރު އިބްރާހީމް ޝުޖާޢު ހުށަހަޅުއްވައި، ހުޅުދޫ ދާއިރާގެ މެންބަރު ޢަލީ މޫސާ ތާއީދުކުރެއްވި ހުށަހެޅުން ފާސްކުރައްވައި، އެ ބިލު ރައްޔިތުންގެ މަޖިލީހުގެ އިޖްތިމާޢީ ކޮމިޓީއަށް ފޮނުއްވުމާ ގުޅިގެން، ކޮމިޓީން އެ ބިލު އަލުން ދިރާސާކޮށް ނިންމިގޮތުގެ ރިޕޯޓެވެ. މި ރިޕޯޓުގައި ހިމަނާފައިވާ ޖަދުވަލުތަކަކީ މި ރިޕޯޓުގެ ބައެކެވެ.

2. ކޮމިޓީން ބިލު ދިރާސާކުރުމުގެ މަސައްކަތް ކުރިއަށްގެންދިޔަގޮތް

"އިންސާނުންގެ ގުނަވަން ޓްރާންސްޕްލާންޓްކުރުމުގެ ބިލު" އިޞްލާޙު ފުރިހަމަކުރުމަށް ކޮމިޓީއަށް ލިބުނީ، 24 ޖޫން 2026 ގައި ބޭއްވި މި ކޮމިޓީގެ 2026 ވަނަ އަހަރުގެ 12 ވަނަ ބައްދަލުވުމުގައެވެ، 1 ޖުލައި 2026 ގައި ބޭއްވި މި ކޮމިޓީގެ 2026 ވަނަ އަހަރުގެ 13 ވަނަ ބައްދަލުވުމުގައި، ރައްޔިތުންގެ މަޖިލީހުން އަލުން ވިސްނުމަށް ރައީސުލްޖުމްހޫރިއްޔާ ފޮނުއްވާފައިވާ، އެ ބިލުގެ މާއްދާތަކާ ގުޅޭގޮތުން ކޮމިޓީގެ މެންބަރުންގެ ދެމެދުގައި މަޝްވަރާކުރެއްވުމަށްފަހު، އެ ބިލު ދިރާސާކޮށް ނިންމާފައިވެއެވެ. އެ ބައްދަލުވުންތަކުގައި ކޮމިޓީގެ މެންބަރުން ގަޑިއަކާއި 38 މިނެޓު ހޭދަކޮށްފައިވެއެވެ.

3. ކޮމިޓީން ބިލަށް ހުށަހަޅާފައިވާ މައިގަނޑު އިސްލާހުތައް

ރައްޔިތުންގެ މަޖިލީހުން އަލުން ވިސްނުމަށް ރައީސުލްޖުމްހޫރިއްޔާ ފޮނުއްވާފައިވާ "އިންސާނުންގެ ގުނަވަން ޓްރާންސްޕްލާންޓްކުރުމުގެ ބިލު" ގައި ފާހަގަކުރައްވާފައިވާ މާއްދާތަކަށް ރިޢާޔަތްކުރުމަށްފަހު، އެ ބިލު އިޞްލާޙު ފުރިހަމަކުރުމުގެ ގޮތުން ކޮމިޓީން ހުށަހަޅާފައިވާ އިސްލާހުތައް ތިރީގައި އެވަނީއެވެ.

3.1. މަޖިލީހުން ފާސްކޮށްފައިވާ ބިލުގެ 7 ވަނަ މާއްދާގެ (ނ) އިން އުނިކޮށްފައިވާ އެ އަކުރުގެ (5) ވަނަ ނަންބަރާއި (6) ވަނަ ނަންބަރު އަލުން ބިލުގައި ހިމެނުމަށް.

އިޖްތިމާޢީ ކޮމިޓީ

ކޮމިޓީން ހުށަހަޅާ ގޮތް	.7	(ހ)	(5)	ދައުލަތުގެ ބެލުމުގެ ދަށުގައި ހުރި މީހެއް ކަމުގައި ނުވުން؛
			(6)	ކުށުގެ ތުހުމަތުގައި ނުވަތަ ޝަރުޢީ ޙުކުމެއް ތަންފީޒު ކުރަމުންދާ މީހެއް ކަމުގައި ނުވުން.
ސަބަބު				މި ބިލު ރައްޔިތުންގެ މަޖިލީހުން އަލުން ވިސްނުމަށް އެދިވަޑައިގެން ރައީސުލްޖުމްހޫރިއްޔާ ފޮނުއްވިއިރު، ބަންދެއްގައި ތިބޭ މީހުންނަށް، އެމީހުންގެ އަމިއްލަ އިޚްތިޔާރާއި މިނިވަންކަން ދެއިރުވެ، ހާއްސަ ހާލަތްތަކުގައި ތިބޭ ބައެއްކަމުގައިވާއިރު، އެ މީހުންނަށް ފުރިހަމަ ރުހުމާއެކު އަދި އެއްވެސް ބާވަތެއްގެ މަޖުބޫރުކުރުމެއް ނެތި ވޯޓުލުމަށް ހަރަކާތްކުރުމުގެ ކަމަކަށް ދުރުން ދިމާވާން ބައެއް ކަމަށް ފުރިޔަގެއިސްގެންނަވާކަމަށް އެ މަސްލަހަތާ ބާރުއަޅުއްވާފައިވެއެވެ. އަދި، ބަންދުގައި ތިބޭ މީހުންނަށް ނުވަތަ ގެއިރިންނަށް ވޯޓަށް ހަރަކާތްކުރުމުގެ ފުރުސަތު ފަހިކޮށްދީފައިވާ މަދު ޤައުމުތަކުގައި ވެސް އެކަން ކުރަމުން ދަނީ، އާންމު ހާލަތުގައި ބަލައި ކަށަވަރުކުރަންޖެހޭ ކަންކަމުގެ އިތުރުން، އިތުރު ގިނަ ކަންކަން ފުރިހަމަކޮށް ބަލައި ކަށަވަރުކުރަމުން ފުރުސަތުގައި ކަމަށާއި، ބަންދުގައި ތިބޭ މީހުންނަށް ނުވަތަ ގެއިރިންނަށް ވޯޓަށް ހަރަކާތްކުރުމުގެ އިތުރު އުސޫލުތަކެއް އަދި އިޖުރާއަތުތަކެއް ޤާނޫނުގައި ކަނޑައެޅިފައިނުވާ އެ ފުރުސަތު ދިނުމަށް، ޤާނޫނު ތަންފީޒުކުރުމަށް ދިގު މުއްދަތެއް ނެގިދާނެކަމަށާއި ގޮންޖެހުންތަކެއް ކުރިމަތިވާނެކަމަށް ބަލައި ވެސް އެ މަސައްލަތައް ފާހަގަކުރައްވާފައިވެއެވެ. އެހެންކަމުން، އެ ކަންކަމަށް ރިޢާޔަތްކޮށް، ރައްޔިތުންގެ މަޖިލީހުން މި ބިލު ހުށަހެޅިއިރު ބިލުގެ 7 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ) ގައި ހިމެނިފައިވާ (5) ވަނަ ނަންބަރާއި (6) ވަނަ ނަންބަރު، އަލުން ބިލުގައި ހިމެނުމަށް ކޮމިޓީން ނިންމާފައިވެއެވެ. އަދި މިފަދައިން ކޮމިޓީން ނިންމާފައިވަނީ، މަޖިލީހުން ފާސްކޮށްފައި ނުވާ ކަމަށް ވޯޓަށް ހަރަކާތްކުރުމުގެ ޝަރުތުތަކާ ދިމާނުވާގޮތަށް ދުނިޔޭގެ ތަރައްޤީވެފައިވާ ޤައުމުތަކުގައި ވެސް ބާރުއަޅަންވާ ވޯޓަށް ހަރަކާތްކުރުމުގެ މަސައްކަތުގެ ޝަރުތުތައް ކުރިއަށްދަނީ، އެ ޝަރުތުތައް އެނގޭ ފަދަ މިންގައި ތަންފީޒުކުރުމަށްޓަކައެވެ.

.3.2 ބިލުގެ 66 ވަނަ މާއްދާގެ (ރ) އަންނަނިވި ގޮތަށް އިސްލާހުކުރުން.

މަޖިލީހުން ފާސްކޮށްފައިވާ ބިލުގައި އޮތްގޮތް	.66	(ރ)	މި މާއްދާގެ (ހ) ގައި ބަޔާންކުރާ ކުށެއް ކޮށްފި މީހެއްގެ އަދަބަކީ، އިންތިޚާބީ ޝަރީޢަތުގައި ކަނޑައަޅާފައިވާ ގޮތުގެމަތިން ޖޫރިމަނާ ހިފުމެވެ. ނުވަތަ އެ ގުނަވަނަކީ އިންތިޚާބީ ޝަރީޢަތުގެ އަމުރެއްގައި ކަނޑައަޅާފައިވާ ދިހައެއް އުމުރަކަށް ހޯދައިދިނުމާއެކު، 250,000 (ދެލައްކަ ފަންސާސްހާސް) ރުފިޔާއާއި 500,000 (ފަސްލައްކަ) ރުފިޔާއާ ދެމެދުގެ

			އަދަދަކުން ޖޫރިމަނާކުރުމާއެކު، 18 (އަށާރަ) މަސްދުވަހާއި 24 (ސައުވީސް) މަސްދުވަހާ ދެމެދުގެ މުއްދަތަކަށް ޖަލަށްލުމެވެ.
އިސްލާހުކުރުމަށް ކޮމިޓީން ހުށަހަޅާގޮތް	66.	(ށ)	މި މާއްދާގެ (ހ) ގައި ބަޔާންކުރާ ކުށެއް ކޮށްފި މީހެއްގެ އަދަބަކީ، 150,000 (އެއްލައްކަ ފަންސާސްހާސް) ރުފިޔާއާއި 250,000 (ދެލައްކަ ފަންސާސްހާސް) ރުފިޔާއާ ދެމެދުގެ އަދަދަކުން ޖޫރިމަނާކުރުމާއެކު، 12 (ބާރަ) މަސް ދުވަހާއި 18 (އަށާރަ) މަސް ދުވަހާ ދެމެދުގެ މުއްދަތަކަށް ޖަލަށްލުމެވެ.
ސަބަބު			ބިލުގެ 66 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ) ގައި ބަޔާންކުރާ ކުރުންތަކީ ގުނަވަން ނެގުމާއި ޤާނޫނާ ހިލާފަށް ޓްރާންސްޕްލާންޓްކުރުމުގެ ކަމަކީ، ތަފާތު ދީން ކަމެއް ނުވަތަ ދީން އަމަލެއް ހިމެނޭތީވެ ކަނޑައެޅިފައިވާ ކުށެއްކަން މި ބިލު ރައްޔިތުންގެ މަޖިލީހުން އަލުން ވިސްނުމަށް އެދިވަޑައިގެން ރައީސުލްޖުމްހޫރިއްޔާ ފޮނުއްވައިދެއްވި ފާހަގަކުރައްވާފައިވެއެވެ. އަދި، އެއިން ކޮންމެ ކަމަކީ ނުވަތަ އަމަލަކީ އިސްލާމީ ޝަރީޢަތުގައި ޙަރާމް ހިފުމަށް ޝަރުޢީ ދަލީލަކާ ނުލައި ތަކުރާރުކުރުމުގައި ސާބިތުކަން ފާހަގަކުރައްވައި، ބިލުގެ 66 ވަނަ މާއްދާގެ (ށ) ގައި އެ މާއްދާގެ (ހ) ގައި ބަޔާންކުރާ ކުށުގެ އަދަބުގެ މައްޗަށް ހިނގާނެ އަދަބުގެ ސާފު ދެއިރާއެއް ކަނޑައެޅުމެއް ނެތި، މަޖިލީހުން ފާސްކުރައްވާ ގޮތަށް ބިލުގައި ހިމަނާފައިވާ އަދަބު ތަންފީޒުކުރުމުގައި ދީނީ ގޮތުން ދެކިދާނެ ކުރިމަތިވެދާނެ ގޮންޖެހުން، އެފަދައިން އެ އަދަބު ތަންފީޒުކުރުމަށް ޝަރީޢަތުގެ އަދަބު، އިސްލާމީ ޝަރީޢަތުގައި ކަނޑައަޅާފައިވާ އުސޫލުތަކުގެ ބާރުން އެ ކުށަކީ ފަރުޟުތަކުގެ މައްޗަށް ތަންފީޒުކުރެވޭން ދިމާވުމުގެ އިޙްތިމާލު އޮތް ކަމުގެ ސަބަބުން ފާހަގަކުރައްވާފައިވެއެވެ. އެހެންކަމުން، އެކަން ރަނގަޅުކޮށް، ރައްޔިތުންގެ މަޖިލީހުން މި ބިލު ފާސްކުރުމުގައި ބިލުގެ 66 ވަނަ މާއްދާގެ (ށ) އުނިކޮށް އަލުން ބިލުގައި ހިމެނުމަށް ކޮމިޓީން ނިންމާފައިވެއެވެ.

3.3. ބިލުގެ 76 ވަނަ މާއްދާގެ (ނ) އަންނަނިވި ގޮތަށް އިސްލާހުކުރުން.

މަޖިލީހުން ފާސްކޮށްފައިވާ ބިލުގައި އޮތްގޮތް	76.	(ނ)	މި ޤާނޫނުގައި އެހެން ގޮތަކަށް ބަޔާންކޮށްފައި ނުވާހާ ހިނދަކު، މި ޤާނޫނުގެ ދަށުން ހަދަންޖެހޭ ގަވާއިދުތައް، މި ޤާނޫނު ފާސްކޮށް، ތަސްދީޤުކޮށް، ދައުލަތުގެ ގެޒެޓުގައި ޝާއިޢުކުރާ ތާރީޚުން ފެށިގެން 180 (ސަތޭކަ އަށްޑިހަ) ދުވަހުގެ ތެރޭގައި ހަދައި، ދައުލަތުގެ ގެޒެޓުގައި ޝާއިޢުކުރަންވާނެއެވެ.

އިޖްތިމާޢީ ކޮމިޓީ

އިސްލާހުކުރުމަށް ކޮމިޓީން ހުށަހަޅާގޮތް	76.	(ނ)	މި ޤާނޫނުގައި އެހެން ގޮތަކަށް ބަޔާންކޮށްފައި ނުވާހާ ހިނދަކު، މި ޤާނޫނުގެ ދަށުން ހަދަންޖެހޭ ގަވާއިދުތައް، މި ޤާނޫނަށް އަމަލުކުރަން ފެށޭ ތާރީޚުން ފެށިގެން 180 (ސަތޭކަ އަށްޑިހަ) ދުވަހުގެ ތެރޭގައި ހަދައި، ދިވެހިސަރުކާރުގެ ގެޒެޓުގައި ޝާއިޢުކުރަންވާނެއެވެ.
ސަބަބު			މި ބިލު ރައްޔިތުންގެ މަޖިލީހުން އަލުން ވިސްނުމަށް އެދިވަޑައިގެން ރައީސުލްޖުމްހޫރިއްޔާ ފޮނުއްވިއިރު، ބިލުގެ 76 ވަނަ މާއްދާގެ (ނ) ގައި ޤާނޫނުގެ ދަށުން ހަދަންޖެހޭ، ގަވާއިދުތައް ޤާނޫނު ފާސްވެ ތަސްދީޤުކުރެއްވި، ދިވެހިސަރުކާރުގެ ގެޒެޓުގައި ޝާއިޢުކުރާ ތާރީޚުން ފެށިގެން 180 (ސަތޭކަ އަށްޑިހަ) ދުވަހުގެ ތެރޭގައި ހަދައި ދިވެހި ސަރުކާރުގެ ގެޒެޓުގައި ޝާއިޢުކުރަންވާނެ ކަމަށް ބަޔާންކޮށް، ބިލު އިސްލާހުކޮށްފައިވާކަން ފާހަގަކުރައްވާފައިވާތީއެވެ. ނަމަވެސް ބިލުގެ 77 ވަނަ މާއްދާއަށް ބެލުމުން، ޤާނޫނަށް އަމަލުކުރަން ފަށަނީ، ޤާނޫނު ފާސްވެ ތަސްދީޤުކުރެއްވުމުން، ދިވެހި ސަރުކާރުގެ ގެޒެޓުގައި ޝާއިޢުކުރާ ތާރީޚުން ފެށިގެން 180 (ސަތޭކަ އަށްޑިހަ) ދުވަސް ހަމަވާ ތާރީޚުން ފެށިގެން ކަމަށް ބަޔާންކޮށްފައިވާ ކަމާއި، އަދި 17 ވަނަ މާއްދާއާއި 20 ވަނަ މާއްދާއަށް ބެލުމުން، ޤާނޫނުގެ ދަށުން އުފެއްދަންޖެހޭ އޮގަން ޓްރާންސްޕްލާންޓް ކައުންސިލް އުފެއްދަންޖެހެނީ، ޤާނޫނަށް އަމަލުކުރަން ފަށާ ތާރީޚުން ފެށިގެން 60 (ފަސްދޮޅަސް) ދުވަހުގެ ތެރޭގައި ކަމަށް ބަޔާންކޮށްފައިވާކަމާއި، ޤާނޫނުގެ ދަށުން މިނިސްޓްރީން ހަދަންޖެހޭ ގަވާއިދުތަކާއި އުސޫލުތަކާއި ރެޖިސްޓަރުތަކާއި ގައިޑްލައިންތައް ހެދުމަށްޓަކައި މިނިސްޓްރީން ބޭނުންވާ ފަންނީ ލަފާ ދިނުމާއި، އުފެދިއިން އުކުޅަވާލާ ތަކެތި މުރާޖަޢާކުރުމަށް ފެންނަ ހާލަތުގައި އެކަމުގެ ލަފާދިނުމަކީ އެ ކައުންސިލުގެ މަސްއޫލިއްޔަތުތަކުގައި ކަނޑައަޅާފައިވާއިރު، ބަޔާންވެދިޔަ މަސްއޫލިއްޔަތުތައް އަދާކުރެވޭނީ ޤާނޫނަށް އަމަލުކުރަން ފެށުމަށްފަހު އެ ކައުންސިލު އުފެއްދިގެންނަކަން އެ މަސްއޫލުކަން ފާހަގަކުރައްވާފައިވާތީއެވެ. އެހެންކަމުން، އެކަންކަމަށް ރިޢާޔަތްކޮށް، ރައްޔިތުންގެ މަޖިލީހުން މި ބިލު ހުށަހެޅިއިރު ބިލުގެ 76 ވަނަ މާއްދާގެ (ނ) އޮތްގޮތަށް އަލުން ބިލުގައި ހިމެނުމަށް ކޮމިޓީން ނިންމާފައިވެއެވެ.

4. ކޮމިޓީގެ ނިންމުން

"އިންސާނުންގެ ގުނަވަން ޓްރާންސްޕްލާންޓް ކުރުމުގެ ބިލު" އަލުން ފޮނުއްވާލެއްވުމުން އިޖްތިމާޢީ ކޮމިޓީއަށް ލިބުމާ ގުޅިގެން، ކޮމިޓީގެ މެންބަރުންގެ ދެމެދުގައި މަޝްވަރާކޮށް، އެ ބިލު އަލުން ކޮމިޓީން ދިރާސާކުރުމަށްފަހު، 01 ޖުލައި 2026 ގައި ބޭއްވި 2026 ވަނަ އަހަރުގެ ކޮމިޓީގެ 13 ވަނަ ބައްދަލުވުމުގައި، ކޮމިޓީއަށް ހާޒިރުވެ ވޯޓުގައި ބައިވެރިވި މެންބަރުންގެ އިއްތިފާޤުން

އިޖްތިމާޢީ ކޮމިޓީ

ފާސްކޮށްފައިވަނީ، ކޮމިޓީން އިސްލާހުކޮށް ފާސްކޮށްފައިވާ ބިލާއެކު ރައްޔިތުންގެ މަޖިލީހުން ރިޕޯޓްކޮށްދެއްވުން އެދި، ރައްޔިތުންގެ މަޖިލީހުގެ ގަވާއިދުގެ 123 ވަނަ މާއްދާގެ (ނ) ގެ ދަށުން މަޖިލީހަށް ހުށަހަޅަމެވެ.

ވީމާ، ކޮމިޓީން ފާސްކޮށްފައިވާ، "އިންސާނުންގެ ގުނަވަން ޓްރާންސްޕްލާންޓްކުރުމުގެ ބިލު" މަޖިލީހަށް ފުސިވަޑައިގަންނަވާ ވޯޓަށްއަހައި ނިންމަވައިދެއްވުން އެދި، މި ރިޕޯޓު ހުށަހަޅަމެވެ.

ކޮމިޓީން ފާސްކޮށްފައިވާ، "އިންސާނުންގެ ގުނަވަން ޓްރާންސްޕްލާންޓްކުރުމުގެ ބިލު" މި ރިޕޯޓުގެ "ޖަދުވަލު-1" ގެ ގޮތުގައި ހިމަނާފައި އެވަނީއެވެ.

އަދި، ބިލު ދިރާސާކުރުމަށް ބޭއްވި ކޮމިޓީގެ ބައްދަލުވުންތަކަށް ކޮމިޓީގެ މެންބަރުން ޙާޟިރުވިގޮތުގެ ތަފްޞީލު މި ރިޕޯޓުގެ "ޖަދުވަލު-2" ގެ ގޮތުގައި އެވަނީއެވެ.

01 ޖުލައި 2026

މާފަންނު މެދު ދާއިރާގެ މެންބަރު އަސްލާމް ރަޝީދު

ކޮމިޓީގެ މުޤައްރިރު

ޖަދުވަލު 1: އިޖްތިމާޢީ ކޮމިޓީން ފާސްކޮށްފައިވާ، "އިންސާނުންގެ ގުނަވަން ޓްރާންސްޕްލާންޓްކުރުމުގެ ބިލު"

އިޖްތިމާޢީ ކޮމިޓީ

އިންސާނުންގެ ގުނަވަން ޓްރާންސްޕްލާންޓްކުރުމުގެ ބިލު

ފިހުރިސްތު

އެއްވަނަ ބާބު

ފެށުން

1. ތަޢާރުފާއި ނަން 6
2. މަޤްޞަދު 6
3. ސިޔާސަތު ކަނޑައެޅުމާއި ޤާނޫނު ހިންގުން 7

ދެވަނަ ބާބު

ގުނަވަން ޓްރާންސްޕްލާންޓްކުރުމާގުޅޭ އާންމު ހުކުމްތައް

4. ދިވެހިރާއްޖޭގައި ކުރުން ހުއްދަ ޓްރާންސްޕްލާންޓް 8
5. ޓްރާންސްޕްލާންޓްކުރެވޭނެ ގުނަވަންތައް 8
6. ގުނަވަން ޓްރާންސްޕްލާންޓްކުރުމުގެ އަސާސީ ޝަރުތުތައް 9
7. ގުނަވަން ހަދިޔާކުރާ ފަރާތް 10
8. ގުނަވަން ލިބިގަންނަ ފަރާތް 11
9. ގުނަވަން ލިބިގަންނަ ފަރާތާއި ގުނަވަން ހަދިޔާކުރާ ފަރާތުގެ ގުޅުން 11
10. ގުނަވަން ޓްރާންސްޕްލާންޓްކުރުމަށް ރުހުން ދިނުން 12
11. ގުނަވަން ޓްރާންސްޕްލާންޓްކުރުމަށް މަންފާއެއް ލިބިގަތުން 13

ތިންވަނަ ބާބު

ގުނަވަން ހަދިޔާކުރާ ފަރާތާއި ލިބިގަންނަ ފަރާތުގެ ޝަރުތުތައް

12. ގުނަވަން ހަދިޔާކުރުމުގެ ޝަރުތު 15

13. ގުނަވަން ޓްރާންސްޕްލާންޓްކުރުމާގުޅޭ މައުލޫމާތު 15

14. ރުހުމާއެކު ފަރުވާދިނުމުގެ ޝަރުތު 16

15. ޓްރާންސްޕްލާންޓްކުރުމަށް އިޢުތިރާޒްކުރުމުގެ ޝަރުތު 16

16. ފުރިހަމަ ޞިއްޙީ ފަރުވާ ލިބުމުގެ ޝަރުތު 17

ހަތަރުވަނަ ބާބު

އޯގަން ޓްރާންސްޕްލާންޓް ކައުންސިލް

17. އޯގަން ޓްރާންސްޕްލާންޓް ކައުންސިލް 18

18. އޯގަން ޓްރާންސްޕްލާންޓް ކައުންސިލް އެކުލެވިގެންވާ ގޮތް 19

19. ކައުންސިލް މެންބަރުކަމުގެ ޝަރުތުތައް 20

20. ކައުންސިލްގެ މަސްއޫލިއްޔަތުތަކާއި ބާރުތައް 21

21. ކައުންސިލްގެ ރައީސް އަދި ނައިބު ރައީސް 22

22. ކައުންސިލްގެ މެންބަރުކަމުގެ މުއްދަތު 23

23. ކައުންސިލްގެ މެންބަރުކަމުގެ މަޤާމު ހުސްވުން 23

24. ކައުންސިލްގެ މެންބަރުކަމުން ވަކިކުރުން 24

25. ހުސްވާ މަޤާމަށް މެންބަރުން އައްޔަނުކުރުން 24

26. ކައުންސިލްގެ ޤާނޫނީ އަދަދު 25

27. ކައުންސިލްގެ ބައްދަލުވުންތަކާއި ކައުންސިލްގެ ނިންމުންތައް 25

28. ކައުންސިލްގެ މެންބަރުން މަސްލަހަތު ފުށުއަރާ ކަންކަމުން ތަޢާރުޒުވުން 25

ފަސްވަނަ ބާބު

އޯގަން ޓްރާންސްޕްލާންޓް އޮތޯރައިޒޭޝަން ކޮމިޓީ

29. އޯގަން ޓްރާންސްޕްލާންޓް އޮތޯރައިޒޭޝަން ކޮމިޓީ 26

30. އޯގަން ޓްރާންސްޕްލާންޓް އޮތޯރައިޒޭޝަން ކޮމިޓީ އެކުލެވިގެންވާ ގޮތް 26

31. އޯގަން ޓްރާންސްޕްލާންޓް އޮތޯރައިޒޭޝަން ކޮމިޓީގެ މަސްއޫލިއްޔަތުތަކާއި ބާރުތައް 27

32. އޯގަން ޓްރާންސްޕްލާންޓް އޮތޯރައިޒޭޝަން ކޮމިޓީ ހިންގުމުގެ އުސޫލު 28

33. އޯގަން ޓްރާންސްޕްލާންޓް އޮތޯރައިޒޭޝަން ކޮމިޓީގެ މެންބަރުން މަސްލަހަތު ފުށުއަރާ ކަންކަމުން ދުރުހެލިވުން 28

ހަވަނަ ބާބު

ގުނަވަން ޓްރާންސްޕްލާންޓްކުރުމުގެ ޚިދުމަތު މަރުކަޒުތައް

34. ގުނަވަން ޓްރާންސްޕްލާންޓްކުރުމުގެ ޚިދުމަތް ދިނުން 29

35. ލައިސަންސް ހޯދުމަށް އެދި ހުށަހެޅުމާއި ލައިސަންސް ދޫކުރުން 29

36. ލައިސަންސް ދޫކުރުމުގެ ޝަރުތުތައް 30

37. ލައިސަންސްގެ މުއްދަތު 32

38. ލައިސަންސް ހިފެހެއްޓުމާއި ބާތިލްކުރުން 32

39. ޚިދުމަތުގެ ފެންވަރު ބެލުން 33

40. އޯގަން ޓްރާންސްޕްލާންޓް ކްލިނިކަލް ކޮމިޓީ 34

41. އޯގަން ޓްރާންސްޕްލާންޓް ކްލިނިކަލް ކޮމިޓީ އެކުލެވިގެންވާ ގޮތް 34

42. އޯގަން ޓްރާންސްޕްލާންޓް ކްލިނިކަލް ކޮމިޓީގެ މަސްއޫލިއްޔަތު 34

43. އޯގަން ޓްރާންސްޕްލާންޓް އެތިކްސް ކޮމިޓީ 35

44. އޯގަން ޓްރާންސްޕްލާންޓް އެތިކްސް ކޮމިޓީގެ މަސްއޫލިއްޔަތުތައް 35

45. އޯގަން ޓްރާންސްޕްލާންޓް ރަޖިސްޓްރީ 36

46. ކޮމިޓީތައް ހިންގުމުގެ އުސޫލު 37

47. މަސްލަހަތު ފުށުއަރާ ކަންކަމުން ދުރުހެލިވުން 37

ހަތްވަނަ ބާބު

ޓްރާންސްޕްލާންޓްކުރުމުގެ އިޖުރާއަތުތަކާއި މިންގަނޑުތައް

48. ޓްރާންސްޕްލާންޓްކުރުމުގެ މަރުޙަލާތައް ގާނޫނާ އެއްގޮތަށް ހިންގުން 38
49. ޑޯނަރުން ޓްރާންސްޕްލާންޓްކުރުމަށް ޗެކްކުރު ލަފާ ދިނުން 38
50. ޑޯނަރުން ހަދިޔާކުރާން ފަރާތެއް ހަމަޖެއްސުން 39
51. ޓްރާންސްޕްލާންޓް ސެންޓަރު އުފެއްދުން 39
52. ޓްރާންސްޕްލާންޓެއް ކުރުމުގައި ފުރިހަމަވާންޖެހޭ ކަންކަން 39
53. މެޑިކަލް އަދި ނަރުސިންގ ފަރާތްތަކުގެ އިލްތިޒާމްގެ ސަބަބުން ހުރުން 40
54. ޓްރާންސްޕްލާންޓްކުރުމަށްޓަކައި ލޭ ދޫކުރުން 41
55. އޯގަން ޓްރާންސްޕްލާންޓް އެތިކްސް ކޮމިޓީއެއް އުފެއްދުން 41
56. އޯގަން ޓްރާންސްޕްލާންޓް ކްލިނިކަލް ކޮމިޓީއެއް އުފެއްދުން 43
57. އޯގަން ޓްރާންސްޕްލާންޓް އޮތޯރައިޒޭޝަން ކޮމިޓީއެއް އުފެއްދުން 44
58. ޓްރާންސްޕްލާންޓްކުރުމުގެ ހުއްދަ ދިނުމުގައި އޯގަން ޓްރާންސްޕްލާންޓް އޮތޯރައިޒޭޝަން ކޮމިޓީން ބަލަންޖެހޭ ކަންކަން 44
59. އޯގަން ޓްރާންސްޕްލާންޓް އޮތޯރައިޒޭޝަން ކޮމިޓީއަށް ލިބިގެންވާ ބާރުތައް 44
60. ޓްރާންސްޕްލާންޓްކުރުމުގެ ހުއްދަ ދިނުމާމެދު ޝަކުވާ ހުށަހެޅުން 46
61. އޯގަން ޓްރާންސްޕްލާންޓް އޮތޯރައިޒޭޝަން ކޮމިޓީގެ ނިންމުން މުރާޖަޢާކުރުން 46
62. އޯގަން ޓްރާންސްޕްލާންޓް އޮތޯރައިޒޭޝަން ކޮމިޓީގެ ނިންމުމާމެދު މައްސަލައެއް ކޯޓަށް ހުށަހެޅުން 48
63. ޓްރާންސްޕްލާންޓްކުރުމުގެ ހުއްދަ ދިނުކަން އަންގައި، ޓްރާންސްޕްލާންޓްކޮށް ނިންމުން 49
64. ޓްރާންސްޕްލާންޓްކުރުމުގެ ހުއްދަ އަލުން ހޯދުން 50
65. ޓްރާންސްޕްލާންޓްކުރުމުގެ މިންގަނޑުތައް އެކުލަވާލުން 50

އަށްވަނަ ބާބު

ކުށާއި އަދަބު

66. ދޫކުރުން ނުވި ޑޯނަރުން ނެގުމާއި ގާނޫނާ ޚިލާފުން ޓްރާންސްޕްލާންޓްކުރުން 51
67. ޑޯނަރުންގެ ވިޔަފާރިކުރުން 52

ނުވަވަނަ ބާބު

އިދާރީ ފިޔަވަޅު

68. ލައިސަންސް ނެތި ޚިދުމަތް ދިނުން.. 54

69. ސަޕްލަޔަރުން މައުލޫމާތު ހުށަހެޅުން.. 54

70. އަދަދު ކަނޑައެޅިފައިނުވާ ކުނި.. 55

71. މަރުކަޒުތަކުން ކުށްކުރުން.. 55

72. ސިޔާރީ ޚިދުމަތްތެރިން ކުށްކުރުން.. 56

73. ޖިނާއީ ދައުވާކުރުން.. 56

ދިހަވަނަ ބާބު

އާންމު ކަންކަން

74. ރިކޯޑު ބެލެހެއްޓުމާއި ރިޕޯޓުކުރުން.. 57

75. ސިއްރު ހިފެހެއްޓުން.. 58

76. ގަވާއިދު ހަދައި ހިންގުން.. 59

77. ޤާނޫނަށް އަމަލުކުރުން.. 59

78. މާނަކުރުން.. 59

بسم الله الرحمن الرحيم

ބިލު ނަންބަރު 5/2026

އިންސާނުންގެ ގުނަވަން ޓްރާންސްޕްލާންޓްކުރުމުގެ ބިލު

އެއްވަނަ ބާބު

ފެށުން

ތަޢާރުފާއި ނަން	1.	(ހ)	މިއީ، ދިވެހިރާއްޖޭގައި އިންސާނުންގެ ގުނަވަން ޓްރާންސްޕްލާންޓްކުރުމުގެ ހަރުދަނާ ނިޒާމެއް ޤާއިމުކުރުމަށްޓަކައި ގުނަވަން ޓްރާންސްޕްލާންޓްކުރުމުގެ ޚިދުމަތްދޭ ތަންތަނަށް ހުއްދަ ދިނުމާއި، އެ ތަންތަނާއި، އެ ތަންތަނުން ޚިދުމަތް ދިނުމުގައި ހަރަކާތްތެރިވާ ފަރާތްތަކުން އަމަލުކުރަންޖެހޭ އުސޫލުތަކާއި މިންގަނޑުތައް ކަނޑައަޅައި، ޚިދުމަތް ފަރާތްތަކާއި ޚިދުމަތް ލިބިގަންނަ ފަރާތްތަކުގެ ޙައްޤުތަކާއި ޒިންމާތަކާއި، އެންމެހާ ކަމާގުޅޭ އެންމެހައި އުސޫލުތައް ބަޔާންކުރުމުގެ ޤާނޫނެވެ.
		(ށ)	މި ޤާނޫނަށް ކިޔާނީ، "އިންސާނުންގެ ގުނަވަން ޓްރާންސްޕްލާންޓްކުރުމުގެ ޤާނޫނު" އެވެ.
މަޤްޞަދު	2.		މި ޤާނޫނުގެ މައިގަނޑު މަޤްޞަދަކީ، އަންނަނިވި ކަންކަން ހާސިލުވާ ފަދައިން އިންސާނުންގެ ގުނަވަން ޓްރާންސްޕްލާންޓްކުރުމުގެ ހުއްދަދޭނެ ޤާނޫނީ ނިޒާމެއް ޤާއިމުކުރުމެވެ.

		(ރ)	ގުނަވަން ޓްރާންސްޕްލާންޓްކުރުމުގެ ޚިދުމަތް ދިނުމުގައި ބަލަހައްޓަންޖެހޭ އުސޫލުތަކާއި މިންގަނޑުތައް ކަނޑައެޅުން؛
		(ބ)	ދިވެހިރާއްޖޭގައި ފުރަތަމަ ގުނަވަން ޓްރާންސްޕްލާންޓްކުރުމުގެ ޚިދުމަތާއި އެންމެންނަށް ވާސިލުވުން، ރައްކާތެރި، ފެންވަރު ރަނގަޅު ޚިދުމަތަކަށް ހެދުމަށްޓަކައި ކަނޑައަޅަންޖެހޭ މިންގަނޑުތަކާއި އުސޫލުތައް ކަނޑައެޅުމާއި، އެ ޚިދުމަތް ދެމެހެއްޓެނިވި ގޮތެއްގައި ދޭނެ ޚިދުމަތަކަށް ހެދުން؛
		(ޅ)	މި ގާނޫނާ އެއްގޮތަށް ގުނަވަން ހަދިޔާކުރުމަށް ބާރުއެޅުމާއި، މި ގާނޫނާ ހިލާފުވާ ފަރާތްތަކާމެދު ފިޔަވަޅު އެޅުން ނިޒާމެއް ގާއިމުކުރުން؛
		(ކ)	ގުނަވަން ހަދިޔާކުރާ ފަރާތުން ގުނަވަން ހަދިޔާކުރަނީ އެއްވެސް މަޖުބޫރުކުރުމެއް ނުލައި އަމިއްލަ އިޚްތިޔާރުގައި، އެއްވެސް ބަދަލެއްގެ މަސްލަހަތެއް ނުލިބޭ ގޮތުގައި ދެމިހުރުމާއި، ގުނަވަން ހަދިޔާކުރާ ފަރާތަށް ލިބެންޖެހޭ ފުރިހަމަ ރައްކާތެރިކަން ލިބިދެވޭނެ ކަށަވަރުކުރުން.
ސިއްރުކަމާ ކަނޑައެޅުމާއި ގާނޫނު ހިންގުން	3.	(ހ)	ދިވެހިރާއްޖޭގެ ގުނަވަން ޓްރާންސްޕްލާންޓްކުރުމުގެ ނިޒާމު އެކުލަވާލައި، އެ ނިޒާމު ރާވައި ހިންގުމާބެހޭ ސިޔާސަތުތައް ކަނޑައަޅާނީ މިނިސްޓަރު.
		(ށ)	މި ގާނޫނުގެ ދަށުން ގާއިމުކުރެވޭ ގުނަވަން ޓްރާންސްޕްލާންޓްކުރުމުގެ ނިޒާމު ހިންގައި، އެ ނިޒާމުގެ ދަށުން މި ގާނޫނާ އެއްގޮތަށް ގުނަވަން ހަދިޔާކުރުމާއި ގުނަވަން ދޭންވާ ގޮތް ކަނޑައަޅާ، މި ގާނޫނު ތަންފީޒުކުރުމުގެ އިސް ޒިންމާ އަދާކުރާނީ މިނިސްޓަރު.

			ދެވަނަ ބައި **ޕާރމަނަންޓް އެސްޓެބްލިޝްމަންޓުގެ ސްޓޭޓަސް އިން ސަލާމަތްވުން**
ދިވެހިރާއްޖޭގައި ކުރިން ހުށަހަ ޕާރމަނަންޓް އެސްޓެބްލިޝްމަންޓް	4.	(ހ)	މި ޤާނޫނުގެ ދަށުން ހުށަހަ ކުރުމުގައި، ލޯކަލް-ބޭސްޑް އޭޖެންޓް ޕާރމަނަންޓް އެސްޓެބްލިޝްމަންޓުކަމުގައެވެ. އަދި ދިވެހިރާއްޖޭގައި ޑިޕެންޑެންޓް-ބޭސްޑް އޭޖެންޓް ޕާރމަނަންޓް އެސްޓެބްލިޝްމަންޓުކަން މި ޤާނޫނުގެ ދަށުން ހުށަހަޅައި ނުކުރެއްވޭ.
		(ށ)	މި މާއްދާގެ (ހ) ގެ ބޭނުމަށް "ލޯކަލް-ބޭސްޑް އޭޖެންޓް ޕާރމަނަންޓް އެސްޓެބްލިޝްމަންޓް" ކަމަށް ބެލެވޭނީ، ދިރިހުރި މީހަކު، އެމީހެއްގެ ހިނގަހިނގުން ޓެކްސް ނަގައި ހިންގާކުރުމަށް ކުރުން ދިނުމުން، އެމީހަކު ސިވިލްކޯޑް ސަރވިސްތަކެއް ދިރިހުރި ޑިވެލޮޕަރއެއް ލެ ޓެކްސް ނަގައި، ޕާރމަނަންޓް އެސްޓެބްލިޝްމަންޓުކަމުގައެވެ.
		(ނ)	މި މާއްދާގެ (ހ) ގެ ބޭނުމަށް، "ޑިޕެންޑެންޓް-ބޭސްޑް އޭޖެންޓް ޕާރމަނަންޓް އެސްޓެބްލިޝްމަންޓް" ކަމަށް ބެލެވޭނީ، ދިރިހުރި މީހަކު، އެމީހެއްގެ ހިނގަހިނގުން ޓެކްސް ނަގައި ހިންގާކުރުމަށް ކުރުން ދިނުމުން، އެމީހަކު މަރުކަޒުތަކުގައި ލެ ޓެކްސް ނަގައި، ޕާރމަނަންޓް އެސްޓެބްލިޝްމަންޓުކަމުގައެވެ.
ޕާރމަނަންޓް އެސްޓެބްލިޝްމަންޓުކުރުމުގެ ޓެކްސްނެގުން	5.	(ހ)	މި ޤާނޫނުގެ ދަށުން ޕާރމަނަންޓް އެސްޓެބްލިޝްމަންޓުކުރުމަށް، ހަމައެކަނި އަންނަނި ބާވަތުގެ ޓެކްސްނެވެ.
			(1) އެއްވެސް ވަރެއްގެ ދެ ޓެކްސް ހުރިހާ ޓެކްސް؛
			(2) އެ ޓެކްސްނުން ބަޔަކު ނެގިނަމަވެސް، ރިޓަރނާބާ ޓެކްސް.
		(ނ)	މި މާއްދާގެ (ހ) ގެ (1) ވަނަ ނަންބަރުގައި އެވަރުއިން

8

ބަޔާންކޮށްފައިވިނަމަވެސް، މިފަދަ ހޮސްޕިޓަލުން ނުވަތަ ޓެސްޓިކަލްއަށް ޓްރާންސްޕްލާންޓްއެއް ނުކުރެވޭނެއެވެ.				
ގުނަވަން ޓްރާންސްޕްލާންޓްކުރުމުގެ ސިޔާސަތު އެއްވެސް އިދާރާއަކުން ހިނގަންވާނީ، މި ޤާނޫނާއި މި ޤާނޫނުގެ ދަށުން ހަދާ ގަވާއިދުގައި ބަޔާންކުރާ ގޮތުގެމަތިން، އަންނަނިވި އަސާސީ ޝަރުތުތައް ފުރިހަމަވެފައިވާކަން ކަށަވަރުކުރަންވާނެއެވެ.		(ށ)	.6	ގުނަވަން ޓްރާންސްޕްލާންޓްކުރުމުގެ އަސާސީ ޝަރުތުތައް
ގުނަވަން ޓްރާންސްޕްލާންޓްކުރުމުގެ ސިޔާސަތު އަދި ހަމަތަކާ ބޭނުންތެރިކަމުގެ ގޮތުން ގުނަވަން ވިޔަފާރިއަކަށް ނުވުން؛	(1)			
ގުނަވަން ހަދިޔާކުރާ މީހާގެ ހަށިގަނޑުން ގުނަވަން ނުގަތުން، އޭނާގެ ރުހުން ހޯދުން؛	(2)			
ގުނަވަން ހަދިޔާކުރާ މީހާގެ ހަށިގަނޑުން އަދި ގުނަވަން ނެގުމަށްފަހު، އޭނާގެ ފުރާނައަށް ގެއްލުމެއް ނުލިބުން؛	(3)			
ގުނަވަން ހަދިޔާކުރާ މީހާގެ ހަށިގަނޑުން އަދި ގުނަވަން ނެގުމުގެ ސަބަބުން އޭނާއަށް ދާއިމީ ނުކުޅެދުންތެރިކަމެއް ކުރިމަތިނުވުން؛	(4)			
ގުނަވަން ހަދިޔާކުރާ މީހާގެ ހަށިގަނޑުން އަދި ގުނަވަން ނެގުމުގެ ސަބަބުން އޭނާގެ ހިއްސާކަން އުނިކަމެއް ނައުން؛	(5)			
މި ޤާނޫނާ އެއްގޮތަށް ޤާއިމްކުރެވޭ ގުނަވަން ޓްރާންސްޕްލާންޓްކުރުމުގެ ހުއްދަ، އޯގަން ޓްރާންސްޕްލާންޓް އޮތޯރިޓީން ހުއްދަ ލިބިފައިވުން.	(6)			
މި މާއްދާގެ (ށ) ގެ ދަށުން ބަޔާންކޮށްފައިވާ ޝަރުތުތަކުގެ އިތުރުން، ވަކި ބާވަތެއްގެ ގުނަވަންތަކަށް ހާއްސަކޮށް ނުވަތަ ވަކި ބާވަތެއްގެ ޓްރާންސްޕްލާންޓްތަކަށް ހާއްސަކޮށް މި ޤާނޫނުގެ ދަށުން		(ނ)		

				ހަދާ ގަވާއިދުގައި އިތުރު ޝަރުޠުތަކެއް ކަނޑައެޅިދާނެއެވެ.
ގުނަވަން ހިބަކުރާ ފަރާތް	.7	(ހ)		މި މާއްދާގެ (ނ) ގައި ބަޔާންކުރާ ފަރާތްތަކުން، އެފަރާތެއްގެ އަމިއްލަ ގުނަވަނެއް، މި ޤާނޫނާއި މި ޤާނޫނުގެ ދަށުން އެކުލަވާލާ ގަވާއިދާ އެއްގޮތަށް ގޮތުގެމަތިން، އެހެން ފަރާތަކަށް ހިބަކުރުމަށް ހުއްދަ ލިބިގެންވެއެވެ.
		(ނ)		މި ޤާނޫނުގެ ދަށުން ގުނަވަން ހިބަކުރެވޭނީ އަންނަނިވި ޝަރުޠުތައް ފުރިހަމަވާ ފަރާތްތަކަށެވެ.
			(1)	ދިވެހިރައްޔިތެއް ކަމުގައިވުން؛
			(2)	އުމުރުން 18 (އަށާރަ) އަހަރު ފުރިފައިވާ މީހެއް ކަމުގައިވުން؛
			(3)	ގުނަވަން ހިބަކުރުމުގެ ނަތީޖާއާއި އެކަމުގެ ރިސްކުތަކާބެހޭ މައުލޫމާތު އެނގި، އަމިއްލަ އިޚްތިޔާރުގައި އެކަމަށް ރުހިގެން ގުނަވަން ހިބަކުރާ މީހެއް ކަމުގައިވުން؛
			(4)	ބަދަނީ ސަލާމަތުން ހުރުން؛
			(5)	ދައުލަތުގެ ބަންދުގެ ދަށުގައި ހުރި މީހެއް ކަމުގައި ނުވުން؛
			(6)	ކުށުގެ ތުހުމަތުގައި ނުވަތަ ޝަރީޢަތް ހުކުމެއް ތަންފީޛު ކުރަމުންދާ މީހެއް ކަމުގައި ނުވުން.
		(ރ)		މި މާއްދާގެ (ނ) ގެ (1) ވަނަ ނަންބަރުގައި އެހެން ބަޔާންކޮށްފައިވީނަމަވެސް، ގުނަވަން ލިބިގަންނަ ފަރާތަކީ ދިވެހިރައްޔިތެއް ކަމުގައިވާނަމަ، އެފަރާތާ ފުރަތަމަ އަދި ދެވަނަ ދަރަޖައިގެ ގާތް ގުޅުން އޮންނަ ބިދޭސީންނަށް ގުނަވަން ހިބަކުރުމަށް މި ޤާނޫނު ހުރަހެއް ނާޅައެވެ.

Deleted: .

		(ނ)	މި މާއްދާގެ (ށ) ގެ ބޭނުމަށް، "ފުރަތަމަ އަދި ދެވަނަ ދަރަޖައިގެ ގާތުން ލޭގެ ގުޅުން އޮންނަ ބީރައްޓެހިން" ކަމަށް ބަލާނީ، އެވަނީ، މަންމަ، ބައްޕަ، ދަރިން، މާމަ، ކާފަ، ދަރިންގެ ދަރިން އަދި އެއްބަނޑު އެއްބަފާ މީހުންނަށެވެ.
ގުނަވަން ލިބިގަންނަ ފަރާތް	8.		އެއްވެސް މީހެއްގައި ހުރި ބަލިއެއްގެ ސަބަބުން އޭނާގެ ގުނަވަނެއް ޓްރާންސްޕްލާންޓްކުރުމުގެ ސިއްޙީ އަދި ޙަޤީޤީ ބޭނުންތެރިކަމެއް އޮތް ކަމަށް ކަށަވަރުވެފައިވާ، ގުނަވަން ޓްރާންސްޕްލާންޓްއެއްގައި، ގުނަވަން ލިބިގަންނަ ފަރާތަކަށް ވެވިދާނެއެވެ.
ގުނަވަން ލިބިގަންނަ ފަރާތާއި ގުނަވަން ހަދިޔާކުރާ ފަރާތުގެ ގުޅުން	9.	(ހ)	މި ޤާނޫނުގެ ދަށުން ގުނަވަން ޓްރާންސްޕްލާންޓްކުރުމުގައި އިސްކަންދޭންވާނީ، އާއިލީ ގުޅުމެއް އޮތް ދެފަރާތެއްގެ ދެމެދުގައި ގުނަވަން ޓްރާންސްޕްލާންޓްކުރުމަށެވެ.
		(ށ)	ގުނަވަން ލިބިގަންނަ ފަރާތާ އާއިލީ ގުޅުމެއް އޮތް ފަރާތަކުން އެފަރާތަކަށް ގުނަވަން ހަދިޔާކުރުމަށް ހުށަހަޅާނަމަ ނުވަތަ ޓްރާންސްޕްލާންޓްކުރުމަށް ކޮމިޓީ ބަލާ އާއިލީ ގުޅުމެއް އޮތް ފަރާތެއް ނެތްނަމަ، އާއިލީ ގުޅުމެއް ނެތް ފަރާތްތަކެއްގެ ދެމެދުގައި ގުނަވަން ޓްރާންސްޕްލާންޓްކުރަން މި ޤާނޫނު ހުއްދަކޮށް ނުދެއެވެ.
		(ނ)	ގުނަވަނެއް ލިބިގަތުމަށް އެދޭ ފަރާތާއި ގުނަވަން ހަދިޔާކުރުމަށް ހުށަހަޅާ ފަރާތް ޓްރާންސްޕްލާންޓްކުރުމަށް ކޮމިޓީ ބަލާފައިވުމުގެ ސަބަބުން ޓްރާންސްޕްލާންޓްކުރުމަށް ހުރަސްއެޅިފައިވާނަމަ، އަދި ހަމަ އެ ޙާލަތުގައި ހުރި އިތުރު ފަރާތްތަކެއް ހުރުއްޖެނަމަ، އަދި ސެންޓަރު ޗެއާޕަރސަންގެ އެއްބަސްވުން އެފަރާތްތަކަށް ޓްރާންސްޕްލާން ޓްކުރަން ގެންދިއުމަށް ކޮމިޓީ ބަލާފައިވާނަމަ، އެފަރާތެއް

				ޓްރާންސްޕްލާންޓްކުރުމަށް މި ޤާނޫނު ހުރަހެއް ނާޅައެވެ.
		(ރ)		މި މާއްދާގެ ބޭނުމަށް އާއިލީ ގުޅުމެއް އޮތް ފަރާތެއް ކަމަށް ބެލެވޭނީ އެވަނީ، ގުނަވަން ލިބިގަންނަ ފަރާތުގެ:
			(1)	އަނބިމީހާ ނުވަތަ ފިރިމީހާ؛
			(2)	އުމުރުން 18 (އަށާރަ) އަހަރު ފުރިފައިވާ އުފަން ދަރިން ނުވަތަ ކައިވެނިކޮށްގެން އުޅޭ ފަރާތުގެ ދަރިން ނުވަތަ ދަރިންގެ ދަރިން؛
			(3)	މަންމަ ނުވަތަ ބައްޕަ ނުވަތަ ކައިވެނިކޮށްގެން އުޅޭ ފަރާތުގެ މަންމަ ނުވަތަ ބައްޕަ؛
			(4)	ކާފަ ނުވަތަ މާމަ؛ އަދި
			(5)	އެއްބަނޑު އެއްބަފާ މީހުން ނުވަތަ އެއްބަނޑު ނުވަތަ އެއްބަފާ މީހުންނެވެ.
ގުނަވަން ޓްރާންސްޕްލާންޓްކުރުމަށް ރުހުން ދިނުން	.10	(ހ)		މި ޤާނޫނުގެ ދަށުން ގުނަވަން ޓްރާންސްޕްލާންޓްކުރެވޭނީ، ގުނަވަން ހަދިޔާކުރާ މީހާގެ ހަށިގަނޑުން ގުނަވަން ނެގުމަށް، އޭނާގެ ރުހުން ޙާޞިލްކުރުމަށްފަހު، އަދި އެފަދައިން ނަގާ ގުނަވަން، ގުނަވަން ލިބިގަންނަ ފަރާތުގެ ހަށިގަނޑުގައި ޓްރާންސްޕްލާންޓްކުރުމަށް ގުނަވަން ލިބިގަންނަ ފަރާތުގެ ރުހުން ޙާޞިލްކުރުމަށްފަހު، އެކަންޏެވެ.
		(ށ)		މި މާއްދާގެ (ހ) ގައި ބަޔާންކުރާ ފަރާތްތަކުން ރުހުން ދިނުމާއި އެފަރާތްތަކުގެ ރުހުން ހޯދުމާ ގުޅޭގޮތުން، ޤާނޫނު ނަންބަރު 29/2015 (ސިއްޙީ ޚިދުމަތް ދިނުމުގެ ޤާނޫނު) ގެ 30 އަދި 31 ވަނަ މާއްދާގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ އެންމެހައި އުސޫލުތައް ހިނގާނެއެވެ.

		(ނ)	ގުނަވަން ޓްރާންސްޕްލާންޓްކުރުމަށްޓަކައި ގުނަވަން ހަދިޔާކުރާ ފަރާތާއި ގުނަވަން ލިބިގަންނަ ފަރާތުން ދޭ ހުރުން، ޓްރާންސްޕްލާންޓްކުރުމުގެ މެޑިކަލް ޕްރޮސީޖަރ ފެށުމުގެ ކުރިން، އަނބުރާ ގެންދެވިދާނެއެވެ. އަދި އެފަދައިން ޓްރާންސްޕްލާންޓްކުރުމަށް ހުރުން ނެތްކަމުގައި އެއިން ފަރާތަކުން އަންގައިފިނަމަ، ޓްރާންސްޕްލާންޓްކުރުމުގެ އިޖުރާއަތުތައް ވަގުތުން ހުއްޓުވަންވާނެއެވެ.
ގުނަވަން ޓްރާންސްޕްލާންޓްކުރުމަށް މަންފާއެއް ލިބިގަތުން	.11	(ހ)	ގުނަވަން ހަދިޔާކުރާ ފަރާތުން ގުނަވަން ބަދަލުކުރުމުގެ މުޢާމަލާތުގައި ނުވަތަ ގުނަވަން ބަދަލުކުރުމުގެ މުޢާމަލާތުގައި ކަމަށް ބޭފުޅިއާއެކު ގޮތުގައި، ގުނަވަން ލިބިގަންނަ ފަރާތުގެ ކިބައިން ނުވަތަ އެފަރާތާ ގުޅުންހުރި ފަރާތްތަކުގެ ކިބައިން ނުވަތަ އެއްވެސް ތިންވަނަ ފަރާތެއްގެ ކިބައިން، މާލީ އެއްވެސް މަންފާއެއް ލިބިގަތުމަކީ ނުވަތަ އެފަދަ މަންފާއެއް ލިބިގަތުމަށް ހުށަހެޅުމަކީ މި ޤާނޫނުގެ ދަށުން މަނާކަމެކެވެ.
		(ނ)	ގުނަވަން ލިބިގަންނަ ފަރާތުން ގުނަވަން ޓްރާންސްޕްލާންޓްކުރުމުގެ މުޢާމަލާތުގައި ނުވަތަ ގުނަވަން ޓްރާންސްޕްލާންޓްކުރުމުގެ މުޢާމަލާތުގައި ކަމަށް ބޭފުޅިއާއެކު ގޮތުގައި، ގުނަވަން ހަދިޔާކުރާ ފަރާތަކަށް ނުވަތަ އެފަރާތާ ގުޅުންހުރި ފަރާތަކަށް ނުވަތަ އެއްވެސް ތިންވަނަ ފަރާތަކަށް މާލީ އެއްވެސް މަންފާއެއް ދިނުމަކީ ނުވަތަ އެފަދަ މަންފާއެއް ދިނުމަށް ހުށަހެޅުމަކީ މި ޤާނޫނުގެ ދަށުން މަނާކަމެކެވެ.
		(ރ)	ގުނަވަން ޓްރާންސްޕްލާންޓްކުރުމުގެ އެއްވެސް މަރުޙަލާއެއްގައި ޚަރަދާއެއްވީމާ އެއްވެސް ފަރާތަކުން ގުނަވަން ޓްރާންސްޕްލާންޓްކުރުމުގެ މުޢާމަލާތުގައި ނުވަތަ ގުނަވަން

			[illegible]
		(ރ)	މި މާއްދާގެ (ހ)، (ށ) އަދި (ނ) ގައި [illegible]
		(ބ)	މި މާއްދާގެ ބޭނުމަށް "މާލީ [illegible]" [illegible]

			ހަމަޖެއްސުމާއި، ޗިޓްސަރަން ފީ ދައްކައިދިނުމާއި، ސެކްރެޓޭރިއަލް ހަމަޖެއްސުމާއި، ހޯއްބަ އިމްތިޔާޒުތައް ލިއްބައިދިނުން ފަދަ މާލީގޮތުން އަގުކުރެވޭ ކޮންމެ އެއްޗެއް ނުވަތަ ކަމެއްގެ ބަދަލުގައި މާލީ މަންފާއެއްގެ ގޮތުގައެވެ.
		(ށ)	މި މާއްދާގެ ބޭނުމަށް "މާލީ މަންފާއެއް ލިބިގަތުން" ނުވަތަ "މާލީ މަންފާއެއް ދިނުން" ކަމަށް ބުނެފައި އެވަނީ، މާލީ މަންފާއެއް ކަމުގައި ބެލެވިދާނެ އެއްޗެއް ނުވަތަ ކަމެއް، ސިފަ އާ ލިބޭ މިފަދަ މަސްއޫލިއްޔަތުގައި އާންމުން ލިބިދެން ނުވަތަ ދިނުމަށް ނުވަތަ އާންމު ގުނަވަނުގައި މިހާރު ނުވަތަ ފަހުން ސަރުކާރުގެ މަސްއޫލިއްޔަތުގައި ނިސްބަތްކޮށް އާންމުން ލިބުމަށް ނުވަތަ ދިނުމަށެވެ.
		(ނ)	މި މާއްދާގައި ބާރުނުލާ ގޮތުގެމަތިން ގުނަވަން ޓްރާންސްޕްލާންޓްކުރުމުގައި މާލީ މަންފާއެއް ލިބިގަތުމުގެ ނުވަތަ އެފަދަ މަންފާއެއް ދިނުމުގެ އަމަލެއް ކުރުމަކީ ގުނަވަނުގެ ވިޔަފާރިކުރުމުގެ އަމަލެއް ކަމުގައި ބެލެވޭނެއެވެ.
ތިންވަނަ ބާބު **ގުނަވަން ހަދިޔާކުރާ ފަރާތާއި ލިބިގަންނަ ފަރާތުގެ ހައްގުތައް**			
ގުނަވަން ހަދިޔާކުރުމުގެ ހައްގު	.12		މި ޤާނޫނުގެ ދަށުން ހަދިޔާކުރުން ހުއްދަ ކޮންމެ ގުނަވަނެއް، އެއްވެސް މަޖުބޫރުކަމެއް ނެތި، ފުރިހަމަ އިޚްތިޔާރާއި ރުހުމާއެކު، މި ޤާނޫނު ހުއްދަކުރާ ކޮންމެ ފަރާތަކަށް ގުނަވަން ހަދިޔާކުރުމުގެ ހައްގު ދިވެހި ކޮންމެ ރައްޔިތަކަށް ލިބިގެންވެއެވެ.
ގުނަވަން ޓްރާންސްޕްލާންޓްކުރުމާގުޅޭ	.13	(ހ)	ޓްރާންސްޕްލާންޓްކުރުމުގެ އިދާރީ އަދި ސިއްޙީ އެންމެހައި

މައުލޫމާތު			އިޖްތިމާޢީ ޙާލަތުތަކުގެ އަދި އެ އިޖްތިމާޢީ ޙާލަތުގެ ކުރިއަށްދާނެ ގޮތުގެ މައުލޫމާތާއި، ހެލްތްކެއަރ ޕްރޮފެޝަނަލުން ދެވޭ ފަރުވާއާއި ފަރުވާ ކުރިއަށްދާނެ ގޮތުގެ ތަފްސީލު މައުލޫމާތު ލިބިގަތުމުގެ ހައްޤު ބަލިމީހުން ހިއްސާކުރާ ފަރާތާއި ބަލިމީހުން ލިބިގަންނަ ފަރާތަށް ލިބިގެންވެއެވެ.
		(ށ)	މި މާއްދާގެ (ހ) ގެ ދަށުން މައުލޫމާތު ލިބިގަތުމުގެ ހައްޤުގެ މައްޗަށް، ޤާނޫނު ނަންބަރު 29/2015 (ޞިއްޙީ ޚިދުމަތުގެ ޤާނޫނު) ގެ 29 ވަނަ މާއްދާގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ އިސްތިސްނާތައް ހިނގާނެއެވެ.
ރުހުމާއެކު ފަރުވާދިނުމުގެ ހައްޤު	.14	(ހ)	ބަލިމީހުން ހެލްތްކެއަރ ޕްރޮފެޝަނަލުންގެ ކުރިން ނުވަތަ ހެލްތްކެއަރ ޕްރޮފެޝަނަލުންގެ ތަޙުރީގައި ނުވަތަ ހެލްތްކެއަރ ޕްރޮފެޝަނަލުންގެ ޒިންމާގައި، ބަލިމީހުން ހިއްސާކުރާ ފަރާތާއި ލިބިގަންނަ ފަރާތަށް އެފަރާތެއްގެ ރުހުމާއެކު ދެނެ، އެއްވެސް ބާވަތެއްގެ ޞިއްޙީ ފަރުވާއެއް ނުދިނުމުގެ ހައްޤު ލިބިގެންވެއެވެ.
		(ށ)	މި މާއްދާގެ (ހ) ގައި ބަޔާންކުރާ ރުހުމާއެކު ފަރުވާދިނުމުގެ ހައްޤުގެ މައްޗަށް، ޤާނޫނު ނަންބަރު 29/2015 (ޞިއްޙީ ޚިދުމަތުގެ ޤާނޫނު) ގެ 30 އަދި 31 ވަނަ މާއްދާގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ އިސްތިސްނާތައް ހިނގާނެއެވެ.
ހެލްތްކެއަރ ޕްރޮފެޝަނަލުން އިޚްތިޔާރުކުރުމުގެ ހައްޤު	.15	(ހ)	ބަލިމީހުން ހެލްތްކެއަރ ޕްރޮފެޝަނަލް ކުރިމަތިކުރެވިގެން ބަލިމީހުން ހިއްސާކުރާ ފަރާތާއި ބަލިމީހުން ލިބިގަންނަ ފަރާތުން އެ ކުރިން، ހެލްތްކެއަރ ޕްރޮފެޝަނަލުންގެ ދެބަސްވެ ޕްރޮފެޝަނަލް ފަރާތުގެ ކުރިން، ހެލްތްކެއަރ ޕްރޮފެޝަނަލުންގެ ކޮންމެ މަޝްވަރާއެއްގައިވެސް، އަންގަން ގެންދަވާނެއެވެ. އަދި އެފަރާތުން ހެލްތްކެއަރ ޕްރޮފެޝަނަލުން

16

އިޢުތިރާޒުކުރާ ކަމުގައި އޭނާ ފާޅުކޮށް އަންގައިފިނަމަ، ޓްރާންސްޕްލާންޓްކުރުމުގެ އިޖުރާއަތުތައް ވަގުތުން ހުއްޓާލަންވާނެއެވެ.			
މި މާއްދާގެ (ހ) ގެ ބޭނުމަށް، "ޓްރާންސްޕްލާންޓްކުރުމުގެ މެޑިކަލް ޕްރޮސީޖަރތައް ފެށުން" ކަމަށް ބުނެފައި އޮތީ، ގުނަވަން ހަދިޔާކުރާ ފަރާތުގެ ގުނަވަން ނެގުމަށްޓަކައި އޮޕަރޭޝަން ތިއޭޓަރަށް ގެނެސް ހާޒިރުކުރާ ވަގުތެވެ.	(ށ)		
ގުނަވަން ޓްރާންސްޕްލާންޓްކުރުމަށްޓަކައި ރުހުން ދިނުމަށްފަހުގައި ގުނަވަން ހަދިޔާކުރާ ފަރާތުން އިޢުތިރާޒުކުރުމުގެ ސަބަބުން އޭނާއަށް އެއްވެސް ބާވަތެއްގެ ގެއްލުމެއް ނުވަތަ ނިކަމެތިކަމެއް ލިބިދޭން ކަމެއް އެއްވެސް ފަރާތަކުން ކޮށްގެން ނުވާނެއެވެ. އަދި، އެކަމުގެ ސަބަބުން އޭނާއާމެދު ނުރުހޭ އެއްވެސް ފިޔަވަޅެއް އަޅައިގެން ނުވަތަ އޭނާގެ މައްޗަށް އެއްވެސް ބާވަތެއްގެ ދަޢުވާއެއް އުފުލައިގެން ނުވާނެއެވެ.	(ނ)		
ގުނަވަން ޓްރާންސްޕްލާންޓްކުރުމަށް ނިންމުމާއެކުގައި ޓްރާންސްޕްލާންޓްކުރުމުގެ ކުރިން އަދި ގުނަވަން ޓްރާންސްޕްލާންޓްކުރުމަށްފަހުގައި، ޓްރާންސްޕްލާންޓްގައި ހިމެނޭ ދެފަރާތަށްވެސް، ސިއްޙީ ޚިދުމަތް ދޭންޖެހޭ އެންމެހައި ފަރުވާއާއި ހިދުމަތް އެންމެ ފުރިހަމައަށް ލިބުމުގެ ހައްޤު އެފަރާތްތަކަށް ލިބިގެންވެއެވެ.	(ހ)	.16	ފުރިހަމަ ސިއްޙީ ފަރުވާ ލިބުމުގެ ހައްޤު
ގުނަވަން ޓްރާންސްޕްލާންޓްކުރުމުގެ ކުރިން އަދި ފަހުން، ގުނަވަން ހަދިޔާކުރާ ފަރާތާއި ގުނަވަން ލިބިގަންނަ ފަރާތުގެ ފުރިހަމަ ޑޭޓާ އިޙްތިރާމްކޮށް ސިއްރުކޮށް ރައްކާތެރިކޮށް ބަހައްޓަންވާނެއެވެ.	(ށ)		

		(ނ)	ގުނަވަން ޓްރާންސްޕްލާންޓްކުރުމުގެ ކުރިން އަދި ފަހުން، ގުނަވަން ހަދިޔާކުރާ ފަރާތާއި ގުނަވަން ލިބިގަންނަ ފަރާތުގެ ނަފްސާނީ ދުޅަހެޔޮކަމުގެ އިވެލުއޭޝަނެއް ހަދައި، ދެފަރާތަށް ބޭނުންވާ ނަފްސާނީ އެހީތެރިކަން ލިބިގަތުމަކީ އެ ދެފަރާތުގެ ޙައްޤެކެވެ.

ހަތަރުވަނަ ބާބު

އޯގަން ޓްރާންސްޕްލާންޓް ކައުންސިލް

އޯގަން ޓްރާންސްޕްލާންޓް ކައުންސިލް	.17	(ހ)	ގުނަވަން ޓްރާންސްޕްލާންޓްކުރުމުގެ ނިޒާމާބެހޭ ސިޔާސަތުތައް ކަނޑައަޅުމާއި، އެ ނިޒާމު ރާވައި ހިންގާ ގުޅޭގޮތުން މިނިސްޓްރީއަށް ބާރުދޭ ފަންނީ ލަފާ ދިނުމަށާއި، މި ގާނޫނުގެ ދަށުން ކަނޑައަޅާ އުސޫލުތަކާ މަސްއޫލިއްޔަތުތައް އަދާކުރުމަށްޓަކައި، މި ގާނޫނަށް އަމަލުކުރަން ފެށޭ ތާރީޚުން ފެށިގެން 60 (ފަސްދޮޅަސް) ދުވަހުގެ ތެރޭގައި "އޯގަން ޓްރާންސްޕްލާންޓް ކައުންސިލް" ގެ ނަމުގައި ކައުންސިލެއް ރައީސުލްޖުމްހޫރިއްޔާ އުފައްދަވަންވާނެއެވެ.
		(ށ)	މި މާއްދާގެ (ހ) ގައި ބަޔާންކުރާ ކައުންސިލް ހިންގާނީ މިނިސްޓްރީގެ ދަށުންނެވެ. އަދި ކައުންސިލްގެ މަސްއޫލިއްޔަތުތަކާއި ޒިންމާތައް އަދާކުރުމުގައި ކައުންސިލް ޖަވާބުދާރީވާނީ މިނިސްޓަރަށެވެ.
		(ނ)	ކައުންސިލްގެ ސެކްރެޓޭރިއޭޓް ބަލަހައްޓައި، ކައުންސިލަށް ބޭނުންވާ އިދާރީ އެހީތެރިކަން ފޯރުކޮށްދޭނީ މިނިސްޓްރީންނެވެ.
		(ރ)	ކައުންސިލްގެ މެންބަރުންގެ އެލަވަންސް ކަނޑައަޅާނީ މިނިސްޓަރުގެ

			ލަފާގެމަތިން ނާސަނަވް ދީ ކުރިއަށްގެންދަންވާނެ.
އެއަރ ޓްރާންސްޕޯޓް ކައުންސިލް އޮޕަރޭޝަން ޓީމް	.18	(ހ)	އެއަރ ޓްރާންސްޕޯޓް ކައުންސިލް އޮޕަރޭޝަންތަކުގައި، އަންނަނިވި ދާއިރާތަކުން އަމަލުކުރަންވާ 9 (ނުވައެއް) ގޮތަކުން މަސައްކަތްކުރެވޭނެ.
			(1) ޤާބިލު ދިރާސާ އޮތް ހުރިހާ ސަރުކާރު؛
			(2) ޓްރާންސްޕޯޓާ ގުޅުންހުރި ދާއިރާއަކުން މަދުވެގެން 5 (ފަހެއް) އަހަރުދުވަހުގެ ތަޖުރިބާ ލިބިފައިވާ އޮތޯރިޓީގެ ސުޕަރވައިޒަރީ ޕޮޒިޝަނެއް؛
			(3) އޮޕަރޭޝަންގެ ހެޑް ޕޮޒިޝަނެއްގެ ގޮތުގައި މަސައްކަތްކުރުމުގެ މަދުވެގެން 15 (ފަނަރަ) އަހަރުދުވަހުގެ ތަޖުރިބާ ލިބިފައިވާ އޮޕަރޭޝަންގެ ސުޕަރވައިޒަރީ ޕޮޒިޝަނެއް؛
			(4) އިމިއުނިޓީ ސެކްޝަން ނުވަތަ ހިމެނޭ ސެކްޝަން ނުވަތަ ޕްރޮފެޝަނަލް ސެކްޝަންގެ ގޮތުގައި މަސައްކަތްކުރުމުގެ މަދުވެގެން 10 (ދިހައެއް) އަހަރުދުވަހުގެ ތަޖުރިބާ ލިބިފައިވާ ޕޮޒިޝަނެއް؛
			(5) ޕްރޮކިއުމަންޓް ސެކްޝަން ނުވަތަ އޮޕަރޭޝަނަލް ސެކްޝަންގެ ގޮތުގައި މަސައްކަތްކުރުމުގެ މަދުވެގެން 10 (ދިހައެއް) އަހަރުދުވަހުގެ ތަޖުރިބާ ލިބިފައިވާ ސުޕަރވައިޒަރީ ޕޮޒިޝަނެއް؛
			(6) އެންސްޕެކްޝަން ނުވަތަ ކޮރިޑިކަލް ކުއަރި ޕޮޒިޝަން ނުވަތަ ޕްރޮފެޝަނަލް ސެކްޝަންގެ ގޮތުގައި މަސައްކަތްކުރުމުގެ މަދުވެގެން 10 (ދިހައެއް) އަހަރުދުވަހުގެ ތަޖުރިބާ ލިބިފައިވާ ސުޕަރވައިޒަރީ ޕޮޒިޝަނެއް؛
			(7) ޓްރާންސްޕޯޓާ ގުޅުންހުރި ކޮލިޖިކަލް ދާއިރާއެއްގައި

				މަސައްކަތްކުރާތާ މަދުވެގެން 15 (ފަނަރަ) އަހަރުދުވަހުގެ ތަޖުރިބާ ލިބިފައިވާ ސިޔާސީ ނޫންފަރާތެއް؛
			(8)	ކަމާގުޅޭ މަދަނީ ޖަމްޢިއްޔާއެއްގެ މެންބަރެއް؛
			(9)	ޕްރޮފެޝަނަލް ސެކްޓަރ ގްރޫޕް ތަމްސީލުކުރާ ފަރާތެއް.
		(ށ)		މި މާއްދާގެ (ހ) ގެ (8) އަދި (9) ވަނަ ނަންބަރުގައި ބަޔާންކުރާ މެންބަރުން ކައުންސިލަށް އައްޔަންކުރާނީ، އާންމުކޮށް އިޢުލާންކުރުމުން، އެކަމަށް ކުރިމަތިލާ ފަރާތްތަކުގެ ތެރެއިންނެވެ.
ކައުންސިލް މެންބަރުކަމުގެ ޝަރުތުތައް	.19			މަގާމުގެ ހައިސިއްޔަތުން އޮތް ޗެއާޕަރސަންއާއި ކައުންސިލަށް އައްޔަންކުރާ ފަރާތްތައް ފިޔަވައި، އެ ކައުންސިލަށް އައްޔަންކުރާ މެންބަރުންގެ ކިބައިގައި ދާއިރާގެ ތައުލީމާއި ތަޖުރިބާގެ ގޮތުން ފުރިހަމަވާންޖެހޭ ޝަރުތުތައް ކަމުގައި މި ޤާނޫނުގެ 18 ވަނަ މާއްދާގައި ބަޔާންކުރާ ޝަރުތުތަކުގެ އިތުރުން، ކައުންސިލް މެންބަރުންގެ ކިބައިގައި އަންނަނިވި ޝަރުތުތައް ފުރިހަމަވާންވާނެއެވެ.
		(ހ)		ދިވެހިރައްޔިތެއް ކަމުގައިވުން؛
		(ށ)		އުމުރުން 30 (ތިރީސް) އަހަރު ފުރިފައިވުން؛
		(ނ)		ކައުންސިލްގެ މެންބަރުކަމުގެ މަގާމުގެ މަސްއޫލިއްޔަތުތަކާއި ވާޖިބުތައް އަދާކުރުމުގައި މަސައްކަތުގެ އަޚްލާގާއި ސުލޫކު ހުރި މީހަކު ކަމުގައިވުން؛
		(ރ)		އިސްލާމްދީނުގައި ޙައްދެއް ކަނޑައެޅިފައިވާ ކުށެއް ނުވަތަ ޖިނާއީ އެއްވެސް ކުށެއް ކުރިކަން ޝަރީޢަތަކުން ސާބިތުވެފައިވާ މީހެއް ކަމުގައި ނުވުން؛
		(ބ)		ޤާނޫނުއަސާސީގެ ނުވަތަ ޤާނޫނެއްގެ ދަށުން އިންތިޚާބުވެފައިވާ މަގާމެއް އަދާކުރަމުންދާ މީހެއް ކަމުގައި ނުވުން؛

		(ށ)	ޕާޓްނަރުޝިޕްގެ ނުވަތަ ޕާޓްނަރުންގެ ދަށުން ބައިއަރަންޓްކަމުގައިވާ މަޤާމުގެ ފުރަމުންދާ މީހަކު ކަމުގައި ނުވުން؛
		(ނ)	ސިޔާސީ ހިދުމަތުގެ ތަނެއްގެ ހިއްސާ އެމީހެއްގެ އަމިއްލަ ނަމުގައި ނުވަތަ އާއިލާގެ ފަރާތުން ބައިއަރަންޓްކަމުގައިވާ ފަރާތްތަކުގެ ނަމުގައި ނުވަތަ އާއިލާގެ ހިއްސާ ހިމެނޭ ކުންފުނިތަކުގެ ނަމުގައި އޮތް މީހަކު ކަމުގައި ނުވުން.
ކައުންސިލްގެ މަސްއޫލިއްޔަތުތަކާއި ބާރުތައް	.20		އެގޮން ޖަރާނަސްޕޯޓްކޮންޖް ކައުންސިލްގެ މަސްއޫލިއްޔަތުތަކާއި ބާރުތައް ތިރީގައި ބަޔާންކޮށްފައި އެވަނީއެވެ.
		(ހ)	މި ޕާޓްނަރޝިޕްގެ ދަށުން ފިނިޝިންގ ހަދަން ގަވާއިދުތަކާއި އުސޫލުތަކާއި އިޖްރާއާތުތަކާއި ގައިޑްލައިންތައް ހެދުމަށާއި ތަފާސްހިސާބު ބަލަހައްޓަނީ ދަތުރުފަތުރުގައި ފާޅުކޮށް ޖަހާ ހިސާބުތަކުން ކައިރި ގަޔާވާ ކަމަށް އަދި ގޮތެއް ދިނުމާއި؛
		(ށ)	މި ޕާޓްނަރޝިޕްގެ ދަށުން ގެނަވަން ޖަރާނަސްޕޯޓްކޮންޖް ހިދުމަތްގެ ހެދިއްޖެއް އޮތް ޝަރަފާ ސިޔާސީ ހިދުމަތުގެ މަޤާމެއްގައި ހުރި ހުރިހާ ދިނުމާއި، އެ ހުރި އާރާދުމާއި، ހުރި ހިފެހެއްޓުމާއި ބާރުވެރިކުރުން؛
		(ނ)	މި ޕާޓްނަރޝިޕްގެ މި ޕާޓްނަރޝިޕްގެ ދަށުން ހަދާ ގަވާއިދުތަކާއި އުސޫލުތަކާއި އިޖްރާއާތުތަކުގެ ތަންފީޒުކުރުމާއި ޢަމަލުކުރުމާއި ފާއިތުވުމަށް، އެ ތަކެއްޗާ އެއްގޮތަށް ތަންފީޒުކުރެވޭ ކަމަށް ބެލުމާއި، މި ޕާޓްނަރޝިޕް މި ޕާޓްނަރޝިޕްގެ ދަށުން ހަދާ ގަވާއިދާ އެއްގޮތަށް ޢަމަލުކުރަން ފާޅުކޮށްތަކުގައި ފައިދާވާ ގޮތުން؛
		(ރ)	އެގޮން ޖަރާނަސްޕޯޓްކޮންޖް ކޮމްޕަރިޓީސް ގަރާޒާ މަސައްކަތްތަކުގެ

ވިލަރެސްކަން، އަދި ކޯލިޓީން އަދާކުރަމުން ކަނޑައެޅިފައިވާ މަސްއޫލިއްޔަތުތައް އަދާކުރަމުންދާނީތޯ ބެލުން؛			
މި ޤާނޫނުގެ ދަށުން ގުނަވަން ބްރޯޑްކާސްޓިންގ ހިދުމަތް ދިނުމަށް ލައިސަންސް ދޫކޮށްފައިވާ ފަރާތްތަކުން ދެމުންގެންދާ ގުނަވަން ބްރޯޑްކާސްޓިންގ ހިދުމަތުގެ އެކަށީގެންވާ މިންގަނޑު ފަރާތްތަކުގެ ހިދުމަތުގެ ކަނޑައަޅާކަމުން؛	(ބ)		
މި ޤާނޫނު ތަންފީޒުކުރުމާ މިންވަރު ވަޒަންކުރުމުގެ ގޮތުން ކަވަރޭޖް މަޢުލޫމާތުތަކާއި ތަފްސީލުތަކާއި ބްރޯޑްކާސްޓިންގ ހިދުމަތުގެ ރެކޯޑިންގތަކުން ހޯދުން؛	(ޅ)		
ގުނަވަން ބްރޯޑްކާސްޓިންގ ހިދުމަތްތަކުން ގުނަވަން ހިދުމަތްކުރާ ފަރާތްތަކުގެ ދުރުން ހުރަހަ ނުވަތަ ދުރުން ދިނި، އެއްވެސް މަޤްބޫލުކަމެއް ނުވަ އަޑުއެހުމުގައި، މި ޤާނޫނުގައި ބަޔާންކުރާ އުސޫލުތަކާ އެއްގޮތަށް ޤާނޫނާއި ޚިލާފުނުވާގޮތުން، ބްރޯޑްކާސްޓިންގ ހިދުމަތުގެ އެއްވެސް މަޢުލޫމާތެއްގައި ގުނަވަންގެ ވަކާލާތުކުރުމުގެ ޢަމަލެއް ނުހިންގާކަން ކަށަވަރުކުރުމުގެ ތެރޭގައި ލޯކަލް ފަންވަތުގައި އަޚްލާޤީ ވިރުވަތުގައި އޮތުން؛	(އ)		
ގުނަވަން ހިދުމަތްތަކުގެ ބެލެހެއްޓި މަސްތުރުކުރުމުގެ ކަމުގައި، ކަމާގުޅޭ ހުކުމްތަކުގެ ޕްރޮގްރާމްތައް ހިންގުން.	(ކ)		
އެގޮތުން ބްރޯޑްކާސްޓިންގ ކައުންސިލްގެ ރައީސްގެ މަޤާމު އަދާކުރާނީ، މަޤާމުގެ ހައިސިއްޔަތުން ފުލްޓައިމް ބޭސިސް ގޮތުގެ ސަރވިސްއެއްގެ.	(ހ)	.21	ކައުންސިލްގެ ރައީސް އަދި ނައިބު ރައީސް
އެގޮތުން ބްރޯޑްކާސްޓިންގ ކައުންސިލުން، އަދި ކައުންސިލްގެ މެންބަރުންގެ ތެރެއިން މެންބަރަކު، އަދި ކައުންސިލްގެ ނައިބު	(ށ)		

			ރައީސްކަމުގެ މަޤާމަށް އިންތިޚާބުކުރަންވާނެއެވެ. އަދި އެފަދައިން އިންތިޚާބުކުރާ މެންބަރު ވާންވާނީ މެޑިކަލް ޕްރެކްޓިޝަނަރުންގެ ތެރެއިން ނުވަތަ ޑެންޓަލް ޕްރެކްޓިޝަނަރުންގެ ތެރެއިން ކައުންސިލަށް އައްޔަންކުރާ މެންބަރަކަށެވެ.
		(ނ)	އޯގަން ޓްރާންސްޕްލާންޓް ކައުންސިލްގެ ރައީސާއި ނައިބު ރައީސްގެ މަޤާމަށް އައްޔަންކުރާ މީހަކީ މި ޤާނޫނުގެ ދަށުން ނުވަތަ އެހެން ޤާނޫނެއްގެ ދަށުން އުފެދޭ، ސިޔާސީ ހުދުމަތުގެ ފަންތީގެ އެހެން ކައުންސިލެއް ނުވަތަ ބޯޑެއްގެ މެންބަރެއް ކަމުގައި ވެގެންނުވާނެއެވެ.
ކައުންސިލްގެ މެންބަރުކަމުގެ ދައުރު	.22	(ށ)	އޯގަން ޓްރާންސްޕްލާންޓް ކައުންސިލްގެ މެންބަރުންގެ މެންބަރުކަމުގެ ދައުރަކީ، އެ މެންބަރަކު ކައުންސިލަށް އައްޔަންކުރާ ތާރީޚުން ފެށިގެން 5 (ފަހެއް) އަހަރުދުވަހެވެ. އަދި ކައުންސިލަށް އައްޔަންކުރާ މެންބަރުން، 1 (އެކެއް) ދައުރަށްވުރެ ގިނަ ދައުރަށް ކައުންސިލަށް އައްޔަންކުރުމަކީ މި ޤާނޫނު ހުރަހެއް ނާޅައެވެ.
		(ރ)	މި މާއްދާގެ (ށ) އެހެން އޮތްނަމަވެސް، މި ޤާނޫނުގެ 18 ވަނަ މާއްދާގެ (ށ) ގެ (1) ވަނަ ނަންބަރުގައި ބަޔާންކުރާ ފަރާތް ކައުންސިލްގައި ހިމެނޭނީ މަޤާމުގެ ހައިސިއްޔަތުން ކަމުގައިވާތީ، އެފަރާތް ކައުންސިލްގެ މެންބަރެއްގެ ގޮތުގައި ދެމިހުންނާނީ އެފަރާތް ކައުންސިލްގައި ހިމެނޭ މަޤާމުގައި ދެމިހުރި ހިނދަކާއެވެ. އަދި އެފަރާތް އެ މަޤާމުން ވަކިވެއްޖެނަމަ، ކައުންސިލްގެ މެންބަރުކަމުން ވަކިވާނެއެވެ.
ކައުންސިލްގެ މެންބަރުކަމުގެ މަޤާމު ހުސްވުން	.23		އޯގަން ޓްރާންސްޕްލާންޓް ކައުންސިލްގެ މަޤާމެއް ހުސްވެއްޖެކަމަށް ބެލެވޭނީ ތިރީގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ ހާލަތްތަކުގައެވެ.

		(ހ)	މެންބަރުކަމުގެ ދައުރު ހަމަވުން؛
		(ށ)	އިސްތިޢުފާ ދިނުމުން؛
		(ނ)	މި ޤާނޫނުގެ 24 ވަނަ މާއްދާގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ ގޮތުގެމަތިން އެ މެންބަރަކު މަޤާމުން ވަކިކުރުން؛
		(ރ)	މަރުވުން؛
		(ބ)	ކައުންސިލްގެ މެންބަރެއްގެ ކިބައިގައި ހުރުން ލާޒިމުކުރާކަމަށް މި ޤާނޫނުގެ 19 ވަނަ މާއްދާގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ ޝަރުޠެއް ގެއްލުން.
ކައުންސިލްގެ މެންބަރުކަމުން ވަކިކުރުން	.24		އޯގަން ޓްރާންސްޕްލާންޓް ކައުންސިލްގެ މެންބަރަކަށް އަންނަނިވި ހާލަތްތަކުގެ ތެރެއިން ހާލަތެއް މެދުވެރިވެއްޖެކަމަށް ރައީސުލްޖުމްހޫރިއްޔާއަށް ފެނިއްޖެނަމަ، އެ މެންބަރަކު އެ މަޤާމުން ވަކިކުރުމުގެ އިޚްތިޔާރު ރައީސުލްޖުމްހޫރިއްޔާއަށް ލިބިގެންވެއެވެ.
		(ހ)	ކައުންސިލްގެ މެންބަރެއްގެ ހައިސިއްޔަތުން އުފުލަންޖެހޭ މަސްއޫލިއްޔަތު އުފުލުމަށް ނުކުޅެދުން؛
		(ށ)	ކައުންސިލް މެންބަރެއްގެ ހައިސިއްޔަތުން އުފުލަންޖެހޭ މަސްއޫލިއްޔަތު އުފުލުމުގައި އިހުމާލުވުން؛
		(ނ)	މަޤްބޫލު އުޒުރެއް ނެތި ނުވަތަ ވަކި ސަބަބެއް އެންގުމަކާނުލައި ވިދިވިދިގެން ކައުންސިލްގެ 3 (ތިނެއް) ބައްދަލުވުމަކަށް ހާޒިރުނުވުން.
ހުސްވާ މަޤާމަށް މެންބަރުން އައްޔަންކުރުން	.25		މި ޤާނޫނުގެ 23 ވަނަ މާއްދާގައި ބަޔާންކުރާ ގޮތުގެމަތިން އޯގަން ޓްރާންސްޕްލާންޓް ކައުންސިލްގެ މެންބަރެއްގެ މަޤާމު ހުސްވާތާ ގިނަވެގެން 30 (ތިރީސް) ދުވަހުގެ ތެރޭގައި، އެ މަޤާމަށް މެންބަރަކު އައްޔަންކުރަންވާނެއެވެ.

ކައުންސިލްގެ ޤާނޫނީ އަދަދު	.26		އާގަން ޓްރާންސްޕޯޓް ކައުންސިލްގެ ބައްދަލުވުމެއްގެ ޤާނޫނީ އަދަދަކީ، މި ޤާނޫނުގެ 18 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ) ގެ (2) ވަނަ ނަންބަރު ނުވަތަ (3) ވަނަ ނަންބަރުގައި ބަޔާންކުރާ ފަރާތް ހިމެނޭގޮތުން، މަދުވެގެން 7 (ހަތެއް) މެންބަރުންނެވެ.
ކައުންސިލްގެ ބައްދަލުވުންތަކާއި ކައުންސިލްގެ ނިންމުންތައް	.27	(ހ)	އާގަން ޓްރާންސްޕޯޓް ކައުންސިލްގެ ބައްދަލުވުމެއް މަދުވެގެން ކޮންމެ 6 (ހައެއް) މަހަކުން 1 (އެކެއް) ފަހަރު ބާއްވަންވާނެއެވެ.
		(ށ)	ކައުންސިލްގެ ބައްދަލުވުންތައް ބޭއްވުމާއި، ކައުންސިލުން ނިންމުންތައް ނިންމުން ހިމެނޭގޮތުން، ކައުންސިލް ހިންގާނެ އުސޫލުތައް މި ޤާނޫނުގެ ދަށުން ހަދާ ގަވާއިދުގައި ބަޔާންކުރަންވާނެއެވެ.
ކައުންސިލްގެ މެންބަރުން މަސްލަހަތު ފުށުއަރާ ކަންކަމުން ދުރުހެލިވުން	.28		އާގަން ޓްރާންސްޕޯޓް ކައުންސިލްގައި މަޝްވަރާކުރަމުންދާ ކަމަކީ އެ ކައުންސިލްގެ މެންބަރެއްގެ މަސްލަހަތު އޮތްކަމެއް ކަމުގައިވާނަމަ، އެކަން އެ ކައުންސިލްގެ އަނެއް މެންބަރުންނަށް އަންގާފައި، އެކަމާ ގުޅޭގޮތުން ހިނގަމުންދާ މަޝްވަރާތަކުން އެ މެންބަރު އެއްކިބާވާންވާނެއެވެ. އަދި އެކަން ނިންމުމުގެ ވޯޓުގައި އެ މެންބަރަކު ބައިވެރިވެގެން ނުވާނެއެވެ. މި މާއްދާގެ ބޭނުމަށް، ކައުންސިލްގެ މެންބަރުންގެ ޚާއްޞަ މަސްލަހަތު އޮތްކަމުގައި ބެލެވޭނެ ހާލަތްތައް މި ޤާނޫނުގެ ދަށުން އެކުލަވާލާ ކައުންސިލް ހިންގުމާބެހޭ ގަވާއިދުގައި ބަޔާންކުރަންވާނެއެވެ.

ފަސްވަނަ ބާބު

އާގަން ޓްރާންސްޕޯޓް އޮޕަރޭޓަރސް ކައުންސިލް ޗާޓަރ

އޯގަން ޓްރާންސްޕްލާންޓް އޮތޮރައިޒޭޝަން ކޮމިޓީ	.29			ދިވެހިރާއްޖޭގައި ގުނަވަން ޓްރާންސްޕްލާންޓްކުރުމުގެ ހުއްދަ ދިނުމަށްޓަކައި، މި ޤާނޫނަށް އަމަލުކުރަން ފަށާ ތާރީޚުން ފެށިގެން 60 (ފަސްދޮޅަސް) ދުވަހުގެ ތެރޭގައި "އޯގަން ޓްރާންސްޕްލާންޓް އޮތޮރައިޒޭޝަން ކޮމިޓީ" ގެ ނަމުގައި ކޮމިޓީއެއް މިނިސްޓަރު އެކުލަވާލަންވާނެއެވެ.
އޯގަން ޓްރާންސްޕްލާންޓް އޮތޮރައިޒޭޝަން ކޮމިޓީ އެކުލެވިގެންވާ ގޮތް	.30	(ހ)		އޯގަން ޓްރާންސްޕްލާންޓް އޮތޮރައިޒޭޝަން ކޮމިޓީ އެކުލެވިގެންވާނީ، އަންނަނިވި މެންބަރުންގެ މައްޗަށެވެ.
			(1)	ސަރުކާރުގެ ޓެރޝިއަރީ ހޮސްޕިޓަލްއެއްގެ މެޑިކަލް ޑިރެކްޓަރެއް؛
			(2)	ސިއްހީ ދާއިރާއިން މަތީ ތައުލީމު ފޯރުކޮށްދޭ ކޮލެޖެއްގެ ޑީން؛
			(3)	މޯލްޑިވްސް މެޑިކަލް އެންޑް ޑެންޓަލް ކައުންސިލުން ކަނޑައަޅާ މެޑިކަލް ސްޕެޝަލިސްޓެއް؛
			(4)	މޯލްޑިވްސް ނަރުސިންގ އެންޑް މިޑްވައިފަރީ ކައުންސިލުން ކަނޑައަޅާ ސީނިއަރ ނަރުހެއް؛
			(5)	ޝަރުޢީ ދާއިރާގައި މަދުވެގެން 7 (ހަތެއް) އަހަރުދުވަހުގެ ތަޖުރިބާ ލިބިފައިވާ ޝަރުޢީ ވަކީލެއް ނުވަތަ މަޤާމުން މުސްކުޅިކޮށްފައިވާ ފަނޑިޔާރެއް.
		(ށ)		މި މާއްދާގެ (ހ) ގެ (3) ވަނަ ނަންބަރާއި (4) ވަނަ ނަންބަރުގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ ފަރާތްތަކަކީ، އެފަރާތްތަކަކުން ނިސްބަތްވާ ދާއިރާއިން މަދުވެގެން މާސްޓަރސް ފެންވަރުގެ ސެޓްފިކެޓެއް ހާސިލުކޮށް، މަދުވެގެން 5 (ފަހެއް) އަހަރުދުވަހުގެ މަސައްކަތުގެ ތަޖުރިބާ

ލިބިފައިވާ ފައިދާތަކަށް ވާންވާނެއެވެ.			
މަސްލަހަތު ފުށުއެރުން ނުވަތަ ތުހުމަތުގައި ހުރުމުގެ ސަބަބުން އޯގަން ޓްރާންސްޕްލާންޓް އޮތޯރައިޒޭޝަން ކޮމިޓީގެ މަސައްކަތުގައި އެ ކޮމިޓީގެ މެންބަރަކަށް ބައިވެރި ނުވެވުނަމަ، އެ މެންބަރުންގެ ބަދަލުގައި އެ ބައްދަލުވުމުގައި ބައިވެރިވާނެ ފަރާތެއް މިނިސްޓަރު ކަނޑައަޅަންވާނެއެވެ.	(ނ)		
އޯގަން ޓްރާންސްޕްލާންޓް އޮތޯރައިޒޭޝަން ކޮމިޓީގެ މަސްއޫލިއްޔަތުތަކާއި ބާރުތައް ތިރީގައި ބަޔާންކޮށްފައި އެވަނީއެވެ.		.31	އޯގަން ޓްރާންސްޕްލާންޓް އޮތޯރައިޒޭޝަން ކޮމިޓީގެ މަސްއޫލިއްޔަތުތަކާއި ބާރުތައް
ޢުޟުވުން ޓްރާންސްޕްލާންޓްކުރުމާ ގުޅޭގޮތުން ކޮމިޓީއަށް ހުށަހެޅޭ ފައިލްފައިލަށް ހުށަހެޅުނުތަކަށް ހުއްދަ ދިނުމާމެދު ގޮތެއް ކަނޑައެޅުން؛	(ހ)		
ޢުޟުވުން ހަދިޔާކުރާ ފަރާތުން ދީފައިވާ ރުހުމަކީ، އެއްވެސް މަޖުބޫރުކުރުމެއް ނެތި، ފުރިހަމަ އިޚްތިޔާރުގައި ދީފައިވާ ރުހުމެއްކަން ކަށަވަރުކުރުން؛	(ށ)		
ޢުޟުވުން ޓްރާންސްޕްލާންޓްގައި ހިމެނޭ ދެފަރާތަށް ޢުޟުވުން ޓްރާންސްޕްލާންޓާ ގުޅޭގޮތުން ފުރިހަމަ މަޢުލޫމާތު ލިބިފައިވާކަން ކަށަވަރުކުރުން؛	(ނ)		
ޢުޟުވުން ޓްރާންސްޕްލާންޓްކުރުމުގައި ޢުޟުވުންގެ ވިޔަފާރިކުރުމުގެ އެއްވެސް ޢަމަލެއް ހިނގާފައިނުވާކަން އަދި ހިނގަމުންދާކަން ކަށަވަރުކުރުން؛	(ރ)		
ޢުޟުވުން ޓްރާންސްޕްލާންޓްކުރުމުގެ ހުށަހަޅަން އެކު ފައިލުން، މި ގާނޫނުގެ ދަށުން ހެދޭ ގަވާއިދުތަކާއި އުސޫލުތަކުގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ އެންމެހައި ލިޔެކިޔުންތައް ފުރިހަމަކޮށްފައިވާތޯ ބެލުމާ، އެ ލިޔެކިޔުންތަކުގައިވާ މަޢުލޫމާތު ކަށަވަރުކުރުން، އެ ލިޔެކިޔުންތައް	(ބ)		

			ކަމާގުޅޭ ބަޔަކަށެވެ.
އާންމު ޓްރާންސްޕޯޓް އޮޕަރޭޝަން ކޮމްޕެނީ ހިންގުމުގެ އުސޫލު	.32	(ހ)	އާންމު ޓްރާންސްޕޯޓް އޮޕަރޭޝަން ކޮމްޕެނީގެ ބެލެހެއްޓުމުގައި ކުރިއަށް ގެންދަނީ، އަދި އެ ކޮމްޕެނީ ހިންގާ އެއްވެސް ހިންގުމެއް ހިންގުމެއްގައި އެ ކޮމްޕެނީގެ ޒިންމާ ގެންގުޅުން ހިމެނޭ ބެލެހެއްޓުމުގެ ގޮތުންނެވެ.
		(ށ)	ޓްރާންސްޕޯޓް ކޮމްޕެނީގެ ހުއްދަ ދިނުމާއި އާންމު ޓްރާންސްޕޯޓް އޮޕަރޭޝަން ކޮމްޕެނީގެ ހިންގުމާއި ހިންގުންތެރިޔާ އެ ކޮމްޕެނީގެ އަސާސީ ގަވާއިދުން ނިންމާނެއެވެ.
		(ނ)	ކޮމްޕެނީގެ ސަލާމަތާއި ބެލެހެއްޓުމާއި، ކޮމްޕެނީއަށް ބޭނުންވާ އިތުރު އާލާތްތަކާއި ފަރުމާތަކާއި ހިންގުމަށް ބޭނުންވާ ފަރާތްތަކެވެ.
		(ރ)	ކޮމްޕެނީގެ ބެލެހެއްޓުމުގެ ބާރުތަކާއި، ކޮމްޕެނީގެ ބެލެހެއްޓުމުގެ ތަފާސް ހިސާބާއި، ކޮމްޕެނީ ހިންގުމުގެ ހިންގުން ހިމެނޭ، ކޮމްޕެނީ ހިންގާ ފަރާތްތަކުން ދޭ ހުށަހެޅުންތަކާއި ގުޅޭ ކަންކަން ގަވާއިދުގައި ބަޔާންކުރެވޭނެއެވެ.
އާންމު ޓްރާންސްޕޯޓް އޮޕަރޭޝަން ކޮމްޕެނީގެ ޚިދުމަތް ދިނުމުގެ ކޮންޓްރެކްޓް ކަނޑައެޅުން	.33		އާންމު ޓްރާންސްޕޯޓް އޮޕަރޭޝަން ކޮމްޕެނީގައި މަސައްކަތްކުރާ މުވައްޒަފުން އެ ކޮމްޕެނީގެ ޚިދުމަތާއި މަސައްކަތް އޮޕަރޭޓް ކުރުމުގައި، އެ ކޮމްޕެނީގެ އިދާރީ ޚިދުމަތް ދިނުމަށް ޓެކްސީ ސާރވިސް ހިންގުމާއި މަސައްކަތް އެ ޚިދުމަތަށް ބޭނުންވާ ފަރާތްތަކެވެ. އަދި އެ ކޮމްޕެނީގެ ތަފާތު ޚިދުމަތް ދިނުމުގެ ހުއްދަ ދޫކުރެވޭނެއެވެ. މި މާއްދާގެ ދަށުން، ކޮމްޕެނީގެ ޚިދުމަތާއި މަސައްކަތް އިދާރީ ބަދަލު ހުށަހެޅުމަށް މި ގަވާއިދު ދަށުން އުފައްދާ ކޮމިޓީ ހިންގުމުގެ ގަވާއިދުގައި ބަޔާންކުރެވޭނެއެވެ.

ހަވަނަ ބާބު

ގުނަވަން ޓްރާންސްޕްލާންޓްކުރުމުގެ ހިދުމަތްދޭ މަރުކަޒުތައް

ގުނަވަން ޓްރާންސްޕްލާންޓްކުރުމުގެ ހިދުމަތް ދިނުން	.34	(ހ)	އެއްވެސް ފަރާތަކުން ގުނަވަން ޓްރާންސްޕްލާންޓްކުރުމުގެ ހިދުމަތް ދޭންވާނީ، މި ޤާނޫނާއި މި ޤާނޫނުގެ ދަށުން ހަދާ ގަވާއިދާ އެއްގޮތަށް ގޮތުގެމަތިން، ގުނަވަން ޓްރާންސްޕްލާންޓްކުރުމުގެ ލައިސަންސް ހޯދުމަށްފަހުގައެވެ.
		(ށ)	މި މާއްދާގެ (ހ) ގައި ބަޔާންކުރާ ލައިސަންސް ދޫކުރާނީ، ޤާނޫނު ނަންބަރު 29/2015 (ސިއްޙީ ހިދުމަތް ދިނުމުގެ ޤާނޫނު) ގެ 11 ވަނަ މާއްދާގެ ދަށުން ރަޖިސްޓަރީކުރެވިފައިވާ ހޮސްޕިޓަލްތަކުގެ ތެރެއިން މި ޤާނޫނުގެ ދަށުން ގުނަވަން ޓްރާންސްޕްލާންޓްކުރުމުގެ ހިދުމަތް ދިނުމަށް ޝަރުތު ފުރިހަމަވާ ހޮސްޕިޓަލްތަކަށެވެ.
		(ނ)	މި މާއްދާގެ ދަށުން ޓްރާންސްޕްލާންޓްކުރުމުގެ ހިދުމަތުގެ ލައިސަންސް ދޫކުރާނީ، ޓްރާންސްޕްލާންޓްކުރަން އެދޭ ކޮންމެ ބާވަތެއްގެ ގުނަވަނަކަށް ވަކިންނެވެ.
ލައިސަންސް ހޯދުމަށް އެދި ހުށަހެޅުމާއި ލައިސަންސް ދޫކުރުން	.35	(ހ)	މި ޤާނޫނުގެ 34 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ) ގައި ބަޔާންކުރާ ލައިސަންސް ހޯދުމަށް އެދި ހޮސްޕިޓަލްތަކުން ހުށަހަޅާނީ، އަދި އެފަރާތްތަކަށް ލައިސަންސް ދޫކުރާނީ އޯގަން ޓްރާންސްޕްލާންޓް ކައުންސިލުންނެވެ.
		(ށ)	ގުނަވަން ޓްރާންސްޕްލާންޓްކުރުމުގެ ހިދުމަތް ދިނުމުގެ ލައިސަންސް ހޯދުމަށް އެދި ހޮސްޕިޓަލްތަކުން ހުށަހަޅަންޖެހޭ ތަކެއްޗާއި ލިޔެކިޔުންތަކާއި، ލައިސަންސް ދޫކުރުމުގައި އެ ތަކެއްޗާއި ލިޔެކިޔުންތަކުގައި ހިމެނޭ މަޢުލޫމާތު ބަލައި ކަނޑައެޅުމުގެ އުސޫލުތަކާއި،

			އޮންލައިން ލައިސަންސް ހޯދުމަށް އެދި ހުށަހެޅުމުގައި ކޮމްޕެނީތަކުން އަމަލުކުރަންޖެހޭ އުސޫލުތަކާއި އިޖުރާއަތު، އަދި ލައިސަންސް ދޫކުރުމުގައި ކައުންސިލުން އަމަލުކުރާނެ އުސޫލުތަކާއި އިޖުރާއަތު މި ގާނޫނުގެ ދަށުން ހަދާ ގަވާއިދުގައި ބަޔާންކުރަންވާނެއެވެ.
ލައިސަންސް ދޫކުރުމުގެ ޝަރުތުތައް	.36	ޓްރާންސްޕޯޓްކުރުމުގެ ހިދުމަތް ފޯރުކޮށްދިނުމުގެ ލައިސަންސަށް އެދި ހުރިހާ ކޮމްޕެނީތަކުގައި އަންނަނިވި ޝަރުތުތައް ފުރިހަމަވާންވާނެއެވެ.	
		(ހ)	ލައިސަންސަށް އެދި ހުށަހަޅާ ޓްރާންސްޕޯޓްކުރާ ވަސީލަތުގެ ސްޕެސިފިކޭޝަން ޑޮކިއުމަންޓްގެ އިތުރުން، ކަމާ ގުޅުންހުރި ޑޮކިއުމަންޓުން ހޯދަން ބޭނުން އޮތްކަމަށްވާނަމަ، އެ ޑޮކިއުމަންޓްގެ ހިދުމަތް ދޫކުރާތާ 24 (ސައުވީސް) ގަޑިއިރު ފަހުން އިންތިޒާމު އެ ކޮމްޕެނީގައި ހަމަޖެހިފައި ހުރުން؛
		(ށ)	ޓްރާންސްޕޯޓްކުރާ ވަސީލަތްތަކާބެހޭ ސަރުޓިފިކެޓް ވަސީލަތް ޓްރާންސްޕޯޓް ބެލުމުގައި ހުރުން؛
		(ނ)	ވަސީލަތް ޓްރާންސްޕޯޓްކުރާ ވަސީލަތްތަކުގެ ހާލަތު ބަލައިނުލައި ވިޔަފާރި ނަގާނުންގެ ބެލުން އޮތްކަމަށްވާނަމަ، އެ ނަގާނުންގެ ހިދުމަތް ދޫކުރާތާ 24 (ސައުވީސް) ގަޑިއިރު ފަހުން އިންތިޒާމު އެ ކޮމްޕެނީގައި ހަމަޖެހިފައި ހުރުން؛
		(ރ)	އެކްސްޓިންގިއުޝަރ ސިސްޓަމް، އެއަރ ކުލިންގ ސްޕެސިފިކޭޝަން ޑޮކިއުމަންޓްތައް، އެކަށީގެންވާ ފެންވަރުގެ ވަސީލަތްތަކާއި ހުރި އެއަރކުލިންގގެ ހިދުމަތް ދޫކުރާތާ 24 (ސައުވީސް) ގަޑިއިރު ފަހުން އިންތިޒާމު އެ ކޮމްޕެނީގައި ހަމަޖެހިފައި ހުރުން؛
		(ބ)	ބޯޓު ބޯޓުގެ، މައިކްރޯބަޔޮލޮޖީ، ބޮޑުސިސްޓަމް، ފެސިލިޓީ، އަދި

ހިމަޓޮލޮޖީ ޓެސްޓްތައް ކުރުމުގެ ޤާބިލުކަން ހުރި ލެބޮރެޓަރީއެއްގެ ޚިދުމަތް ދުވާލަކު 24 (ސައުވީސް) ގަޑިއިރު ލިބޭން އިންތިޒާމު އެ ހޮސްޕިޓަލްގައި ހަމަޖެހިފައި ހުރުން؛			
ރޭޑިއޮލޮޖީގެ ޚިދުމަތްތަކުގެ ތެރެއިން އެމް.އާރް.އައި، ސީ.ޓީ، އަލްޓްރާ ސައުންޑް ސްކޭން، އަދި އެކްސްރޭގެ ޚިދުމަތް ދުވާލަކު 24 (ސައުވީސް) ގަޑިއިރު ލިބޭން އިންތިޒާމު އެ ހޮސްޕިޓަލްގައި ހަމަޖެހިފައި ހުރުން؛	(ށ)		
ބްލަޑްޓްރާންސްފިއުޝަންކުރާ ބަލިމީހުންގެ ވަކި ޚާއްޞަ ބްލަޑް ނުވަތަ ސްޓޯރު ހަދަންޖެހޭނަމަ އެފަދަ ބްލަޑް ނުވަތަ ސްޓޯރު ކުރެވޭން ހުރުން؛	(ނ)		
ކުރިއަރާފައި ތަފާތުގޮތްގޮތްވާ އަދި ކުއްލިގޮތަކަށް ކުރަންޖެހޭ ސަރަޖަރީތައް ކުރުމުގެ ޤާބިލުކަން ހުރި، އަދި އެކަށީގެންވާ ވަސީލަތްތަކާއި ކަމާބެހޭ ސްޕެޝަލިސްޓް ޑޮކްޓަރުންނާއި ނަރުހުން ހިމެނޭ އޮޕަރޭޝަން ތިއޭޓަރެއްގެ ޚިދުމަތް ދުވާލަކު 24 (ސައުވީސް) ގަޑިއިރު ލިބޭން އިންތިޒާމު އެ ހޮސްޕިޓަލްގައި ހަމަޖެހިފައި ހުރުން؛	(ރ)		
މި ގާނޫނުގެ ދަށުން ހަދާ ގަވާއިދުގައި ބަޔާންކުރާ ގޮތުގެމަތިން ހިމަނަން ފުޓްސައިޓް އެންޑޯސްކޮޕީ ބަޔޮޕްސީ އަދި ޑަޔަލިސިސްގެ ޚިދުމަތާއި ބްލަޑްޓްރާންސްފިއުޝަނުގެ ޚިދުމަތް ހަރުދަނާ ގޮތެއްގައި ފޯރުކޮށްދިނުމަށްޓަކައި ބޭނުންވާނެ އާލާތް އެފަދަ އެންމެހައި ޚިދުމަތްތަކެއް ލިބޭން އިންތިޒާމު އެ ހޮސްޕިޓަލްގައި ހަމަޖެހިފައި ހުރުން؛	(ބ)		
ޑޮނަރުން ހަދިޔާކުރާ ފަރާތުގެ ހަށިގަނޑުން ޑޮނަރުން ނަގާލުމަށްޓަކައި ހަދާ ސަރަޖަރީއާއި، ޑޮނަރުން ލިބިގަންނަ ފަރާތުގެ ހަށިގަނޑުގައި	(ޅ)		

				އެ ގުނަވަން ޓްރާންސްޕްލާންޓްކުރުމަށްޓަކައި ހަދާ ސަރޖަރީ އެ ހޮސްޕިޓަލުގައި ކުރެވޭނެ އިންތިޒާމު ހަމަޖެހިފައި ހުރުން؛
		(ޅ)		މި ޤާނޫނުގެ ދަށުން ހަދާ ގަވާއިދުގައި ބަޔާންކުރާ އެހެނިހެން ކަންކަން.
ލައިސަންސްގެ މުއްދަތު	.37			ގުނަވަން ޓްރާންސްޕްލާންޓްކުރުމުގެ ހިދުމަތަށް ހޮސްޕިޓަލަކަށް ލައިސަންސް ދޫކުރާނީ 5 (ފަހެއް) އަހަރުދުވަހުގެ މުއްދަތަކަށެވެ. އަދި ހޮސްޕިޓަލަށް ދޫކޮށްފައިވާ ލައިސަންސްގެ މުއްދަތު ހަމަވުމުގެ 180 (ސަތޭކަ އަށްޑިހަ) ދުވަސް ކުރިން އެ ލައިސަންސް އާކުރުމަށް އެދި، މި ޤާނޫނާއި މި ޤާނޫނުގެ ދަށުން ހަދާ ގަވާއިދުގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ ގޮތުގެމަތިން، މިނިސްޓްރީއަށް ހުށަހަޅަން ވާނެއެވެ.
ލައިސަންސް ހިފެހެއްޓުމާއި ބާތިލުކުރުން	.38	(ހ)		އަންނަނިވި ކަންކަމުގެ ތެރެއިން ކަމެއް ހިނގައްޖެނަމަ، އެކަމުގެ ކުޑަބޮޑުމިނަށް ބަލައި، މި ޤާނޫނުގެ 35 ވަނަ މާއްދާގެ ދަށުން ދޫކޮށްފައިވާ ލައިސަންސް ވަގުތީގޮތުން ހިފެހެއްޓުން ނުވަތަ ބާތިލުކުރުމުގެ އިޚްތިޔާރު ކައުންސިލަށް ލިބިގެންވެއެވެ.
			(1)	މި ޤާނޫނުގެ 36 ވަނަ މާއްދާގައި ބަޔާންކުރާ ޝަރުތެއް އުނިވުން؛
			(2)	ގުނަވަން ޓްރާންސްޕްލާންޓްކުރުމުގެ ހިދުމަތް ފޯރުކޮށްދިނުމުގައި، މި ޤާނޫނާއި މި ޤާނޫނުގެ ދަށުން ކަނޑައަޅާފައިވާ މިންގަނޑުތައް ފުރިހަމަނުވުން ނުވަތަ އެ މިންގަނޑުތަކާ ޚިލާފުވުން؛
			(3)	ގުނަވަން ޓްރާންސްޕްލާންޓްކުރުމުގެ ހިދުމަތް ދިނުމުގައި ހޮސްޕިޓަލުން ވެފައިވާ އިހުމާލެއްގެ ސަބަބުން އެއްވެސް މީހަކަށް ގެއްލުމެއްވުން.

		(ނ)	މި މާއްދާގެ (ށ) ގެ ދަށުން ބަޔާންކުރާ ކަމެއް ދެކޮޅުވެރިވެފައިވާތޯ ބެލުމަށް ކައުންސިލުން އަމަލުކުރާނެ ގޮތުގެ އިޖުރާއަތުތަކާއި، އެފަދަ ކަމަކާ ގުޅިގެން ސެންޓަރުތަކުން ޖަވާބުދާރީވެ މަޢުލޫމާތު ފޯރުކޮށްދިނުމުގެ އިޖުރާއަތުތައް ހިމެނޭގޮތުން، މި މާއްދާގެ ދަށުން ލައިސަންސް ހިފެހެއްޓުމުގައި ނުވަތަ ބާޠިލުކުރުމުގައި ކައުންސިލުން އަމަލުކުރާނެ އުސޫލުތަކާއި އިޖުރާއަތު މި ޤާނޫނުގެ ދަށުން ހަދާ ގަވާއިދުގައި ބަޔާންކުރަންވާނެއެވެ.
ޚިދުމަތުގެ ފެންވަރު ބެލުން	.39	(ށ)	މި ޤާނޫނުގެ 35 ވަނަ މާއްދާގެ ދަށުން ޓްރާންސްޕްލާންޓްކުރުމުގެ ޚިދުމަތް ދިނުމަށް ލައިސަންސް ދޫކުރާ ސެންޓަރުތަކުން އެ ޚިދުމަތް ފުރިހަމަކޮށްދޭތޯ މި ޤާނޫނުގެ ދަށުން ކަނޑައަޅާފައިވާ އިޖުރާއީ އަދި ފަންނީ މިންގަނޑުތަކާ އެއްގޮތަށްތޯ ބަލައި، އެ ޚިދުމަތުގެ ފެންވަރާއި ރައްކާތެރިކަން ކަށަވަރުކުރުމަށްޓަކައި ބަލަންޖެހޭ ކަންކަން ބެލުމާއި މޮނިޓަރކުރުން، ޤާނޫނު ނަންބަރު 29/2015 (ސިއްޙީ ޚިދުމަތް ދިނުމުގެ ޤާނޫނު) ގެ 24 ވަނަ މާއްދާގެ ދަށުން [illegible]
		(ނ)	މި މާއްދާގެ (ށ) ގެ ދަށުން ޓްރާންސްޕްލާންޓްކުރުމުގެ ޚިދުމަތްދޭ ސެންޓަރުތައް މޮނިޓަރކުރުމުގެ ގޮތުން، ކޮންމެ އަހަރަކު އެއްފަހަރު އެ ތަންތަން އިންސްޕެކްޓް ކުރަންވާނެއެވެ.
		(ރ)	މި މާއްދާގެ (ނ) ގެ ދަށުން ހަދާ އިންސްޕެކްޝަން ރިޕޯޓު، ޓްރާންސްޕްލާންޓް ސެންޓަރުގެ ޚިދުމަތްތަކުގެ ފެންވަރު މި ޤާނޫނުގައި ކަނޑައަޅާފައިވާ އިޖުރާއީ އަދި ފަންނީ މިންގަނޑުތަކާ ނުގުޅޭ ކަމަށް ފެނިއްޖެނަމަ، އެކަން ޙައްލުކުރުމަށް ގެންނަންޖެހޭ ފިޔަވަޅު ސެންޓަރަށް ކައުންސިލުން އަންގަންވާނެއެވެ.

މޮޑެލް ޕްރޮޑަކްޝަން ޝެއާރިންގ ކޮންޓްރެކްޓް ކޮމިޓީ	.40		ޤާނޫނާ ޕްރޮޑަކްޝަން ޝެއާރިންގ ކޮންޓްރެކްޓްތަކަށް ނަމޫނާ ނަމޫނާކޮށް ސިޔާސީ ޤަރާރުތައް ބެލުމަށްޓަކައި، ޕްރޮޑަކްޝަން ޝެއާރިންގ ކޮންޓްރެކްޓުގެ ހުށަހެޅުންތަކާ ގުޅޭ ކަންތައް ހިންގުމަށްޓަކައި، މޮޑެލް ޕްރޮޑަކްޝަން ޝެއާރިންގ ކޮންޓްރެކްޓް ކޮމިޓީއެއް ޤާއިމުކުރަން ވާނެއެވެ.
މޮޑެލް ޕްރޮޑަކްޝަން ޝެއާރިންގ ކޮންޓްރެކްޓް ކޮމިޓީ އެކުލަވާލެވޭނެ ގޮތް	.41		މޮޑެލް ޕްރޮޑަކްޝަން ޝެއާރިންގ ކޮންޓްރެކްޓް ކޮމިޓީ އެކުލަވާލެވޭނީ، ޕްރޮޑަކްޝަން ޝެއާރިންގ ކޮންޓްރެކްޓްތަކުގެ ހުށަހެޅުން ޚާއްޞަކޮށްދޭ މަސައްކަތްކުރާ އަންނަނިވި ޓެކްނިކަލް ދާއިރާގެ ނަމާއި މެމްބަރުންނެވެ.
		(ހ)	ޕްރޮޑަކްޝަން ޝެއާރިންގ ކޮންޓްރެކްޓްތަކާ ގުޅުންހުރި ޕްރޮޑަކްޝަން ސެކްޝަނުން؛
		(ށ)	ޕްރޮޑަކްޝަން ޝެއާރިންގ ކޮންޓްރެކްޓްތަކާ ގުޅުންހުރި ފިނޭންސް ސެކްޝަނުން؛
		(ނ)	އިންސްޓިޓިއުޝަނަލް ސެކްޝަނުން؛
		(ރ)	ޕްރޮޑަކްޝަން ޝެއާރިންގ ކޮންޓްރެކްޓްތަކުގެ ހާއްސަ ތަޖުރިބާ ލިބިފައިވާ ނުވަތަ އެކްސްޕާޓުން ދިވެހި ނަމޫނާއެއް؛
		(ބ)	ސަރުކާރު ކޮމިޝަނުން.
މޮޑެލް ޕްރޮޑަކްޝަން ޝެއާރިންގ ކޮންޓްރެކްޓް ކޮމިޓީގެ މަސްއޫލިއްޔަތު	.42		މޮޑެލް ޕްރޮޑަކްޝަން ޝެއާރިންގ ކޮންޓްރެކްޓް ކޮމިޓީގެ މައިގަނޑު މަސްއޫލިއްޔަތުތަކަކީ ތިރީގައި ބަޔާންކޮށްފައި އެވަނީއެވެ.
		(ހ)	ޕްރޮޑަކްޝަން ޝެއާރިންގ ކޮންޓްރެކްޓުގެ މުރާޖަޢާކުރުމާއި ގަވާއިދު ހެދުމާއި ފަރާތްތަކުގެ ގަވާއިދު ހެދުމުގައި ސިޔާސަތު ކަނޑައަޅައި ނަމޫނާ ކަންތައްތައް ކުރުން؛
		(ށ)	ގަވާއިދު ލިބިގަތުން ފަރާތްތަކުން، ކޮމިޓީއަށް ހުށަހަޅާ ގަވާއިދު ލިބިގަތުމުގައި ސިޔާސަތު ކަނޑައަޅައި ނަމޫނާ ކަންތައްތައް ކުރުން؛

ގުޅިގެން ހިދުމަތްތަކާ ފައިސާއި ލިބިގަނެ ފައިދާގެ ކަމާ ގުޅުންހުރި ސިޔާސަތު އެކުލަވާލައި މަސައްކަތް ކުރުން؛	(ނ)		
ޕަބްލިކް ޓްރާންސްޕޯޓް ކުރުމާބެހޭ ޤަވާއިދުތަކާ ޕަބްލިކް ޓްރާންސްޕޯޓް ކުރުމުގެ ހިދުމަތް އިންޝުއަރެންސް ހަމަޖެހުމަށް ކަންތައް ކުރުން؛	(ރ)		
ޕަބްލިކް ޓްރާންސްޕޯޓް ކުރުމުގެ މަސައްކަތް ކުރާ ފަރާތްތަކުގެ މި ފަދަ ދެން ހަދާ ގަވާއިދުތަކާ ބެހޭ ރަސްމީ ޓެކްސް ފީތަކާ ދޭން ބޭނުންވާ ހިދުމަތް ޕަބްލިކް ޓްރާންސްޕޯޓް ކުރުމުގެ ހިދުމަތް އަދި އާންމު ޓްރާންސްޕޯޓް އޮޕަރޭޓަރުން ކުރާ ހިދުމަތް.	(ބ)		
ގުޅިގެން ޕަބްލިކް ޓްރާންސްޕޯޓް ކުރުމުގައި ސަރވިސް ބަލަހައްޓާ ކަންކަން ބަލަހައްޓާ، އާންމު ޓްރާންސްޕޯޓް އެޖެންސީ ކަމުގެ ހިދުމަތް ކަންތައް ޓްރާންސްޕޯޓް ދާއިރާގައި ދެމެހެއްޓުމަށެވެ.	(ހ)	.43	އާންމު ޓްރާންސްޕޯޓް އެޖެންސީ ކަމުދިނުން
މި މާއްދާގެ (ހ) ގައި ބަޔާންކުރާ ކަމުދީ އެކުލަވާލުމުގައި އަންނަނިވި ފަންކްޝަންތައް ހިމެނެއެވެ.	(ށ)		
ޕަބްލިކް ޓްރާންސްޕޯޓް ކުރުމުގެ މަސައްކަތްތަކުގައި ބަހައްޓާނެ ނިޒާމު ސްޓެންޑަރޑް ބޭނުންކުރުން؛	(1)		
ޕަބްލިކް ޓްރާންސްޕޯޓް ކުރުމުގެ މަސައްކަތްތަކުގައި ބަހައްޓާނެ ސަރވިސް ނަގުދުން؛	(2)		
ގެންދިޔުން ވަކިވުން.	(3)		
އާންމު ޓްރާންސްޕޯޓް އެޖެންސީ ކަމުގެ މަސްއޫލިއްޔަތުތައް ތިރީގައި ބަޔާންކޮށްފައި އެވަނީއެވެ.		.44	އާންމު ޓްރާންސްޕޯޓް އެޖެންސީ ކަމުގެ މަސްއޫލިއްޔަތުތައް
ގުޅިގެން ހިދުމަތްތަކާ ފައިސާއި އެކަމަށް ދެވޭނެ ދިފާއީ އެއްވެސް	(ހ)		

			މަޤުބޫލުކަމެއް ނެތި އަދިއްލަ އިސްތިޢުފާގައި މި ޤާނޫނުގައި ބަޔާންކުރާ އުސޫލުތަކާ އެއްގޮތަށް ގޮތުގެމަތިންކަން ކަށަވަރުކުރުން؛
		(ނ)	ދަނޑިވަޅުގެ ފިޔަވަޅުތަކުގެ އެއްވެސް އަމަލެއް ހިންގާފައި ނުވާކަން އަދި ހިނގަމުންދާކަން ކަށަވަރުކުރުން؛
		(ރ)	ބްރޯޑްކާސްޓިންގ ކޮމިޝަނުގެ މެމްބަރުކަމަށް ކުރިއަށް ގެންދިއުމުގައި، މި ޤާނޫނުގެ ދަށުން ހަދާ ގަވާއިދުތަކާއި އުސޫލުތަކުގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ ޝަރުތުތައް ފުރިހަމަކުރަންޖެހޭ ސުލޫކީ އިޖުރާއަތުތަކާއި އެންމެހައި ފިޔަވަޅުތަކާއި، ބްރޯޑްކާސްޓިންގ ކޮމިޝަނުގެ ހުއްދައަށް އަދި ފާރަވެރިކަން ހުށަހަޅާފައިވާ ބަލައި، އަ ފިޔަވަޅުތަކުގައިވާ މުއްދަތުގެ ކަށަވަރުކުރުން؛
		(ބ)	ބްރޯޑްކާސްޓިންގ ކޮމިޝަނުގެ މެމްބަރުކަމަށް ކުރިއަށް ގެންދިއުމުގައި، މި ޤާނޫނާއި މި ޤާނޫނުގެ ދަށުން ހަދާ ގަވާއިދުތަކުގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ ސުލޫކީ އިޖުރާއަތުތައް ފުރިހަމަކުރަން، ސިޔާސަތުތަކާ ކަށަވަރުކުރުން ފުރިހަމަކުރަންޖެހޭ ކަންކަން ކުރަމުންގެންދާ އެކަން ބްރޯޑްކާސްޓިންގ ކޮމިޝަނުގެ ޓާރމް ހަމަވުން.
އަލަށް ބްރޯޑްކާސްޓިންގ ކޮމިޝަނަރު	.45	(ހ)	ބްރޯޑްކާސްޓިންގ ކޮމިޝަނުގެ މެމްބަރުކަމަށް ކުރިއަށް ގެންދިއުމުގައި މި ޤާނޫނާއި މި ޤާނޫނުގެ ދަށުން ހަދާ ގަވާއިދުތަކުގެ ދަށުން ފުރިހަމަކުރަންޖެހޭ ޝަރުތުތަކާއި އިޖުރާއަތުތައް ފުރިހަމަކުރުމުގައި، ދަނޑިވަޅު ބްރޯޑްކާސްޓިންގ ކޮމިޝަނުގެ ހުއްދައަށް އެއް މި ޤާނޫނުގެ 29 ވަނަ މާއްދާއާއި 40 ވަނަ މާއްދާ އަދި 43 ވަނަ މާއްދާގައި ބަޔާންކުރާ ޓާރމް ހަމަވުމަށް ކުރަންޖެހޭ އެންމެހައި ކަންކަމުގައި ދަނޑިވަޅު ބްރޯޑްކާސްޓިންގ ކޮމިޝަނުން އެކަން ފާރަވެރިކަން އެހީތެރިކަން ފުރިހަމަކޮށްދިނުމަށާއި،

			ޓްރާންސްޕޮންޑަރުތަކުގެ ޚިދުމަތް ކުރެވޭ ޓްރާންސްޕޮންޑަރުގައި، އެ ޓްރާންސްޕޮންޑަރ އަޅައިދޭނީ ބުނެފައިވާ ޓްރާންސްޕޮންޑަރ ކޮމިޓީންނެވެ ހުށަހަޅަންވާނެއެވެ.
		(ނ)	މި މާއްދާގެ (ހ) ގައި ބަޔާންކުރާ ގޮތަށް ޓްރާންސްޕޮންޑަރ ކޮމިޓީގެ މަޝްވަރާ އެއްއަށްބަލާ ފަރާތަކީ މި ގާނޫނުގެ ދަށުން ހަދާ ގަވާއިދުގައި ބަޔާންކުރާ ސަރުކާރުގެ ފުރިހަމަ ފަރާތެއް ކަމުގައި ވާންވާނެއެވެ.
ކޮމިޓީތައް ހިންގުމުގެ އުސޫލު	.46		މި ގާނޫނުގެ 40 ވަނަ މާއްދާއާއި 43 ވަނަ މާއްދާގައި ބުނެފައިވާ ކޮމިޓީތަކުގެ ބައްދަލުވުންތައް ބޭއްވުމާއި، އެ ބައްދަލުވުންތަކުގެ ރިކޯޑު ބެލެހެއްޓުމާއި، ކޮމިޓީތަކުން ނިންމުންތައް ނިންމުން ހިމެނޭގޮތުން، ކޮމިޓީ ހިންގުމާބެހޭ އުސޫލުތައް މި ގާނޫނުގެ ދަށުން ހެދޭ ގަވާއިދުގައި ބަޔާންކުރަންވާނެއެވެ.
މަސްވެރިކަމު ފުރުޞަތު ކަނޑައެޅުން ތަނޒީމުކުރުން	.47		މި ގާނޫނުގެ 40 ވަނަ މާއްދާއާއި 43 ވަނަ މާއްދާގައި ބުނެފައިވާ ކޮމިޓީތަކުން ހުށަހަޅާފައިވާ ކަމަކީ ކޮމިޓީގެ ލަފާދޭ ބައިވެރިއެއްގެ މަސްވެރިކަމު އުފެއްދުން ކަމުގައިވާނަމަ، އެކަން ކޮމިޓީގެ އަޅުން ލަފާދޭ ބައިވެރިއަކަށް އެންގުމަށް، އެކަމާ ގުޅޭގޮތުން ހިނގަމުންދާ މަސައްކަތްތަކުން އެ ލަފާދީ އެއްކިބާވާންވާނެއެވެ. އަދި އެކަން ނިންމުމުގެ ވޯޓުގައި އެ ލަފާދޭ ބައިވެރިވެގެން ނުވާނެއެވެ. އަދި މި މާއްދާގެ ބޭނުމަށް، ކޮމިޓީގެ ލަފާދޭ ބައިވެރިންގެ ގާތް މަސްވެރިކަމު އުފެއްދުމުގައި ބެލޭނީ ޚާއްޞަކޮށް މި ގާނޫނުގެ ދަށުން އެކުލަވާލާ ކޮމިޓީތަކުގެ ހިންގުމާބެހޭ ގަވާއިދުގައި ބަޔާންކުރަންވާނެއެވެ.

ހަތްވަނަ ބާބު

ބޭރުން ސޮފްޓްވެއަރ ބަނުވުމުގެ އިޖުރާއަތުތަކާއި މިންގަނޑުތައް	(subsection)	(section no.)	(section title)
ދައުލަތުން ބޭރުން ސޮފްޓްވެއަރ ބަނުވުމުގެ އިދާރީ އަދި ސިޔާސީ މުޤައްރަރުތައް ހިފެހެއްޓުން، ބޭރުން ސޮފްޓްވެއަރ ބަނުވުމުގެ އެންމެހައި ކަންކަން ކުރިއަށް ގެންދަންވާނީ، މި ޤަވާއިދު ބަޔާންކުރާ އިޖުރާއަތުތަކާއި އުސޫލުތަކާ އެއްގޮތަށް ގެންގޮސްގެންނެވެ.		.48	ބޭރުން ސޮފްޓްވެއަރ ބަނުވުމުގެ މުޤައްރަރުތައް ގާނޫނާ އެއްގޮތަށް ހިންގުން
މިފަދަ ދައުލަތުން ބޭރުން ސޮފްޓްވެއަރ ބަނުވުމުގެ ކަންކަން ފޮނުވި، މިފަދަ ދައުލަތުން ބޭރުން ސޮފްޓްވެއަރ ބަނުވުމުގެ ސިޔާސީ އަދި ޓެކްނިކަލް ބަޔާންތަކުގައި ދައުލަތުން ލިބިގަންނަ ފަރާތަށް އޮތްކަމުން، އެފަރާތަކުން ފަރުވާތެރިވުމުގެ ބަލައިގެ ސޮފްޓްވެއަރ ރަޖިސްޓަރު ބަލަހައްޓަން ދޭންވާނެއެވެ.	(ހ)	.49	ދައުލަތުން ބޭރުން ސޮފްޓްވެއަރ ބަނުވުމުގެ ރަޖިސްޓަރު ބަލާ ދިނުން
މި މާއްދާގެ (ހ) ގެ ދަށުން ރަޖިސްޓަރު ކޮށް ބަލާ އެންމެހާ ދިނުމުންނެވެ. އަދި އެ ލިޔުން އެންމެހާ ޒާތީ، ލިޔުމުގައި ހިމެނޭ މަޢުލޫމާތު މި ޤާނޫނުގެ ދަށުން ހަމަ ގޮތުގައި ބަލަހައްޓަންވާނެއެވެ.	(ށ)		
މި މާއްދާގެ (ހ) ގައި ބަޔާންކުރާ ފަރާތްތަކުން، އެ ފަރާތުން ރަޖިސްޓަރު ވާސިލުވުމަށް ރައްކާތެރި ކުރިޔަށް ރިޕޯޓްކުރާއި ދެވަނަ ފަރާތްތަކަށް ލިޔުއްވުމަށް ހިމަނަންވާނެއެވެ.	(ނ)		
ދައުލަތުން ބޭރުން ސޮފްޓްވެއަރ ބަނުވުމާބެހޭ ގޮތުން ރާއްޖެއަށް ޓެކްނިކަލް ދައުލަތުން ލިބިގަންނަ ފަރާތަށް ބަދަލުވުމާއިގުޅޭ، އެކަމުގެ އެންމެހައި މައުލޫމާތު އެފަރާތަށް ސަރުކާރުން ހޯދައިދީ މި މާއްދާގެ (ހ) ގެ ދަށުން ދައުލަތުން ބޭރުން ސޮފްޓްވެއަރ ބަނުވުމަށް ރަޖިސްޓަރީގައި ހިމަނާށެވެ.	(ރ)		

ފުރަވަން ހިއްޔާރުކުރާ ފަރާތެއް ހަމަޖެއްސުން	.50		މި ޤާނޫނުގެ 49 ވަނަ މާއްދާގައި ބަޔާންކުރާ ގޮތުގެމަތިން ޓްރަސްޓްޑީޑްކުރުމުގެ ފަހުގައި ޤާނޫނު ދީފައިވަނީ، އަދި އެ ތަފާތާ އެއްގޮތަށް ޓްރަސްޓްޑީޑްކުރުމުގެ ކަންކަން ކުރިއަށް ގެންދިޔުމަށް ފުރަވަން ލިބިގަންނަ ފަރާތުން އެދުނަމަ، އެފަރާތަށް ފުރަވަން ހިއްޔާރުކުރާ ފަރާތެއް ހޯދައި، އެކަން އެފަރާތުން ހަމަޖެއްސަންވާނެއެވެ.
ޓްރަސްޓްޑީޑް ކެންސަލްކުރުން	.51		މި ޤާނޫނުގެ 50 ވަނަ މާއްދާގެ ދަށުން ފުރަވަން ހިއްޔާރުކުރުމަށް ފަސްދުރުކުރާ ފަރާތެއް ނުވަތަ ފަރާތްތަކެއް ހޯދައި އެކަން ހަމަޖެހުމުން، ޓްރަސްޓްޑީޑް ކުރިއަށް ގެންދިޔުމަށް އެދި ފުރަވަން ލިބިގަންނަ ފަރާތުން ޓްރަސްޓްޑީޑްކުރުމުގެ ޒިންމާދާރު ޓްރަސްޓީބަދަލުގެ ޓްރަސްޓްޑީޑް ކެންސަލްކުރުމަށް ހުށަހަޅައި، ކެންސަލް ކުރުމާ ޓްރަސްޓްޑީޑްކުރުމުގެ އިދާރީ އިޖުރާއާތު ފަށަންވާނެއެވެ.
ޓްރަސްޓްޑީޑްގެ ކުރުމުގައި ފިޔަވަޅުތަކާ ކަންކަން	.52	(ހ)	ޓްރަސްޓްޑީޑްކުރުމުގެ ޒިންމާދާރު ޓްރަސްޓީބަދަލުގެ ކެންސަލްކުރަން ފުރަވަން. ޓްރަސްޓްޑީޑްކުރުމުގެ ހުށަހެޅުމަށް ލިބިގެންވާ، މި ޤާނޫނާއި މި ޤާނޫނުގެ ދަށުން ހަދާ ގަވާއިދުތަކާއި އުސޫލުތަކާއި އިޖުރާއާތުތަކުގެ ދަށުން ފިޔަވަޅުކުރަންޖެހޭ އެންމެހައި ކަންކަން ހުށަހެޅުމުން ހުށަހެޅި ފަރާތަށް ސާފުކުރުންވާނެއެވެ.
		(ށ)	މި މާއްދާގެ (ހ) ގެ ދަށުން ދާ ކޯޓުތަކުގައި ފުރަވަން ހިއްޔާރުކުރާ ފަރާތާއި، ލިބިގަންނަ ފަރާތުން ބިޑްގެ ގޮތުން ފިޔަވަޅުކުރަންޖެހޭ އެންމެހައި އިދާރީ ކަންކަމާއި، އިދާރީ ގޮތުން ފިޔަވަޅު ހުށަހަޅަންޖެހޭ މައުލޫމާތު ލިޔެކިޔުންތައް ތަފްސީލުކޮށް ބަޔާންކުރަންވާނެއެވެ.

		(ނ)	މި މާއްދާގެ (ހ) ގެ ދަށުން މައުލޫމާތު ސާފުކޮށްދިނުމާއެކު، އެ މައުލޫމާތުގެ މައްޗަށް އެކުލެވޭ ޓެކްނިކަލް ޕޭމަންޓްސާވިސްޕްރޮވައިޑަރުންގެ ހަރަދުތަކުން ހުރަހަކީ ފަރާތަށް ދޭންވާނެއެވެ.
		(ރ)	ޕޭމަންޓްސާވިސްޕްރޮވައިޑަރުންގެ އިޖުރާއަތު ކުރިއަށް ގެންދިއުމަށްޓަކައި ފުރިހަމަކުރަންޖެހޭ އިލެކްޓްރޯނިކޯޑާއި ހަރަކާތަށްޖެހޭ މައުލޫމާތާއި ތިރީގައިވާ ތަފްސީލު، އަދި އެ ތިރީގައިވާ ތަފްސީލުތައް އިސްލާހުކުރެވިދާނެ ގޮތްތައް މި ގާނޫނުގެ ދަށުން ހެދޭ ގަވާއިދުގައި ބަޔާންކުރަންވާނެއެވެ.
ޑެބިޓް އަދި ނަފްސާނީ ދުވަސްތަކުގެ އިލެކްޓްރޯނިކް ގެރުން	.53	(ހ)	ޕޭމަންޓްސާވިސްޕްރޮވައިޑަރުންގެ ހިދުމަތްދޭ ހުސްޓިބެޖުން ގެންގޮސް ދިމަގެންނަ ފަރާތައި ގެންގޮސް ހަދާނާކުރުމަށް އެދޭ ފަރާތުގެ ޑެބިޓް އަދި ނަފްސާނީ ދުވަސްތަކުގެ އިލެކްޓްރޯނިކް، އެއިން ކޮންމެ ފަރާތެއްގެ ވަކިން، ހަދަންވާނެއެވެ.
		(ށ)	މި މާއްދާގެ (ހ) ގެ ދަށުން ހެދޭ އިލެކްޓްރޯނިކް ހަދަންވާނީ ގެންގޮސް ޕޭމަންޓްސާވިސްކުރާ ބޭންކުތަކުގެ ޗެކުގައި ނިސްބަތް އެހެން ބޭންކުން ގެނދެވިދާނެއެވެ.
		(ނ)	މި މާއްދާގެ (ހ) ގެ ދަށުން ހެދޭ އިލެކްޓްރޯނިކުގެ ބޭނުމަށް، ގެންގޮސް ހިދުމަތްދޭ ފަރާތާއި ގެންގޮސް ދިމަގެންނަ ފަރާތަށް، ގެންގޮސް ޕޭމަންޓްސާވިސްކުރުމަށް ސިޔާސީ އަދި ޓެކްނިކަލް ގޮތުން ފަރާތްތަކަށް ބޮޑު، ޕޭމަންޓްސާވިސްކުރުމަށް ބުނުން ދިނުމަކާއި، ޕޭމަންޓްސާވިސްގެ މަޢުލޫމާތު ފުރިހަމަކުރަން ނިންމުމަށް އެ ދަފުތަރު ނަފްސާނީ ގެންގޮސް ބޮޑު ކަރަފުރުކުރުމެވެ.
		(ރ)	މި މާއްދާގެ (ހ) ގެ ދަށުން ހެދޭ އިލެކްޓްރޯނިކުގައި ފުރިހަމަކުރަންޖެހޭ ކުލިޔާތު އެސެސްމަންޓްބެހޭގޮތާއި ބެސްޓްބެހޭގޮތާއި

އުސޫލުތަކެއް އެކުލަވާލުމުގައި ކަންކަން އަދި އިލެކްޓްރޯނިކް ސަރަން ކުރިއަން ގެންދިއުމުގައި އަމަލުކުރާނެ އުސޫލުތަކެއް މި ޤާނޫނުގެ ދަށުން ހަދާ ގަވާއިދުގައި ބަޔާންކުރަންވާނެއެވެ.			
މި ޤާނޫނުގެ 53 ވަނަ މާއްދާގެ ދަށުން ހުއްދަ އިލެކްޓްރޯނިކް ސަރަންވުގައި، ގުނަވަން ލިބިގަންނަ ފަރާތާއި ގުނަވަން ހިޔާރުކުރުމަން އެއް ފަރާތަކީ ބިޒްނަސް ޑޮމޭނާއި ޕްރޮސެސިންގް ޑޮމޭން އަދި ނަރުސަސިންގް ޑޮމޭން ފޯމު ފަރާތްތަކާއި ޑޮމޭނާއި ކަނޑައެޅިފައިވަނަ، މި ޤާނޫނުގެ 10 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ) ގައި ބަޔާންކުރާ ޑޮމޭނުން ޕޭމަންޓް ސިސްޓަމް ޕްރޮވައިޑަރުންނާއި ގުނަވަން ހިޔާރުކުރާ ފަރާތާއި ގުނަވަން ލިބިގަންނަ ފަރާތުގެ ތެރޭން އޮޑިޓަރު އެޕްލިކޭޝަން ރަޖިސްޓަރީގެ ޕޭމަންޓް ސިސްޓަމް ކޮންޕްލައިއަންސް ހުށަހަޅަންވާނެއެވެ.	(ހ)	.54	ޕޭމަންޓް ސިސްޓަމް ޕްރޮވައިޑަރުންގެ ކަމި ދޫ ކުރުން
މި މާއްދާގެ (ހ) ގައި ބަޔާންކުރާ އެޕްލިކޭޝަނުގައި ހިމަނަންޖެހޭ މައުލޫމާތު އަދި އެ ފޯމުން އޮންނަންވީ ގޮތުގެ ނަމޫނާ މި ޤާނޫނުގެ ދަށުން ހަދާ ގަވާއިދުގައި ބަޔާންކުރަންވާނެއެވެ.	(ށ)		
މި މާއްދާގެ (ހ) ގެ ދަށުން އެކަށައަޅާ އެޕްލިކޭޝަނުގެ ލިޔުމުގައި ސޮއިކުރަންވާނީ ފޯމުލާ ނަމޫނާއިގެ ދާއިރާގައެވެ.	(ނ)		
މި ޤާނޫނުގެ 53 ވަނަ މާއްދާގައި ބަޔާންކުރާ އިލެކްޓްރޯނިކް ފިނޭންޝަލް ކުންފުނިތަކާއި، ޕޭމަންޓް ސިސްޓަމް ކުރިއަށްގެންދާ ސަރވިސްތަކުން ބަލަންޖެހޭ ކަންކަން ބެލުމަށްޓަކައި، ޕޭމަންޓް ސިސްޓަމް ކުރާ ޓްރާންސެކްޝަން ޤައުމީ ޕޭމަންޓް ސިސްޓަމް އެކިކަން ކޮމިޓީއަށް ހުށަހަޅަންވާނެއެވެ.	(ހ)	.55	ޤައުމީ ޕޭމަންޓް ސިސްޓަމް އެކިކަން ކޮމިޓީއަށް ހުށަހެޅުން

މި މާއްދާގެ (ހ) ގެ ދަށުން އުފެދޭ ޕާޓްނަރޝިޕްގެ އެގްރީމަންޓް ކޮޕީއަށް ހުށަހަޅާ ހުށަހެޅުމުގައި ފުރިހަމަކުރަންޖެހޭ މަޢުލޫމާތާއި ލިބިދޭން މި ޤާނޫނުގެ ދަށުން ހަދާ ގަވާއިދުގައި ބަޔާންކުރަންވާނެއެވެ.	(ށ)		
މި މާއްދާގެ (ހ) ގެ ދަށުން އުފެދޭ ޕާޓްނަރޝިޕްގެ އެގްރީމަންޓް ކޮޕީއަށް ހުށަހަޅާ ހުށަހެޅުމުގައި، ޕާޓްނަރޝިޕްގެ ކުރުމުގެ މެނޭޖްމަންޓު ފުރިހަމަކުރުމުގައި ސްޓޭޓްމަންޓް ބަލަންޖެހޭ ކަންކަން ބެލުމުގައި އެޕްލިކޭޝަން ކޮޕީން ޢަމަލުކުރަންޖެހޭ އުސޫލުތަކާއި މި ޤާނޫނުގެ ދަށުން ހަދާ ގަވާއިދުގައި ބަޔާންކުރަންވާނެއެވެ.	(ނ)		
މި މާއްދާގެ (ހ) ގެ ދަށުން އުފެދޭ ޕާޓްނަރޝިޕްގެ އެގްރީމަންޓް ކޮޕީއަށް ހުށަހަޅާ ހުށަހެޅުމާ ބެހޭ، ޕާޓްނަރޝިޕްގެ ކުރުމުގެ މެނޭޖްމަންޓު ފުރިހަމަކުރުމުގައި ސްޓޭޓްމަންޓް ފުރިހަމަކުރަންޖެހޭ ކަންކަން އާ ހުށަހެޅުމުގައި ފުރިހަމަކުރަންޖެހޭ ކަމަށް އާ ކޮޕީއަށް ފޮނުވައިދޭނަމަ، އުފެދިފައިން ފުރިހަމަކުރާ ކަންކަން ބޮޑުކޮށް، އެކަންކަން އިސްލާހުކުރުމަށްވުރެ ހުށަހެޅުމަށް، ހުށަހެޅުން ހުށަހެޅި ފޯމެއް އަންގަންވާނެއެވެ.	(ރ)		
މި މާއްދާގެ (ހ) ގެ ދަށުން އުފެދޭ ޕާޓްނަރޝިޕްގެ އެގްރީމަންޓް ކޮޕީއަށް ހުށަހަޅާ ހުށަހެޅުމާ ބެހޭ، ޕާޓްނަރޝިޕްގެ ކުރުމުގެ މެނޭޖްމަންޓު ފުރިހަމަކުރުމުގައި ސްޓޭޓްމަންޓް ފުރިހަމަކުރަންޖެހޭ ކަންކަން އާ ހުށަހެޅުމުގައި ފުރިހަމަކުރަން އިތުރުކަމެއް އާ ކޮޕީއަށް ފޮނުވައިދޭނަމަ، ސިޔާސީ ބަޔާން ކަމަށްކުރުމަށްޓަކައި ކަންކަން ކަމަށްކުރުމަށްޓަކައި އެކަން ޕާޓްނަރޝިޕް ރެޖިސްޓަރ ކޮޕީއަށް ފޮނުވަންވާނެއެވެ.	(ބ)		

އޯގަން ޓްރާންސްޕްލާންޓް ކްލިނިކަލް ޓްރަޔަލް ހުށަހެޅުން	.56	(ހ)	މި ޤާނޫނުގެ 55 ވަނަ މާއްދާގެ (ބ) ގެ ދަށުން އޯގަން ޓްރާންސްޕްލާންޓް ކްލިނިކަލް ޓްރަޔަލް ހުށަހަޅާ ހުށަހެޅުމުގައި، ސިއްޙީގޮތުން ގުނަވަން ޓްރާންސްޕްލާންޓްކުރުމަށްޓަކައި މި ޤާނޫނާއި މި ޤާނޫނުގެ ދަށުން ހަދާ ގަވާއިދުގައި ބަޔާންކުރާ އެންމެހައި ކަންކަން ފުރިހަމަވޭތޯ ބަލައި، ޓްރާންސްޕްލާންޓްކުރުމުގެ މެޑިކަލް ޕްރޮސީޖަރތައް ކުރިއަށް ގެންދިއުމަށްކަން ނުވަތަ ނޫންކަން އޯގަން ޓްރާންސްޕްލާންޓް ކްލިނިކަލް ޓްރަޔަލް ކަނޑައަޅަންވާނެއެވެ.
		(ށ)	މި ޤާނޫނުގެ 55 ވަނަ މާއްދާގެ (ބ) ގެ ދަށުން އޯގަން ޓްރާންސްޕްލާންޓް ކްލިނިކަލް ޓްރަޔަލް ހުށަހަޅާ ހުށަހެޅުމެއްގައި ފުރިހަމަކުރަންޖެހޭ މަޢުލޫމާތާއި ލިޔެކިޔުން މި ޤާނޫނުގެ ދަށުން ހަދާ ގަވާއިދުގައި ބަޔާންކުރަންވާނެއެވެ.
		(ނ)	މި ޤާނޫނުގެ 55 ވަނަ މާއްދާގެ (ބ) ގެ ދަށުން އޯގަން ޓްރާންސްޕްލާންޓް ކްލިނިކަލް ޓްރަޔަލް ހުށަހަޅާ ހުށަހެޅުމުގައި، ޓްރާންސްޕްލާންޓްކުރުމުގެ މެޑިކަލް ޕްރޮސީޖަރތައް ކުރިއަށް ގެންދިޔުމުގެކުރިން، ސިއްޙީގޮތުން ބަލަންޖެހޭ ކަންކަން ބެލުމުގައި އެ ޓްރަޔަލް އަމަލުކުރަންޖެހޭ އުސޫލުތައް މި ޤާނޫނުގެ ދަށުން ހަދާ ގަވާއިދުގައި ބަޔާންކުރަންވާނެއެވެ.
		(ރ)	މި ޤާނޫނުގެ 55 ވަނަ މާއްދާގެ (ބ) ގެ ދަށުން އޯގަން ޓްރާންސްޕްލާންޓް ކްލިނިކަލް ޓްރަޔަލް ހުށަހަޅާ ހުށަހެޅުމެއް ބަލައި، ޓްރާންސްޕްލާންޓްކުރުމުގެ މެޑިކަލް ޕްރޮސީޖަރތައް ކުރިއަށް ގެންދިޔުމުގެކުރިން، ސިއްޙީގޮތުން ފުރިހަމަކުރަންޖެހޭ ކަންކަން އެ ހުށަހެޅުމުގައި ފުރިހަމަވެފައިވާކަން އެ ޓްރަޔަލް ފުރިއްޖެނަމަ، އެކަން ބަލާނެ ކޮމިޓީއާއި ހުށަހެޅުން ފާސްކުރަން އަންގަންވާނެއެވެ.

އޯގަން ޓްރާންސްޕްލާންޓް އެވެލުއޭޝަން ކޮމިޓީއަށް ހުށަހެޅުން	.57		މި ޤާނޫނުގެ 51 ވަނަ މާއްދާގެ ދަށުން ހުށަހަޅާފައިވާ ހުށަހެޅުމަކާ ގުޅޭގޮތުން، ޓްރާންސްޕްލާންޓް ކުރިއަށް ގެންދިއުމަށް ފެންނަ ކަމުގައި މި ޤާނޫނުގެ 40 އާއި 43 ވަނަ މާއްދާގައި ބަޔާންކުރާ ކޮމިޓީތަކުން ނިންމައިފިނަމަ، ޓްރާންސްޕްލާންޓްކުރުމުގެ ހުއްދައަށް އެދި، މި ޤާނޫނުގެ ދަށުން ހެދޭ ގަވާއިދުގައި ބަޔާންކުރާ އެންމެހައި މަޢުލޫމާތާއި ލިޔެކިޔުންތަކާއެކު، އޯގަން ޓްރާންސްޕްލާންޓް އެވެލުއޭޝަން ކޮމިޓީއަށް، ޓްރާންސްޕްލާންޓް ސެންޓަރުގެ ޑިރެކްޓަރު، ހުށަހަޅަންވާނެއެވެ.
ޓްރާންސްޕްލާންޓްކުރުމުގެ ހުއްދަ ދިނުމުގައި އޯގަން ޓްރާންސްޕްލާންޓް އެވެލުއޭޝަން ކޮމިޓީން ބަލަންޖެހޭ ކަންކަން	.58	(ހ)	މި ޤާނޫނުގެ 57 ވަނަ މާއްދާގެ ދަށުން ޓްރާންސްޕްލާންޓްކުރުމުގެ ހުއްދައަށް އެދި އޯގަން ޓްރާންސްޕްލާންޓް އެވެލުއޭޝަން ކޮމިޓީއަށް ހުށަހެޅުމުން، އެފަރާތަކުން ހިންގާފައިވާ އެންމެހައި އިޖުރާއަތުތައް ހިންގާފައިވަނީ މި ޤާނޫނާއި މި ޤާނޫނުގެ ދަށުން ހެދޭ ގަވާއިދާ އެއްގޮތަށްތޯ ބެލުމާއި، މި ޤާނޫނާއި މި ޤާނޫނުގެ ދަށުން ގެނެވޭ ޓްރާންސްޕްލާންޓްކުރުމުގެ މެޑިކަލް ޕްރޮސީޖަރތައް ފެށުމުގެ ކުރިން ފުރިހަމަކުރަންޖެހޭ އެންމެހައި ސްޓެޕްތައް އަދި ސިފައިގެ ކަންކަމާއި ލިޔެކިޔުން ފުރިހަމަކޮށްފައިވޭތޯ އެ ކޮމިޓީން ބަލައި ކަށަވަރުކުރަންވާނެއެވެ.
		(ށ)	މި މާއްދާގެ (ހ) ގެ ދަށުން އޯގަން ޓްރާންސްޕްލާންޓް އެވެލުއޭޝަން ކޮމިޓީން ބަލަންޖެހޭ ކަންކަން ބެލުމުގައި އެ ކޮމިޓީން އަމަލުކުރަންޖެހޭ އުސޫލެއް މި ޤާނޫނުގެ ދަށުން ހެދޭ ގަވާއިދުގައި ބަޔާންކުރަންވާނެއެވެ.
އޯގަން ޓްރާންސްޕްލާންޓް	.59		މި ޤާނޫނުގެ 58 ވަނަ މާއްދާގައި ބަޔާންކުރާ ކަންކަން ކަށަވަރުކުރުމުގެ

އޮތޮރައިޒޭޝަން ކޮމިޓީއަށް ލިބިގެންވާ ބާރުތައް			ގޮތުން، އަންނަނިވި ކަންކަން ކުރުމުގެ އިޚްތިޔާރު އެގޮތުން ޓްރާންސްޕްލާންޓް އޮތޮރައިޒޭޝަން ކޮމިޓީއަށް ލިބިގެންވެއެވެ.
		(ހ)	ކޮމިޓީއަށް ހުށަހެޅިފައިވާ ލިޔުންތަކުގެ އިތުރުން، ކޮމިޓީން ބަލަންޖެހޭ ކަންކަން ބެލުމަށްޓަކައި އިތުރު ލިޔެކިޔުން ނުވަތަ ތަކެތި ބޭނުންވާ ހާޒިރުކުރުމާއި، އިތުރު ލިޔެކިޔުމާއި ތަކެތި ހުށަހެޅުމަށް ގުނަވަން ލިބިގަންނަ ފަރާތަށް ނުވަތަ ގުނަވަން ހަދިޔާކުރާ ފަރާތަށް ނުވަތަ ޓްރާންސްޕްލާންޓްކުރާ ހޮސްޕިޓަލަށް އަންގުން؛
		(ށ)	ގުނަވަން ހަދިޔާކުރާ ފަރާތް އަދި/ނުވަތަ ގުނަވަން ލިބިގަންނަ ފަރާތް، ނުވަތަ އެ ދެފަރާތުގެ ޢާއިލާގެ މީހުން ނުވަތަ ރަހުމަތްތެރިން ނުވަތަ އެހެންވެސް ކަމާގުޅޭ މަޢުލޫމާތު ދެވޭނެ ފަރާތްތަކާ ސުވާލުކުރުމަށްޓަކައި، ކޮމިޓީއަށް ހާޒިރުކޮށް ސުވާލުކުރުން؛
		(ނ)	ސިއްޙީގޮތުން ހަދާފައިވާ އެސެސްމަންޓްތައް ނުވަތަ ސްކޭންތައް ނުވަތަ އެނޫންވެސް އެފަދަ ކްލިނިކަލް ޓެސްޓްތައް އަލުން ތަކުރާރުކުރުމަށް އަދި/ނުވަތަ ކުރިން ދައްކާފައިވާ ޑޮކްޓަރުންނަށް ނުވަތަ އެހެން ޑޮކްޓަރަކަށް އަލުން ދެއްކުމަށް ގުނަވަން ލިބިގަންނަ ފަރާތަށް ނުވަތަ ގުނަވަން ހަދިޔާކުރާ ފަރާތަށް އަންގުން؛
		(ރ)	ސްޕެޝަލިސްޓް ޑޮކްޓަރުންނާއި އެނޫންވެސް ހުނަރުވެރިން އެހީ ހުށަހެޅިފައިވާ ބާވަތުގެ ޓްރާންސްޕްލާންޓްގެ މާހިރުން ހާޒިރުކޮށް ސުވާލުކުރުން؛
		(ބ)	ގުނަވަން ޓްރާންސްޕްލާންޓްކުރުމަށް ހުށަހަޅާފައިވާ ހުށަހެޅުމަކަށް ހުއްދަ ދިނުމާ ގުޅޭގޮތުން ދައުލަތުގެ ނުވަތަ އަމިއްލަ ފަރާތަކުން ހިންގުމަށް ލިބިގަންނަ ތަކެތި ފޮލޯއަޕްކުރުމަށް އެފަރާތްތަކުން އަންގުން.

ޓްރާންސްޕްލާންޓްކުރުމުގެ ހުއްދަ ދިނުމާމެދު ގޮތް ކަނޑައެޅުން	.60	(ހ)	މި ޤާނޫނުގެ 57 ވަނަ މާއްދާގެ ދަށުން ގުނަވަން ޓްރާންސްޕްލާންޓްކުރުމުގެ ހުއްދަ ހޯދުމަށް އެދި އެހެން ޓްރާންސްޕްލާންޓް އޮތޯރައިޒޭޝަން ކޮމިޓީއަށް ހުށަހެޅޭ ހުށަހެޅުންތަކަށް ހުއްދަ ދިނުމާމެދު، އެ ކޮމިޓީއަށް އެ ހުށަހެޅުމެއް ލިބޭތާ ގިނަވެގެން 7 (ހަތެއް) ދުވަހުގެ ތެރޭގައި، ކޮމިޓީން ގޮތެއް ނިންމަންވާނެއެވެ.
		(ށ)	މި މާއްދާގެ (ހ) އެހެން އޮންނަހަމަވެސް، އަވަސް ގޮތެއްގައި ގުނަވަން ޓްރާންސްޕްލާންޓްކުރުމުގެ ހުއްދަ ބޭނުންވާ ޙާލަތްތަކުގައި، އެ ޙާލަތާ އެކަށޭނަ މުއްދަތެއްގައި، އަދި ގުނަވަން ހަދިޔާކުރާ ފަރާތާއި ގުނަވަން ލިބިގަންނަ ފަރާތުގެ ސަލާމަތާއި ރައްކާތެރިކަމަށް ބުރޫނާރާ ފަދަ ގޮތަކަށް، ކޮމިޓީން ގޮތެއް ނިންމުން އަވަސްކޮށްދޭންވާނެއެވެ.
		(ނ)	ގުނަވަން ޓްރާންސްޕްލާންޓްކުރުމުގެ ހުއްދަ ދިނުމާމެދު އެހެން ޓްރާންސްޕްލާންޓް އޮތޯރައިޒޭޝަން ކޮމިޓީން ނިންމުމެއް ނިންމުމާއެކު، އެކަން، ވީ އެންމެ އަވަހަކަށް، އަދި ލަސްވެގެން އެ ނިންމުން ނިންމާ 48 (ސާޅީސްއަށެއް) ގަޑިއިރުގެ ތެރޭގައި، ޓްރާންސްޕްލާންޓްކުރާ ހޮސްޕިޓަލުގެ ޓްރާންސްޕްލާންޓް ކޯޑިނޭޓަރާއި، ގުނަވަން ހަދިޔާކުރާ ފަރާތާއި ގުނަވަން ލިބިގަންނަ ފަރާތަށް އަންގަންވާނެއެވެ.
އެހެން ޓްރާންސްޕްލާންޓް އޮތޯރައިޒޭޝަން ކޮމިޓީގެ ނިންމުން މުރާޖަޢާކުރުން	.61	(ހ)	މި ޤާނޫނުގެ 60 ވަނަ މާއްދާގެ ދަށުން އެހެން ޓްރާންސްޕްލާންޓް އޮތޯރައިޒޭޝަން ކޮމިޓީން ނިންމި ނިންމުމަކީ ޓްރާންސްޕްލާންޓްކުރުމުގެ ހުއްދަ ނުދިނުމަށް ކަމުގައިވެފައި، ކަމުގެ މަސްލަޙަތު އޮތް ފަރާތަކުން އެ ނިންމުމާމެދު ހިތްހަމަނުޖެހޭ

ކަމުގައިވާނަމަ، ބިޑް ޗެލެންޖް ކޮމިޓީ ގެ ސެކްރެޓޭރިއޭޓަށް ޝަކުވާ ހުށަހެޅިދާނެއެވެ.			
މި މާއްދާގެ (ހ) ގެ ދަށުން ހުށަހަޅާ ހުށަހެޅުމެއްގެ މައްޗަށް ބަލައި، އޭގެން ބިޑްސެކިއުރިޓީ އޮތޮރައިޒޭޝަން ކޮޕީގެ ނިންމުން މުރާޖަޢާކުރުމަށްފަހު، ބިޑް ޗެލެންޖް ކޮމިޓީ ގެ ސެކްރެޓޭރިއޭޓަށް ފޮނުވާނެއެވެ، އަދި ނިންމުން މުރާޖަޢާކުރުމަށް އޭގެން ބިޑްސެކިއުރިޓީ އޮތޮރައިޒޭޝަން ކޮޕީއަށް ބިޑް ޗެލެންޖް ކޮމިޓީ ގެ ސެކްރެޓޭރިއޭޓުން އެންގުންވާނެއެވެ.	(ށ)		
މި މާއްދާގެ (ށ) ގެ ދަށުން އޭގެން ބިޑްސެކިއުރިޓީ އޮތޮރައިޒޭޝަން ކޮޕީގެ ނިންމުން މުރާޖަޢާކުރުމުން ބިޑް ޗެލެންޖް ކޮމިޓީ ގެ ސެކްރެޓޭރިއޭޓުން އެންމެ އެންގުމުގެ ހ ކޮޕީއަށް ފޮނުވާލުމަށް މި އެއްގެ އަމަލުކުރެވޭ، އަދި ހ އެންމެ ފަހުން ދުވަހުން 48 (ސާޅީސް އަށެއް) ގަޑިއިރުގެ ތެރޭގައި، ކޮޕީގެ ނިންމުން އަލުން ބަލައި، މުރާޖަޢާ ބިޑްސެކިއުރިޓީކުރުމުގެ ހުއްދަ ދިނުމާމެދު ނިންމުމެއް ނިންމަންވާނެއެވެ.	(ނ)		
މި މާއްދާގެ (ނ) ގެ ދަށުން ނިންމާ ނިންމުމަކާ ދެކޮޅުވާނަމަ، މި ގާނޫނުގެ 60 ވަނަ މާއްދާގެ (ށ) އަދި (ނ) ގައި ބަޔާންކުރާ އުސޫލު ހިނގާނެއެވެ.	(ރ)		
މި މާއްދާގެ (ހ) ގެ ދަށުން އޭގެން ބިޑްސެކިއުރިޓީ އޮތޮރައިޒޭޝަން ކޮޕީގެ ނިންމުމާ މުރާޖަޢާކުރުމަށް ހުށަހެޅޭނީ ދުވަހުން 1 (އެކެއް) ދުވަހެވެ.	(ބ)		

އޯގަން ޓްރާންސްޕްލާންޓް އޮތޮރައިޒޭޝަން ކޮމިޓީގެ ނިންމުމާމެދު މައްސަލައެއް ކޯޓަށް ހުށަހެޅުން	.62	(ހ)	މި ޤާނޫނުގެ 60 ވަނަ މާއްދާގެ ދަށުން އޯގަން ޓްރާންސްޕްލާންޓް އޮތޮރައިޒޭޝަން ކޮމިޓީން ނިންމި ނިންމުމަކީ ޓްރާންސްޕްލާންޓްކުރުމުގެ ހުއްދަ ނުދިނުމަށް ކަމުގައިވާނަމަ، މި ޤާނޫނުގެ 61 ވަނަ މާއްދާގެ (ށ) ގެ ދަށުން އެ ނިންމުން މުރާޖަޢާކުރުމަށް ހުށަހެޅުމުންވެސް، މި ޤާނޫނުގެ 61 ވަނަ މާއްދާގެ (ށ) ގެ ދަށުން އޯގަން ޓްރާންސްޕްލާންޓް އޮތޮރައިޒޭޝަން ކޮމިޓީން ނިންމި ނިންމުމަކީ ޓްރާންސްޕްލާންޓްކުރުމުގެ ހުއްދަ ނުދިނުން ކަމުގައިވާނަމަ، އެ ނިންމުމާމެދު ހިތްހަމަނުޖެހޭކަމުގެ މަސްލަހަތު އޮތް ފަރާތަކަށް، ޖުޑީޝަލް ރިވިއުގެ މައްސަލައެއްގެ ގޮތުގައި އެ މައްސަލަ ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓަށް ހުށަހެޅުމުގެ އިޚްތިޔާރު ލިބިގެންވެއެވެ.
		(ށ)	އެހެން ޤާނޫނެއްގައި އެހެން ގޮތަކަށް ބަޔާންކޮށްފައިވިނަމަވެސް، މި މާއްދާގެ (ހ) ގެ ދަށުން ކޯޓަށް މައްސަލައެއް ހުށަހަޅަންވާނީ، ޓްރާންސްޕްލާންޓްކުރުމަށްޓަކައި މި ޤާނޫނުގެ 51 ވަނަ މާއްދާގެ ދަށުން ހުށަހެޅުމެއް ހުށަހެޅުމަށްފަހުގައި ހިނގާފައިވާ މަރުޙަލާތަކުގެ އެއްވެސް އިޖުރާއަތެއް ހިންގާފައިވަނީ، މި ޤާނޫނާއި މި ޤާނޫނުގެ ދަށުން ހަދާ ގަވާއިދާ ޚިލާފަށް ކަމުގައިވާނަމަ، އެ ޚިލާފުގެ ސަބަބުން އޯގަން ޓްރާންސްޕްލާންޓް އޮތޮރައިޒޭޝަން ކޮމިޓީގެ ނިންމުމަށް އަސަރު ފޯރާފައިވާނަމައެވެ.
		(ނ)	މި މާއްދާގެ (ހ) ގެ ދަށުން ހުށަހަޅާ މައްސަލައެއްގައި އޯގަން ޓްރާންސްޕްލާންޓް އޮތޮރައިޒޭޝަން ކޮމިޓީގެ ނިންމުން މައުޟޫޢީ ގޮތުން އަލުން ބެލުމާއި އެ ކޮމިޓީގެ ނިންމުން އުވާލުން ކޮމިޓީން ބަދަލުކުރުމުގެ ބާރު ކޯޓަށް ލިބިގެން ނުވެއެވެ.
		(ރ)	މި މާއްދާގެ (ހ) ގެ ދަށުން ހުށަހަޅާ މައްސަލައެއްގައި، މި

			މާއްދާގެ (ނ) ގައި ބަޔާންކުރާފަދަ ހާލަތެއް އޮތްކަމުގައި ކޯޓަށް ހުށަހެޅިއްޖެނަމަ، އެ ނިންމުން މުރާޖަޢާކުރުމަށް އޯގަން ޓްރާންސްޕްލާންޓް އޮތޮރައިޒޭޝަން ކޮމިޓީއިން ކޯޓަށް އަންގަންވާނެއެވެ.
		(ށ)	މި މާއްދާގެ (ރ) ގެ ދަށުން އޯގަން ޓްރާންސްޕްލާންޓް އޮތޮރައިޒޭޝަން ކޮމިޓީގެ ނިންމުން މުރާޖަޢާކުރުމަށް ކޯޓުން އަންގާ އެންގުމެއް އެ ކޮމިޓީއަށް ލިބުމާއެކު ވީ އެންމެ އަވަހަކަށް، އަދި އެ އެންގުން ލިބޭތާ ގިނަވެގެން 48 (ސާޅީސް އަށެއް) ގަޑިއިރުގެ ތެރޭގައި، ކޮމިޓީގެ ނިންމުން އަލުން ބަލައި، ގުނަވަން ޓްރާންސްޕްލާންޓްކުރުމުގެ ހުއްދަ ދިނުމާމެދު ނިންމުމެއް ނިންމަންވާނެއެވެ.
		(ނ)	މި މާއްދާގެ (ށ) ގެ ދަށުން ނިންމާ ނިންމުމަކާ ދެކޮޅުން، މި ޤާނޫނުގެ 60 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ) އަދި (ނ) ގައި ބަޔާންކުރާ އުސޫލު ހިނގާނެއެވެ.
ޓްރާންސްޕްލާންޓްކުރުމުގެ ހުއްދަ ދިންކަން އަންގައި، ޓްރާންސްޕްލާންޓްކޮށް ނިންމުން	.63	(ހ)	ގުނަވަން ޓްރާންސްޕްލާންޓްކުރުމުގެ ހުއްދަ އޯގަން ޓްރާންސްޕްލާންޓް އޮތޮރައިޒޭޝަން ކޮމިޓީން ދީ، އެކަން ޓްރާންސްޕްލާންޓްކުރާ ހޮސްޕިޓަލުގެ ޓްރާންސްޕްލާންޓް ކޯޑިނޭޓަރަށް އެންގުމާއެކު، މި އެންމެ .އަވަހަކަށް، ޓްރާންސްޕްލާންޓްކުރުމަށް ކަނޑައެޅިފައިވާ ޕްރޮސީޖަރގެ ތަފްޞީލް އެކަން އަންގަންވާނެއެވެ.
		(ށ)	ޓްރާންސްޕްލާންޓްކުރުން ވަކިކުރަންޖެހޭ އެކަށީގެންވާ ސަބަބެއް ނެތިނަމަ، ގުނަވަން ޓްރާންސްޕްލާންޓްކުރުމުގެ ހުއްދަ އޯގަން ޓްރާންސްޕްލާންޓް އޮތޮރައިޒޭޝަން ކޮމިޓީން ދިނުމާއެކު، މި އެންމެ އަވަހަކަށް ޓްރާންސްޕްލާންޓްކޮށް ނިންމަންވާނެއެވެ.

ޓްރާންސްޕްލާންޓްކުރުމުގެ ހުއްދަ އަލުން ހޯދުން	.64		އެއްވެސް ސަބަބަކާހުރެ، ގުނަވަން ޓްރާންސްޕްލާންޓްކުރުމުގެ ހުއްދަ އާކުރަން ޓްރާންސްޕްލާންޓް އޮތޯރައިޒޭޝަން ކޮމިޓީން ދޭތާ 6 (ހައެއް) މަސްދުވަހުގެ ތެރޭގައި ޓްރާންސްޕްލާންޓްކުރުމަށް ފެށިފައިނުވާނަމަ، މި ޤާނޫނުގެ 51 ވަނަ މާއްދާއިން ފެށިގެން 56 ވަނަ މާއްދާގެ ނިޔަލަށް ހުރި މާއްދާތަކުގައި ބަޔާންކުރާ ޓްރާންސްޕްލާންޓްކުރުމުގެ އިޖުރާއަތުތައް އަލުން ހިންގައި، މި ޤާނޫނުގެ 57 ވަނަ މާއްދާގެ ދަށުން ޓްރާންސްޕްލާންޓްކުރުމުގެ ހުއްދަ ހޯދުމަށްބަލައި، އޯގަން ޓްރާންސްޕްލާންޓް އޮތޯރައިޒޭޝަން ކޮމިޓީއަށް ހުށަހަޅަންވާނެއެވެ.
ޓްރާންސްޕްލާންޓްކުރުމުގެ މިންގަނޑުތައް އެކުލަވާލުން	.65	(ހ)	މި ބާބުގައި ބަޔާންކުރާ އުސޫލުތަކާއި އިޖުރާއަތުތަކާ އެއްގޮތްވާ ގޮތުގެމަތިން، ގުނަވަން ޓްރާންސްޕްލާންޓްކުރުމުގެ އިދާރީ އަދި ސިއްޙީ މަސްއޫލިއްޔަތު ކަނޑައަޅާފައި ގޮތުގެ ތަފްސީލީ މިންގަނޑުތައް ހިމެނޭ ގަވާއިދުތަކާއި އުސޫލުތަކާއި އިޖުރާއަތުތައް މިނިސްޓްރީން އެކުލަވާލަންވާނެއެވެ.
		(ށ)	މި މާއްދާގެ (ހ) ގެ ދަށުން ގަވާއިދުތަކާއި އުސޫލުތަކާއި އިޖުރާއަތުތައް އެކުލަވާލުމުގައި، ވަކި ބޭފުޅުންގެ ގުނަވަނަކަށް ހާއްސަކޮށް ނުވަތަ ވަކި ބޭފުޅުންގެ ޓްރާންސްޕްލާންޓަކަށް ހާއްސަކޮށް ގަވާއިދުތަކާއި އުސޫލުތަކާއި އިޖުރާއަތުތައް ކަނޑައެޅިދާނެއެވެ.

އަށްވަނަ ބާބު

ކުށާއި އަދަބު

ދުރުން ނެތި ގުނަވަން ނަގުލުމާއި ޤާނޫނާ ހިލާފަށް ޓްރާންސްޕްލާންޓްކުރުން	.66	(ހ)	މިޤާނޫނުގެ ދަށުން ނޫނީ، ޓްރާންސްޕްލާންޓްކުރުމަށްޓަކައި އެމީހެއްގެ ހަޔާތުގައި ގުނަވަނެއް ނެގުމާ ގުނަވަނުން ބައެއް ނެގުމުގެ ނުވަތަ އުފެދިއްޔާ ނަގާ ގުނަވަނެއް ނުވަތަ ގުނަވަނުން ބައެއް ޓްރާންސްޕްލާންޓްކުރުމަށް ނުވަތަ އެއްވެސް ޒަރީއާއެއް ޤާނޫނާ ހިލާފަށް ޓްރާންސްޕްލާންޓްކުރުމަކީ ކުށެކެވެ.
		(ށ)	މި މާއްދާގެ (ހ) ގައި ބަޔާންކުރާ ކުށެއް ކުރުމަށް އެހީތެރިވުމަކީ، ނުވަތަ އެއިން ކަމެއް ކުރުމުގައި ބައިވެރިވުމަކީ ކުށެކެވެ.
		(ނ)	މި މާއްދާގެ (ހ) ގެ ބޭނުމަށް، ޤާނޫނާ ހިލާފަށް މިޤާނޫނުގެ ދަށުން ނުވަތަ އެމީހެއްގެ ހަޔާތުގައި ގުނަވަނުން ނަގާ ކަމަށް ބެލެވޭނީ، ހެއްދުމުގެ ގުނަވަން ހިތާމަކުރުމަށް ޓަކައި ގުނަވަން ޓްރާންސްޕްލާންޓްކުރަން ހިފެހެއްޓުން، ޤާނޫނާ ހިލާފަށް ގުނަވަން ޓްރާންސްޕްލާންޓްކުރުން ނުވަތަ އުފެދިއްޔާ ޓްރާންސްޕްލާންޓްކުރުމަށްޓަކައި ގުނަވަން ނެގުމެވެ.
		(ރ)	~~މި މާއްދާގެ (ހ) ގައި ބަޔާންކުރާ ކުށެއް ކޮށްފި މީހެއްގެ އަދަބަކީ، 150,000 (އެއްލައްކަ ފަންސާސްހާސް) ރުފިޔާއާއި 250,000 (ދެލައްކަ ފަންސާސްހާސް) ރުފިޔާއާ ދެމެދުގެ އަދަދަކުން ޖޫރިމަނާކުރުމާއެކު، 12 (ބާރަ) މަސް ދުވަހާއި 18 (އަށާރަ) މަސް ދުވަހާ ދެމެދުގެ މުއްދަތަކަށް ޖަލަށްލުމެވެ.~~
		(ބ)	މި މާއްދާގެ (ހ) ގައި ބަޔާންކުރާ ކުށް ކުރި ސިއްޙީ ހިދުމަތްދޭ މުއައްސަސާއަކުންނަމަ، އެ މުއައްސަސާއެއް 750,000 (ހަތްލައްކަ ފަންސާސްހާސް) ރުފިޔާއާއި 1,500,000 (އެއްމިލިއަން ފަސްލައްކަ) ރުފިޔާއާ ދެމެދުގެ އަދަދަކުން ޖޫރިމަނާކުރެވޭނެއެވެ.
		(ޅ)	މި މާއްދާގެ (ށ) ގައި ބަޔާންކުރާ ކުށެއް ކޮށްފި މީހެއްގެ އަދަބަކީ، 75,000 (ހަތްދިހަ ފަސްހާސް) ރުފިޔާއާއި 100,000 (އެއްލައްކަ)

Deleted: މި މާއްދާގެ (ހ) ގައި ބަޔާންކުރާ ކުށެއް ކޮށްފި މީހެއްގެ އަދަބަކީ، އިސްލާމީ ޝަރީޢަތުގައި ކަނޑައަޅާފައިވާ ޙައްދުގެ ތަޙުތުން ހިފުމެވެ. ނުވަތަ އެ ގުނަވަނަކީ އިސްލާމީ ޝަރީޢަތުގެ ދަށުގައި ކަނޑައަޅާފައިވާ ދިޔަތު އުފުލާކަށް ނުވާނަމަ، 250,000(ދެލައްކަ ފަންސާސްހާސް) ރުފިޔާއާއި 500,000 (ފަސްލައްކަ) ރުފިޔާއާ ދެމެދުގެ އަދަދަކުން ޖޫރިމަނާކުރުމާއެކު، 18 (އަށާރަ) މަސްދުވަހާއި 24 (ސައުވީސް) މަސްދުވަހާ ދެމެދުގެ މުއްދަތަކަށް ޖަލަށްލުމެވެ.

			ރުފިޔާއާ ދެމެދުގެ އަދަދަކުން ޖޫރިމަނާކުރެވޭނެ.
		(ރ)	މި މާއްދާގެ (ނ) ގައި ބަޔާންކުރާ ކުށެއް ކުރި ސިވިލް ޕްރޮމޯޓަރއަކުނަމަ، އެފަރާތެއްގެ އަދަބަކީ، 250,000 (ދެލައްކަ ފަންސާސްހާސް) ރުފިޔާއިން 500,000 (ފަސްލައްކަ) ރުފިޔާއާ ދެމެދުގެ އަދަދަކުން ޖޫރިމަނާކުރެވޭނެ.
		(ބ)	މި މާއްދާގެ (ނ) ގައި ބަޔާންކުރާ ކުށެއް ކުރި ސިވިލް ޕްރޮމޯޓަރ މަރުކަޒަކުންނަމަ، އެ މަރުކަޒެއް، 500,000 (ފަސްލައްކަ) ރުފިޔާއިން 750,000 (ހަތްލައްކަ ފަންސާސްހާސް) ރުފިޔާއާ ދެމެދުގެ އަދަދަކުން ޖޫރިމަނާކުރެވޭނެއެވެ.
ގުނަވަނުގެ ވިޔަފާރިކުރުން	.67	(ހ)	ޓްރާންސްޕްލާންޓްކުރުމުގެކަމުގައި މީހެއްގެ ގުނަވަނެއް ނުވަތަ ގުނަވަނެއްގެ ބައެއް ވިއްކުމަކީ ނުވަތަ ގަތުމަކީ ކުށެކެވެ.
		(ށ)	މި މާއްދާގެ (ހ) ގައި ބަޔާންކުރާ ކުށެއް ކުރުމުގައި ބައިވެރިވުމަކީ ނުވަތަ އެހީތެރިވެދިނުމަކީ ކުށެކެވެ.
		(ނ)	ޓްރާންސްޕްލާންޓްކުރުމުގެކަމުގައި މީހެއްގެ ގުނަވަނެއް ނުވަތަ ގުނަވަނެއްގެ ބައެއް ވިއްކުމަށް ނުވަތަ ގަތުމަށް ހުށަހެޅުމަކީ ކުށެކެވެ.
		(ރ)	މި މާއްދާގެ (ހ) ގައި ބަޔާންކުރާ ކުށެއް ކުރި މީހެއްގެ އަދަބަކީ، 75,000 (ހަތްދިހަ ފަސްހާސް) ރުފިޔާއިން 150,000 (އެއްލައްކަ ފަންސާސްހާސް) ރުފިޔާއާ ދެމެދުގެ އަދަދަކުން ޖޫރިމަނާކުރުމާއެކު، 6 (ހައެއް) މަސްދުވަހާއި 12 (ބާރަ) މަސްދުވަހާ ދެމެދުގެ މުއްދަތަކަށް ޖަލަށްލުމެވެ.

މި މާއްދާގެ (ހ) ގައި ބަޔާންކުރާ ކުށެއް ކުރީ ސިވިލް ޚިދުމަތްތެރިއަކުނަމަ، އެފަރާތެއްގެ އަދަބަކީ، 100,000 (އެއްލައްކަ) ރުފިޔާއާއި 250,000 (ދެލައްކަ ފަންސާސްހާސް) ރުފިޔާއާ ދެމެދުގެ އަދަދަކުން ޖޫރިމަނާކުރުމާއެކު، 12 (ބާރަ) މަސްދުވަހާއި 18 (އަށާރަ) މަސްދުވަހާ ދެމެދުގެ މުއްދަތަކަށް ޖަލަށްލުމެވެ.	(ޅ)		
މި މާއްދާގެ (ހ) ގައި ބަޔާންކުރާ ކުށެއް ކުރީ ސިވިލް ޚިދުމަތުގެ ވެރިޔަކުނަމަ، އެ ވެރިޔެއް، 250,000 (ދެލައްކަ ފަންސާސްހާސް) ރުފިޔާއާއި 500,000 (ފަސްލައްކަ) ރުފިޔާއާ ދެމެދުގެ އަދަދަކުން ޖޫރިމަނާކުރުމެވެ.	(ކ)		
މި މާއްދާގެ (ށ) ގައި ބަޔާންކުރާ ކުށެއް ކޮށްފި މީހެއްގެ އަދަބަކީ، 75,000 (ހަތްދިހަ ފަސްހާސް) ރުފިޔާއާއި 100,000 (އެއްލައްކަ) ރުފިޔާއާ ދެމެދުގެ އަދަދަކުން ޖޫރިމަނާކުރުމާއެކު، 1 (އެކެއް) މަސްދުވަހާއި 3 (ތިނެއް) މަސްދުވަހާ ދެމެދުގެ މުއްދަތަކަށް ޖަލަށްލުމެވެ.	(އ)		
މި މާއްދާގެ (ނ) ގައި ބަޔާންކުރާ ކުށެއް ކޮށްފި މީހެއްގެ އަދަބަކީ، 50,000 (ފަންސާސްހާސް) ރުފިޔާއާއި 75,000 (ހަތްދިހަ ފަސްހާސް) ރުފިޔާއާ ދެމެދުގެ އަދަދަކުން ޖޫރިމަނާކުރުމާއެކު، 15 (ފަނަރަ) ދުވަހާއި 1 (އެކެއް) މަސްދުވަހާ ދެމެދުގެ މުއްދަތަކަށް ޖަލަށްލުމެވެ.	(ވ)		
މި މާއްދާގެ (ހ) ގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ ފަދަ އަމަލެއް ހިންގި މި މާއްދާގެ (ށ) އަދި (ނ) ގައި ބަޔާންކުރާ ފަރާތްތައް ފިޔަވައި އެހެން ފަރާތަކުންނަމަ، އެފަރާތެއްގެ އަދަބަކީ، 50,000 (ފަންސާސްހާސް) ރުފިޔާއާއި 100,000 (އެއްލައްކަ) ރުފިޔާއާ	(މ)		

			ދެމެދުގެ އަދަދަކުން ޖޫރިމަނާކުރެވޭނެއެވެ.
			ނުވަވަނަ ބާބު **އިދާރީ ފިޔަވަޅު**
ލައިސަންސް ނެތި ޚިދުމަތް ދިނުން	.68	(ހ)	މި ޤާނޫނާއި މި ޤާނޫނުގެ ދަށުން ހަދާ ގަވާއިދުގައިވާ ގޮތުގެމަތިން ޓްރަސްޓް ސަރވިސް ޕްރޮވައިޑަރުންގެ ޚިދުމަތް ދިނުމުގެ ހުއްދަދާރަކަށް ނުވަތަ ދޫކޮށްފައިވާ ހުއްދައިގެ މުއްދަތު ހަމަވެފައިވާނަމަ، ނުވަތަ ހުއްދަ އާނުކޮށް ޚިދުމަތް ދިނުމަކީ މަނާކަމެކެވެ.
		(ށ)	މި މާއްދާގެ (ހ) ގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ އަމަލެއް ސިވިލް ޚިދުމަތްދޭ މުއައްސަސާއަކުން ހިންގައިފިނަމަ، އެ މުއައްސަސާއަށް 2,000,000 (ދެމިލިއަން) ރުފިޔާއާއި 3,000,000 (ތިންމިލިއަން) ރުފިޔާއާ ދެމެދުގެ އަދަދަކުން ޖޫރިމަނާކުރެވޭނެއެވެ.
ސައްހަނޫން މަޢުލޫމާތު ހުށަހެޅުން	.69	(ހ)	މި ޤާނޫނުގެ ބޭނުމަށް ޓްރަސްޓް ސަރވިސް ޕްރޮވައިޑަރުންގެ ޚިދުމަތް ދިނުމުގެ ލައިސަންސް ހޯދުމަށް އެދި ސިޓީ ހުށަހަޅާ މުއައްސަސާއަކުން ހުށަހަޅާ އެއްވެސް ލިޔެކިޔުމެއްގައި ނުވަތަ އެފަދަ ހުށަހެޅުމެއްގައި ސައްހަނޫން މަޢުލޫމާތެއް ދިނުމާއި މަޢުލޫމާތު އޮޅުވާލުމަކީ މަނާކަމެކެވެ.
		(ށ)	މި މާއްދާގެ (ހ) ގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ އަމަލެއް ކޮށްފިނަމަ، އެފަދަ މުއައްސަސާއަށް 1,000,000 (އެއްމިލިއަން) ރުފިޔާއާއި 2,000,000 (ދެމިލިއަން) ރުފިޔާއާ ދެމެދުގެ އަދަދަކުން ޖޫރިމަނާކުރެވޭނެއެވެ.

އަދަބު ކަނޑައެޅިފައިނުވާ ކުށް	.70		މި ޤާނޫނުގެ ދަށުން އިލްތިޒާމުތައް މަތިކުރެވިފައިވާ ފަރާތަކުން، މި ޤާނޫނުގައި ވަކި އަދަބެއް ކަނޑައެޅިފައިނުވާ، އެހެންނަމަވެސް މި ޤާނޫނުގައި ކޮންމެހެން ކުރަން ޖެހޭ ކަމެއް ނުކުރުމާއި ކަމެއް ކޮށްފިނަމަ، އެކަމެއްގެ ކުށުގެބޮޑުމިނަށް ބަލައި، އެފަރާތަކަށް 50,000 (ފަންސާސްހާސް) ރުފިޔާއާއި 100,000 (އެއްލައްކަ) ރުފިޔާއާ ދެމެދުގެ އަދަދަކުން ޖޫރިމަނާކުރެވޭނެއެވެ.
މަރުކަޒުތަކުން ކުށްކުރުން	.71	(ހ)	މި ޤާނޫނުގެ އަށްވަނަ ބާބުގައި ބަޔާންކުރާ ކުށެއް ކުރި ނުވަތަ ނުވަވަނަ ބާބުގައި ބަޔާންކުރާ އަމަލެއް ކުރި ޓްރާންސްޕްލާންޓްކުރުމުގެ ޚިދުމަތް ދިނުމުގެ ލައިސަންސް ދޫކުރެވިފައިވާ ހޮސްޕިޓަލަކުންނަމަ، ނުވަތަ އެފަދަ ކުށެއް ކުރުމުގައި އެފަދަ ހޮސްޕިޓަލަކުން ބައިވެރިވެއްޖެނަމަ، މި ޤާނޫނުގެ ދަށުން އެ ތަނަށް ދޫކުރެވިފައިވާ ލައިސަންސް ބާޠިލުކުރެވޭނެއެވެ.
		(ށ)	މި ޤާނޫނުގެ އަށްވަނަ ބާބުގައި ބަޔާންކުރާ ކުށެއް ކުރި ނުވަތަ ނުވަވަނަ ބާބުގައި ބަޔާންކުރާ އަމަލެއް ކުރި ޓްރާންސްޕްލާންޓްކުރުމުގެ ޚިދުމަތް ދިނުމުގެ ލައިސަންސް ދޫކުރެވިފައިވާ ހޮސްޕިޓަލެއް ކަމުގައިވިޔަސް ނުވަތަ އެފަދަ ލައިސަންސެއް ނެތް ޞިއްޙީ ޚިދުމަތުގެ މަރުކަޒަކުން ކުރިކަމުގައިވާނަމަ، މި މާއްދާގެ (ހ) ގައި ބަޔާންކުރާ ފިޔަވަޅު އެޅުމުގެ އިތުރުން، ޤާނޫނު ނަންބަރު 29/2015 (ޞިއްޙީ ޚިދުމަތް ދިނުމުގެ ޤާނޫނު) ގެ ދަށުން އެ ތަނެއްގެ މައްސަލަ ބަލައި ފިޔަވަޅު އެޅުމަށްޓަކައި، އެ ޤާނޫނުގައި ބަޔާންކުރާ ކަމާބެހޭ ފަރާތަށް މައްސަލަ ފޮނުވަން ޖެހޭނެއެވެ.

މި މާއްދާގެ (ހ) ގެ ދަށުން ހޮސްޕިޓަލްތަކުގެ ފިޔަވަޅު އަޅަންވާނީ، ނުވަތަ މި މާއްދާގެ (ށ) ގެ ދަށުން ހޮސްޕިޓަލެއް ނުވަތަ ސިވިލް ޚިދުމަތުގެ މަރުކަޒުތަކުގެ މަސައްކަތު ޤާނޫނު ނަންބަރު 29/2015 (ސިވިލް ޚިދުމަތް ދިނުމުގެ ޤާނޫނު) ގައި ބަޔާންކުރާ ކަމާބެހޭ ފަރާތަށް ހަވާލުކުރަންވާނީ، މި ޤާނޫނުގެ ދަށުން ހަދާ ގަވާއިދުގައިވާ ގޮތުގެމަތިން މަސައްކަތް ބެލުމަށްފަހު، އެގޮތަށް ޓްރާންސްފަރކޮށް ކުރަންވާނެއެވެ.	(ށ)		
މި ޤާނޫނުގެ އަސާސީ ބާބުގައި ބަޔާންކުރާ ކުރިން ކުރި ނުވަތަ މި ބާބުގައި ބަޔާންކުރާ އިދާރާއެއް ކުރި ސިވިލް ޚިދުމަތްތެރިންނަށް، ނުވަތަ އެފަދަ ކުރިން ކުރުމުގައި އެފަދަ ފަރާތެއް ބައިވެރިވެއްޖެ ނަމަ، އެފަރާތެއްގެ މަސައްކަތް ބެލުމަށް ފިޔަވަޅު އެޅުމަށް އެއީ ޤާނޫނު ނަންބަރު 13/2015 (ސިވިލް ޚިދުމަތުގެ ފަންނީ މަސައްކަތްތެރިންގެ ޤާނޫނު) ގެ ދަށުން އެފަރާތަކަށްވާ އެ ޚިދުމަތްތެރިއެއް ނިސްބަތްވާ ކައުންސިލަށް ހަވާލުކުރެވޭނެއެވެ.	(ހ)	.72	ސިވިލް ޚިދުމަތްތެރިން ކުންކުރުން
މި މާއްދާގެ (ހ) ގެ ދަށުން ސިވިލް ޚިދުމަތްތެރިއެއްގެ މަސައްކަތް ޤާނޫނު ނަންބަރު 13/2015 (ސިވިލް ޚިދުމަތުގެ ފަންނީ މަސައްކަތްތެރިންގެ ޤާނޫނު) ގައި ބަޔާންކުރާ ކަމާބެހޭ ފަރާތަށް ހަވާލުކުރަންވާނީ، މި ޤާނޫނުގެ ދަށުން ހަދާ ގަވާއިދުގައިވާ ގޮތުގެމަތިން މަސައްކަތް ބެލުމަށްފަހު، އެގޮތަށް ޓްރާންސްފަރކޮށް ކުރަންވާނެއެވެ.	(ށ)		
މި ޤާނޫނުގައި ކަނޑައަޅާފައިވާ ކަމެއް ކަނޑައެޅޭގޮތަށް އަމަލުކޮށް، ޤާނޫނު ނަންބަރު 9/2014 (ދިވެހިރާއްޖޭގެ ޖިނާއީ ޤާނޫނު) ގެ ދަށުން ނުވަތަ		.73	ޖިނާއީ ދައުވާކުރުން

އަހަރެއްގެ ބާކީ ކުރު ކަސްޓަމަރުގެ ފޯނުނަންބަރު ދަރަން ބާކީ ކުރި ކުރުމަށް ކަސްޓަމަރާއި ކޮންޓްރެކްޓް، އެފަދަ ދަރަނިވެރި ކުރި ފައިބަވާކުރު މި ޤާނޫނުގެ ދަރަން ކަސްޓަމަރު އިދާރީ ފިޔަވަޅު ކަސްޓަމަރުގެ އިތުރުން، ކުރަށް ޤާނޫނުގެ ދަރަން އުފެއްދުމުގެ މައްސަލަ އަ ކުރުގެ ބާކީ ދަރަނި އުފުލުމަކަށް މި ޤާނޫނު ހުރަހެއް ނާޅައެވެ.			
ދިހަވަނަ ބާބު **އާންމު ކަންކަން**			
ގުޅަވަން ޓްރާންސްޕޯޓްކުރުމުގެ ހިދުމަތްދޭ ހުއްދަ ލިބިފައިވާ ފަރާތްތަކުން، އެ ހުއްދަ ލިބިފައިވާ ފަރާތްތަކުން ޓްރާންސްޕޯޓްކުރަން ބޭނުންކުރާ އުޅަނދުފަހަރުގެ ރިކޯޑު، މި ޤާނޫނުގެ ދަށުން ހެދޭ ގަވާއިދުގައި ބަޔާންކުރާ ގޮތުގެމަތިން، ބެލެހެއްޓުމާއި، ކޮންމެ އަހަރެއްގެ ފުރަތަމަ މަސް ނިމުމުގެ ކުރިން ހުށަހަޅައިދޭން ވާނެއެވެ.	(ހ)	74.	ރިކޯޑު ބެލެހެއްޓުމާއި ރިޕޯޓުކުރުން
ޓްރާންސްޕޯޓްކުރުމުގެ ހިދުމަތް ދިނުމުގައި މި ޤާނޫނުގެ 57 ވަނަ މާއްދާގެ ދަށުން އެހެން ޓްރާންސްޕޯޓް އޮޕަރޭޓަރުން ކުރިޔަށް ހިންގާ ހިދުމަތްތަކާގުޅޭ އަ ކުރިޔަށް ބަދަލު ކުރުމަށްފަހު، އަ ހިދުމަތްތަކާގުޅޭ އަ ކުރިޔަށް ނިންމި ނިންމުންތަކުގެ ރިޕޯޓް، މި ޤާނޫނުގެ ދަށުން ހެދޭ ގަވާއިދުގައި ބަޔާންކުރާ ގޮތުގެމަތިން، ކޮންމެ އަހަރެއްގެ ފުރަތަމަ މަސް ނިމުމުގެ ކުރިން ހުށަހަޅައިދޭން ވާނެއެވެ. 57	(ށ)		
އަންނަނިވި މައުލޫމާތު ހިމެނޭގޮތުން، ގުޅަވަން ހަދާފައިވާ ފޯރުކޮށްދޭ	(ނ)		

ލިބިގަންނަ ފަރާތްތަކާބެހޭ ޤައުމީ ދަފްތަރެއް އޯގަން ޓްރާންސްޕްލާންޓް ކައުންސިލުން އެކުލަވާލައި، ބަލަހައްޓަންވާނެއެވެ.			
ގުނަވަން ލިބިގަންނަ ފަރާތުގެ ކަމާ ގުޅުންހުރި ސިއްޙީ މައުލޫމާތު؛	(1)		
ގުނަވަން ހަދިޔާކުރާ ފަރާތުގެ ސިއްޙީ މައުލޫމާތު؛	(2)		
ގުނަވަން ލިބިގަންނަ ފަރާތާއި ގުނަވަން ހަދިޔާކުރާ ފަރާތުގެ ޖެނެޓިކް މައުލޫމާތު؛	(3)		
ގުނަވަން ޓްރާންސްޕްލާންޓްކުރުމުގެ އޮޕަރޭޝަންގެ މައުލޫމާތު؛	(4)		
ގުނަވަން ޓްރާންސްޕްލާންޓްކުރުމުގެ އޮޕަރޭޝަނަށްފަހު ދިމާވާ ސިއްޙީ މުހިންމު މައުލޫމާތު.	(5)		
މި މާއްދާގެ (ހ) އަދި (ށ) ގެ ދަށުން އޯގަން ޓްރާންސްޕްލާންޓް ކައުންސިލަށް ހުށަހަޅާ މައުލޫމާތާއި، މި މާއްދާގެ (ށ) ގެ ދަށުން އެކުލަވާލާ ދަފްތަރުގައި ހިމެނޭ މައުލޫމާތުގެ މައްޗަށް ބިނާކޮށް، ގުނަވަން ޓްރާންސްޕްލާންޓްކުރުމާބެހޭ ތަފްސީލީ ރިޕޯޓެއް ހިމެނޭ އަހަރީ ރިޕޯޓެއް އޯގަން ޓްރާންސްޕްލާންޓް ކައުންސިލުން އެކުލަވާލައި، އާންމުކޮށް ޝާއިޢުކުރަންވާނެއެވެ.	(ނ)		
މި ޤާނޫނުގެ ދަށުން އުފައްދާފައިވާ ކައުންސިލާއި ކޮމިޓީތަކުގެ މެންބަރުންނާއި، ކޮމިޓީގެ އިދާރީ ކަންކަން ބަލަހައްޓާ މުވައްޒަފުންނަށް، އެމީހުންގެ މަސައްކަތުގެ ހައިސިއްޔަތުން ލިބޭ މައުލޫމާތުތަކާއި ސިއްރުގެ ގޮތުގައި ހިފަހައްޓަންޖެހޭ މައުލޫމާތު. އަދި އެފަދަ މައުލޫމާތެއް، ޤާނޫނަކުން ދިނުމަށް ލާޒިމްކުރާ ޙާލަތްތަކުގައި ފަރާތަކަށް ހާމަކުރުން ފިޔަވައި، އެހެން އެއްވެސް ފަރާތަކަށް ހާމަކޮށްގެން ނުވާނެއެވެ.		.75	ސިއްރު ހިފެހެއްޓުން

ގަވާއިދު ހަދައި ހިންގުން	76.	(ހ)	މި ޤާނޫނުގެ ދަށުން ހަދަންޖެހޭ ގަވާއިދުތަކާއި އުސޫލުތަކާއި އިޖުރާއަތުތައް ހަދައި ހިންގާނީ މިނިސްޓްރީންނެވެ.
		(ށ)	މި ޤާނޫނުގައި އެހެން ގޮތަކަށް ބަޔާންކޮށްފައި ނުވާނަމަ ހިނދަކު، މި ޤާނޫނުގެ ދަށުން ހަދަންޖެހޭ ގަވާއިދުތައް، މި ޤާނޫނަށް އަމަލުކުރަން ފެށޭ ތާރީޚުން ފެށިގެން 180 (ސަތޭކަ އަށްޑިހަ) ދުވަހުގެ ތެރޭގައި ހަދައި، ދިވެހިސަރުކާރުގެ ގެޒެޓުގައި ޝާއިޢުކުރަންވާނެއެވެ.
ޤާނޫނަށް އަމަލުކުރުން	77.		މި ޤާނޫނަށް އަމަލުކުރަން ފެށޭނީ، މި ޤާނޫނު ފާސްވެ، ތަސްދީޤުކޮށް، ދިވެހިސަރުކާރުގެ ގެޒެޓުގައި ޝާއިޢުކުރާ ތާރީޚުން ފެށިގެން 180 (ސަތޭކަ އަށްޑިހަ) ދުވަސް ހަމަވާ ތާރީޚުން ފެށިގެންނެވެ.
މާނަކުރުން	78.		މި ޤާނޫނުގައި އިބާރާތް ނުވަތަ ލަފުޒެއް ބޭނުންކޮށްފައިވާ ގޮތުން ކަނޑައެޅިގެން އެހެން މާނައެއް ދޭކަށް ނުވާނަމަ، އަންނަނިވި އިބާރާތްތަކާއި ލަފުޒުތަކަށް ދީފައި އެވަނީ، އެ އިބާރާތްތަކާއި ލަފުޒުތަކަށް ތިރީގައި ދީފައި އެވާ މާނަކުރުމެވެ.
		(ހ)	"ޖިހާޒު" ކަމަށް ބުނެފައި އެވަނީ، އިންސާނުންގެ ހަށިގަނޑުގައި ވަކި ހާއްޞަ މަސައްކަތެއް އަދާކުރާ، އަދި ވަކި ހާއްޞަ ސިފަތަކެއް ލިބިފައިވާ، ސެލްތަކާއި ޓިޝޫގެ މަޖްމޫޢަކުން އެކުލެވިގެން އުފެދިފައިވާ ހަށިގަނޑުގެ ބައެވެ. އަދި މި ޤާނޫނުގައި "ޖިހާޒު" ބޭނުންކޮށްފައިވާ ގޮތުން ކަނޑައެޅިގެން އެހެން މާނައެއް ދޭކަށް ނުވާނަމަ، އެ ލަފުޒު ބޭނުންކޮށްފައި އެވަނީ "ޖިހާޒުގެ ބައެއް" ވެސް ހިމެނޭގޮތުންނެވެ.
		(ށ)	"ޖިހާޒުގެ ބައެއް" ކަމަށް ބުނެފައި އެވަނީ، ވަކި ޖިހާޒެއްގެ

Deleted: ފާސްވެ، ތަސްދީޤުކޮށް، ދިވެހިސަރުކާރުގެ ގެޒެޓުގައި ޝާއިޢުކުރާ ...

ޓިޝޫއާއި ސެލް ހިމެނޭ އެ ޑޯނަރުންގެ ބައިކަށަވެ.				
"ޑޯނަރ ހަރިއާކުރުން" ކަމަށް ބުނެފައި އެވަނީ، ޓްރާންސްޕްލާންޓްކުރުމުގެ ބޭނުމަށް އެމީހެއްގެ ހަށިގަނޑުން ސިއްބަތު ދަނިގަޑު ޑޯނަރެއް ހޯދުމަށެވެ.	(ނ)			
"ޑޯނަރ ވިބިގަމުން" ކަމަށް ބުނެފައި އެވަނީ، ޓްރާންސްޕްލާންޓްކުރުމަށްޓަކައި ޑޯނަރ ހަރިއާކުރާ ފަރާތުގެ ހަށިގަނޑުން ނަގާ ޑޯނަރ، ޑޯނަރ ވިބިގަނަ ފަރާތުގެ ހަށިގަނޑުގައި ޓްރާންސްޕްލާންޓްކުރުމަށެވެ.	(ށ)			
"ޑޯނަރ ޓްރާންސްޕްލާންޓް ކޯޑިނޭޓަރ" ނުވަތަ "ޓްރާންސްޕްލާންޓް ކޯޑިނޭޓަރ" ކަމަށް ބުނެފައި އެވަނީ، މެޑިކަލް ޕްރެކްޓިޝަނަރެއްގެ ގޮތުގައި، އިންސާނުންގެ ހަށިގަނޑުން ފައިދާވާ ނުވަތަ ފައިދާވުމަށް ޑޯނަރެއް ނުވަތަ ޑޯނަރުން ބައްޔެއްގެ ބައްދަލުވުމަށް، އެހެން އިންސާނެއްގެ ސިއްރަށް ދަނިގޮތް ޑޯނަރުން ނުވަތަ ޑޯނަރުން ބައެއް، ފައިދާވާ ނުވަތަ ފައިދާވުމަށް ޑޯނަރު ނުވަތަ ޑޯނަރުން ބައެއް ނިސްބަތްވާ ހަށިގަނޑު ގެނެވުމަށެވެ.	(ހ)			
"ސިއްޙީ ހިދުމަތްތެރިޔާ" ކަމަށް ބުނެފައި އެވަނީ، ޤާނޫނު ނަންބަރު 13/2015 (ސިއްޙީ ހިދުމަތުގެ ފަންނީ މަސައްކަތްތެރިންގެ ޤާނޫނު) ގެ ދަށުން ރަޖިސްޓްރީވެފައިވާ މެޑިކަލް ޕްރެކްޓިޝަނަރުން ނުވަތަ ޑެންޓަލް ޕްރެކްޓިޝަނަރުން ނުވަތަ ނަރުހުން ނުވަތަ މިޑްވައިފުން ނުވަތަ އެލައިޑް ހެލްތް ޕްރޮފެޝަނަލުން ނުވަތަ އެ ޤާނޫނުގައި ބަޔާންކުރާ އެންމެހާ ސިއްޙީ ހިދުމަތުގެ ފަންނީ މަސައްކަތްތެރިންނަށެވެ.	(ޅ)			
"ޓްރާންސްޕްލާންޓް މަރުކަޒު" ކަމަށް ބުނެފައި އެވަނީ، މިއާގެ	(ކ)			

އުމުރާއި، ޖިންސް، ތައުލީމީ ފެންވަރު، ވަޒީފާއާބެހޭ މަޢުލޫމާތުތަކާއި، އާމްދަނީއަށް ލިބޭ މިންވަރު، ކައިވެނީގެ މަޢުލޫމާތާއި، އާއިލީ މަޢުލޫމާތާއި، ގެދޮރުވެރިކަމާއި އަދި ކުރާ ވިޔަފާރިއާބެހޭ މަޢުލޫމާތުތަކަށެވެ.			
"މިނިސްޓަރު" ކަމަށް ބުނެފައި އޮތީ، ސަރުކާރުގެ ސިއްޙީ ސިޔާސަތުތައް ތަންފީޒުކުރުމުގެ މަސްއޫލިއްޔަތު އުފުއްލަވައި ހަވާލުކޮށްފައިވާ ސަރުކާރުގެ ވުޒާރާގެ ވަޒީރަށެވެ.	(ސ)		
"މިނިސްޓްރީ" ކަމަށް ބުނެފައި އޮތީ، ސަރުކާރުގެ ސިއްޙީ ސިޔާސަތުތައް ތަންފީޒުކުރުމުގެ މަސްއޫލިއްޔަތު އުފުއްލަވައި ހަވާލުކޮށްފައިވާ ސަރުކާރުގެ ވުޒާރާއަށެވެ.	(ޑ)		
"އޯގަން ޓްރާންސްޕްލާންޓް ކައުންސިލް" ކަމަށް ބުނެފައި އޮތީ، މި ގާނޫނުގެ 17 ވަނަ މާއްދާގައި ބަޔާންކުރާ ކައުންސިލަށެވެ.	(ޒ)		
"އޯގަން ޓްރާންސްޕްލާންޓް އެކްރެޑިޓޭޝަން ކޮމިޓީ" ނުވަތަ "އެކްރެޑިޓޭޝަން ކޮމިޓީ" ކަމަށް ބުނެފައި އޮތީ، މި ގާނޫނުގެ 29 ވަނަ މާއްދާގައި ބަޔާންކުރާ ކޮމިޓީއަށެވެ.	(ޓ)		
"އޯގަން ޓްރާންސްޕްލާންޓް ކްލިނިކަލް ކޮމިޓީ" ނުވަތަ "ކްލިނިކަލް ކޮމިޓީ" ކަމަށް ބުނެފައި އޮތީ، މި ގާނޫނުގެ 40 ވަނަ މާއްދާގެ ދަށުން ހޮސްޕިޓަލްތަކުގައި ޤާއިމުކުރާ ކޮމިޓީއަށެވެ.	(ޔ)		
"އޯގަން ޓްރާންސްޕްލާންޓް އެތިކްސް ކޮމިޓީ" ނުވަތަ "އެތިކްސް ކޮމިޓީ" ކަމަށް ބުނެފައި އޮތީ، މި ގާނޫނުގެ 43 ވަނަ މާއްދާގެ ދަށުން ހޮސްޕިޓަލްތަކުގައި ޤާއިމުކުރާ ކޮމިޓީއަށެވެ.	(ޕ)		
"އޯގަން ޓްރާންސްޕްލާންޓް ކޯޑިނޭޓަރ" ނުވަތަ "ޓްރާންސްޕްލާންޓް ކޯޑިނޭޓަރ" ނުވަތަ "ކޯޑިނޭޓަރ" ކަމަށް ބުނެފައި އޮތީ، މި ގާނޫނުގެ 45 ވަނަ މާއްދާގައި ބަޔާންކުރާ ފަރާތަށެވެ.	(ޖ)		

"ޑްރަގް ހަރުއާދަވާ ފަރާތް" ކަމަށް ބުނެފައި އެވަނީ، ޓްރީޓްމަންޓް ޕްރޮގްރާމުގެ ބޭނުމަށް އެލިޔައްގެ ހަރުގަނޑުން ސިއްޙަތު ރައްކައުގެ ޑްރަގްއަށް ނުގުޅުމަށް ކުރުން ދީ ފަރާތަށެވެ.	(ދ)		
"ޑްރަގް ލިބިގަންނަ ފަރާތް" ކަމަށް ބުނެފައި އެވަނީ، ޓްރީޓްމަންޓް ޕްރޮގްރާމްތަކުގައި ޑްރަގް ހަރުއާދަވާ ފަރާތުގެ ހަރުގަނޑުން ނަގާ ޑްރަގް އެފަރާތުގެ ހަރުގަނޑުގައި ޓްރީޓްމަންޓް ޕްރޮގްރާމް ފަރާތަށެވެ.	(ތ)		
"ހުކުމް ދިނުން" ނުވަތަ "ހުކުމް އަޅުން" ކަމަށް ބުނެފައި އެވަނީ، ޓްރީޓްމަންޓް ޕްރޮގްރާމްތަކުގައި ޑްރަގް ހަރުއާދަވާ ކުރުމަށް އަދި/ނުވަތަ ޑްރަގް ލިބިގަތުމަށް، ކަމާބެހޭ އިންސާނުން މަޢުލޫމާތު އެކުލެވޭ، އެއްވެސް މަޖުބޫރުކުރުމެއް ނެތި އަދި މާލީ އެއްވެސް މަންފާއެއް ލިބިގަތުމެއް ނުވަތަ ދިނުމެއް ނެތި، އަމިއްލަ އިޚްތިޔާރުގައި އެއްބަސްވުމަށެވެ.	(ސ)		
"ސޯބާ ޙާޟިރުކުރުމުގެ އުސޫލުން ޓްރީޓްމަންޓް ޕްރޮގްރާމް" ކަމަށް ބުނެފައި އެވަނީ، ޑްރަގްއެއް ލިބިގަތުމަށް އެދި ފަރާތަށް ޑްރަގް ހަރުއާދަވާ ކުރުމާއި ހުށަހަޅާ ފަރާތުގެ ޓްރީޓްމަންޓް ޕްރޮގްރާމުގެ ކޮއޮޑިނޭޝަން ޚިދުމަތް ސަޕޯޓް ޓްރީޓްމަންޓް ޕްރޮގްރާމް ފުރިހަމަކުރުމުގެ ހިސާބުން، އެއީ ހަމަ އެ ޕްރޮގްރާމްގައި ހުރި ޑްރަގް ލިބިގަތުމުގައި އެއް ފަރާތަކާއި ޑްރަގް ހަރުއާދަވާ ކުރުމަށް ހުރަހަކަށް ފަރާތުން، އެ ދެ ރާޖީގައި ހިމެނޭ ޑްރަގް ލިބި ފަރާތް ބަދަލުކޮށް ސަޕޯޓްކުރުމުގެ އެފަރާތްތަކާގެ ޓްރީޓްމަންޓް ކުރިޔަށް ގެންދިއުމަށް ކޮއޮޑިނޭޝަން ޚިދުމަތް ސަޕޯޓް ކުރުން، އެފަދައިން ހަމަޖެހިފައި އެ ދެ ޓްރީޓްމަންޓް ކުރިޔަށް ގެންދިއުމަށެވެ.	(ޅ)		
"ޖުޑީޝަލް ޑިސްކްރީޝަން އާއި ހޮލިސްޓިކް ސަޕޯޓް" ކަމަށް ބުނެފައި	(ކ)		

62

			އޮވައި، ސިއްޙީ ޚިދުމަތް ދިނުމުގެ ޤައުމީ ނިޒާމުގެ ކަންކަން ވިލަރެސްކޮށް ހިންގުމަށްޓަކައި، ޤާނޫނު ނަންބަރު 29/2015 (ސިއްޙީ ޚިދުމަތް ދިނުމުގެ ޤާނޫނު) ގެ 1-5 ވަނަ މާއްދާގެ ދަށުން އައްޔަންކުރާ ޑިރެކްޓަރ ޖެނެރަލް އޮފް ހެލްތް ސަރވިސަސް އަށެވެ.
		(ޖ)	"ޑޮކްޓަރު" ނުވަތަ "ޑޮކްޓަރުން" ކަމަށް ބުނެފައި އޮވައި، ޤާނޫނު ނަންބަރު 13/2015 (ސިއްޙީ ޚިދުމަތުގެ ފަންނީ މަސައްކަތްތެރިންގެ ޤާނޫނު) ގެ ދަށުން ލައިސަންސް ލިބިފައިވާ މެޑިކަލް ޕްރެކްޓިޝަނަރުންނަށެވެ.
		(ޗ)	"ނަރުހެއް" ނުވަތަ "ނަރުހުން" ކަމަށް ބުނެފައި އޮވައި، ޤާނޫނު ނަންބަރު 13/2015 (ސިއްޙީ ޚިދުމަތުގެ ފަންނީ މަސައްކަތްތެރިންގެ ޤާނޫނު) ގެ ދަށުން ލައިސަންސް ލިބިފައިވާ ނަރުހުންނަށެވެ.

01 ޖުލައި 2026

ޖަދުވަލު 2: " އިންސާނީ ޙައްޤުތަކާއި ޖިންސީ ހަމަހަމަކަމުގެ ބިލް" ދިރާސާކުރުމަށް ބޭއްވި އިޖްތިމާއީ ކޮމިޓީގެ ބައްދަލުވުންތަކަށް މެންބަރުން ޙާޟިރުވެވަޑައިގެންނެވި މިންވަރު

✓	ޙާޟިރުވި ބައްދަލުވުން	-	ޙާޟިރުނުވި ބައްދަލުވުން	S	ސަލާމް	O	ރަސްމީ	N	ކޯރަމް ނުހެދުން

ތާރީޚު	ބައްދަލުވުން	ހޭދަވި ވަގުތު											
01.07.2026	13	0:11:00	✓	✓	✓	-	✓	✓	✓	✓	✓	S	✓
24.06.2026	12	0:27:00	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	-	✓	✓	✓
ތާރީޚު	ބައްދަލުވުން	ހޭދަވި ވަގުތު	ގަލޮޅު އުތުރު ދާއިރާގެ މެންބަރު މުޙައްމަދު އިބްރާހީމް	މައްޗަންގޮޅި ދެކުނު ދާއިރާގެ މެންބަރު މުސްތަފާ ޙުސައިން	މާފަންނު މެދު ދާއިރާގެ މެންބަރު އަސްލާ ރަޝީދު	މާފަންނު ހުޅަނގު ދާއިރާގެ މެންބަރު މުޙައްމަދު މުސްތަފާ އިބްރާހީމް	ހެންވޭރު ދާއިރާގެ މެންބަރު މުޙައްމަދު އިބްރާހީމް	ނައިފަރު ދާއިރާގެ މެންބަރު ހާސިން އަބްދުﷲ	ކާނދޫ ދާއިރާގެ މެންބަރު މުންތަޒިމް އިބްރާހީމް	ނިލަންދޫ ދާއިރާގެ މެންބަރު ފާތިމަތު ސަޢުދާ	ފެންދޫ ދާއިރާގެ މެންބަރު މުޙައްމަދު ވަޙީދު	ބިލަދޫ ދުޅަން ދާއިރާގެ މެންބަރު މުޙައްމަދު އަލްޙަސަން އަޙްމަދު	އައްޑޫމީދޫ ދާއިރާގެ މެންބަރު އަބްދުލްރަޙްމާން
ޖުމްލަ	2	00:38:00	2	2	2	1	2	2	2	1	2	1	2

އިޖްތިމާއީ ކޮމިޓީ